

תמצית דוחות כספיים
ליום 30 בספטמבר 2023

תוכן עניינים

4	דו"ח הדירקטוריון וההנהלה
6	סקירה כלכלית, יעדים ואסטרטגיה
11	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
35	סקירת הסיכונים
58	מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים קריטיים
60	בקורות ונהלים
61	הצהרת המנכ"ל
62	הצהרת החשבונאי הראשי
63	תמצית דוחות כספיים
142	ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים
142	ממשל תאגידי
144	פרטים נוספים
153	נספח

דוח הדירקטוריון וההנהלה

6	סקירה כלכלית, יעדים ואסטרטגיה
6	תיאור פעילות הבנק
6	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
7	הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
10	יעדים ואסטרטגיה
11	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
11	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
11	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
21	המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
27	מגזרי הפעילות הפיקוחיים
35	סקירת הסיכונים
35	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
35	סיכון אשראי
51	סיכון שוק
56	סיכון נזילות
57	סיכונים אחרים
58	מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים
60	בקורות ונהלים

רשימת לוחות - דוח הדירקטוריון וההנהלה

7	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים	1
15	התפתחות ההכנסות מריבית, נטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	2
16	תמצית דוח רווח והפסד	3
17	הרכב הרווח המימוני, נטו	4
17	נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית	5
18	פרטים לגבי ההוצאות (ההכנסות) בגין הפסדי אשראי	6
19	התפלגות ההכנסות מעמלות	7
20	פירוט ההוצאות התפעוליות והאחרות	8
21	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים	9
22	נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	10
22	אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	11
23	התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק	12
24	הרכב תיק ניירות הערך	13
24	התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים	14
24	התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	15
24	פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	16
25	הון והלימות ההון	17
29	סך ההכנסות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	18
30	רווח (הפסד) נקי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	19
31	נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית	20
33	נתונים עיקריים אודות מגזרים עסקיים	21
37	איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי	22
41	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק	23
44	נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל	24
47	התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל	25
52	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית	26
54	תיאור החשיפה בבסיס בפועל לפי מגזרי נצמדה	27
55	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים	28
55	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד	29
55	ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים	30
56	יחס מימון יציב נטו	31
57	יתרת סך הפקדונות של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות	32

דוח הדירקטוריון וההנהלה לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2023

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 19 בנובמבר 2023, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק מסד בע"מ לתקופה ינואר-ספטמבר 2023. הדוחות ערוכים על פי המתכונת שקבע המפקח על הבנקים והנתונים מבוטאים בסכומים מדווחים.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

הבנק שייך לקבוצת הבנק הבינלאומי (בבעלות של הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ 51%, ושל מסד אחזקות בע"מ 49%), קבוצה בנקאית בעלת חוסן ואיתנות פיננסית. הבנק ממקד את עיקר פעילותו באוכלוסיית המורים, עובדי הוראה ובני משפחותיהם. הפעילות הבנקאית של הבנק מתרכזת בעיקר בתיווך פיננסי בין מפקידים ללווים, העומד ביסודה של הבנקאות המסחרית. ההכנסות מפעילות זו מקבלות ביטוי בהכנסות ריבית נטו ומהוות את מקור הרווח העיקרי של הבנק, וכן בשירותים פיננסיים ובנקאיים מניבי עמלות במגוון רחב של פעילויות. הבנק פועל באמצעות 14 סניפים ו-7 שלוחות והוא מספק מגוון רחב של שירותים בנקאיים ופיננסיים לקוחותיו. משרד רואי החשבון סומך חייקין (KPMG) משמש כרואה החשבון המבקר של הבנק, החל משנת 2000.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוחות אלו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאופוליטי, שינויים רגולטוריים, שינויים חשבונאיים וכן שינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק ואשר עשויים להביא לאי התממשות ההערכות. לעניין זה, ראה גם ההסתייגות בפרק השפעת מלחמת "חרבות ברזל" להלן. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "יעד", "תחזית", "הערכה", "אומדן", "תרחיש", "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "ייהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק סקירת הסיכונים להלן. המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים, הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים, או כאלה המשפיעים על שווקים אלה.

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים

לשנה שהסתיימה ביום	לתשעת החודשים שהסתיימו ביום	30 בספטמבר 2023	יחסים פיננסיים עיקריים (באחוזים)
31 בדצמבר 2022	30 בספטמבר 2022		
			מדדי ביצוע
13.0%	⁽²⁾ 12.4%	⁽²⁾ 16.8%	תשואה להון ⁽¹⁾
1.1%	1.0%	1.6%	תשואה לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
15.12%	14.95%	17.04%	יחס הון עצמי רובד 1
8.15%	7.85%	9.28%	יחס המינוף
261%	282%	458%	יחס כיסוי הנדלות
150%	151%	156%	יחס מימון יציב נטו
3.6%	3.4%	4.5%	יחס סך ההכנסות לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
2.8%	2.6%	3.9%	יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים
0.8%	0.9%	0.8%	יחס עמלות לנכסים ממוצעים
52.4%	54.6%	42.5%	יחס יעילות
			מדדי איכות אשראי
1.30%	1.26%	1.53%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
1.39%	1.33%	1.59%	שיעור יתרת ההפרשה הכוללת להפסדי אשראי ⁽²⁾ מיתרת האשראי לציבור
0.73%	0.76%	0.44%	שיעור חובות לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
181.82%	170.47%	356.72%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור לא צובר
0.06%	0.03%	-	שיעור מחיקות חשבונאיות, נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
0.09%	(0.02%)	0.30%	שיעור הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2022	2023	נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד (במיליוני ש"ח)
	84.8	134.1	רווח נקי
	213.5	329.4	הכנסות ריבית, נטו
	(0.9)	14.1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
	72.9	53.4	הכנסות שאינן מריבית
	70.8	71.1	מזה: עמלות
	156.4	162.9	הוצאות תפעוליות ואחרות
	76.3	81.1	מזה: משכורות והוצאות גלוות
	0.56	0.89	רווח נקי למניה (בסיסי ומדולל) (בש"ח)

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2023	נתונים עיקריים מהמאזן (במיליוני ש"ח)
11,268.0	11,332.5	11,380.0	סך כל הנכסים
3,576.0	3,694.2	3,425.4	מזה: מזומנים ופקדונות בבנקים
795.0	798.6	971.2	ניירות ערך
6,056.5	5,982.8	6,161.0	אשראי לציבור, נטו
707.3	719.8	691.5	אשראי לממשלה
10,296.0	10,393.8	10,261.3	סך כל ההתחייבויות
9,346.6	9,435.5	9,283.4	מזה: פקדונות הציבור
446.0	452.0	451.5	פקדונות מבנקים
972.0	938.7	1,118.7	הון

(1) מחושב על בסיס שנתי.

(2) לרבות הפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים.

(3) תמצית של מדדי סביבה, חברה וממשל עיקריים (ESG), מפורטת בדוחות הכספיים של חברת האם ברמה הקבוצתית. ראה פרק סיכומים מתפתחים.

הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים שבהם הינם: סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפים ולווים); סיכוני שוק, כאשר העיקרי שבהם הינו סיכון הריבית; סיכוני נזילות; סיכונים תפעוליים, לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות המידע; סיכון ציות ואיסור הלבנת הון; סיכון אסטרטגיה; סיכון מוניטין; סיכון משפטי וסיכון מודל.

כל הסיכונים המהותיים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) הבנק מבצע תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים. מידע נוסף מפורט בדוחות הכספיים לשנת 2022.

סיכונים מובילים ומתפתחים

סיכונים מובילים ומתפתחים נגזרים מסביבת הפעילות העסקית של הבנק וכוללים גם סיכונים שעשויים להיווצר בתחומים חדשים, או מוקדי סיכון חדשים בתחומים קיימים, שנגזרים, בין היתר, מתמורות בסביבה המשפיעות על תחומי הפעילות הבנקאית, לרבות סביבה רגולטורית, תחרותית, דיגיטלית ועוד. הסיכונים המובילים והמתפתחים העיקריים הינם סיכון מאקרו כלכלי, סיכון אסטרטגי/מודל עסקי, סיכון רגולטורי, סיכוני סייבר ואבטחת מידע, סיכון טכנולוגיות המידע, סיכונים חוצי גבולות, סיכון בנקאות הוגנת וסיכוני סביבה ואקלים. לפירוט נוסף אודות הסיכונים המובילים והמתפתחים, ראה בדוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון מאקרו כלכלי

התוצאות העסקיות של המערכת הבנקאית בישראל ושל הבנק כחלק ממנה, מושפעות באופן ישיר מהמצב הכלכלי בישראל ובעולם. הרעה בתנאים הכלכליים (לרבות שינוי ריבית, מטבע, אינפלציה ועוד) המושפעים גם מהתנאים הפוליטיים והביטחוניים, עלולה להביא לפגיעה בהכנסות הבנק, לגידול היקף החובות הבעייתיים ולהשפעה לרעה על תוצאות הבנק.

בשנת 2023, חלה עליה ברמת סיכון המאקרו כלכלי, על רקע רמות האינפלציה הגבוהות, השפעות עליית הריבית בארץ ובעולם, השינויים בשערי החליפין והיחלשות השקל לעומת המטבעות המובילים, התנודתיות בשוקי ההון המקומיים ועוד.

בנוסף, על רקע פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" בחודש אוקטובר, נמשכת העלייה ברמת הסיכון המאקרו-כלכלי, בעיקר נוכח אי הודאות לגבי היקף המלחמה, משך הזמן שהיא תארך, לרבות משך הגיוס של כוחות המילואים, והאיום להתרחבות העימות לזירות נוספות, העשויה להשפיע באופן מהותי על הסביבה המאקרו כלכלית במשק, וכפועל יוצא על פעילות המערכת הבנקאית בכלל ועל הבנק כחלק ממנה.

השפעת המלחמה עשויה להעיב על ענפי פעילות משמעותיים, כגון הנדל"ן, בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל, לגרום לעלייה מהותית בשיעור האבטלה, לירידה ברמת החיים בישראל ולשינויים בהרגלי הצריכה, שיכולים לבוא לידי ביטוי, בין היתר, בירידה בהיקף הפעילות בכרטיסי אשראי, תנודתיות בשוק ההון ובשערי החליפין ועוד. ההשלכות כאמור, עלולות להביא לפגיעה בפעילות העסקית של הבנק, להשפעה לרעה על מצב הלווים ועל הכנסות הבנק, להגדלת היקף החובות הבעייתיים וכתוצאה מכך להשפיע לרעה על הרווחיות, ההון, ועל תוצאות הבנק. בנוסף, קיימת אי וודאות בשווקים הפיננסיים בגין השפעותיה האפשריות של המלחמה והשפעת הפחתה אפשרית של דירוג האשראי של מדינת ישראל.

בחודש אוקטובר, הודיעו חברות הדירוג הבינלאומיות S&P ומעלות Moody's-I על הורדת תחזית הדירוג של מדינת ישראל ועל הצבת דירוג האשראי של מדינת ישראל ל"בחינת הורדת דירוג", בהתאמה, על רקע המלחמה. כמו כן הורידו חברות הדירוג את תחזית הדירוג של בנקים בישראל וזאת לאור העלייה בסיכונים הגיאופוליטיים.

לפרטים נוספים, ראו פרק התפתחויות כלכליות עיקריות בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 30 בספטמבר 2023. להשפעת הפחתת דירוג מדינת ישראל על יחס הלימות ההון של הבנק, ראו להלן בפרק "הון ומינוף".

לאור האמור לעיל, עשויה לגדול רמת הסיכונים השונים, כגון, נזילות, סיכוני אשראי, שוק, הלבנת הון, סייבר ועוד.

הבנק עוקב באופן הדוק אחר ההתפתחויות, מצב המאקרו וההשפעות על הבנק. בין היתר נבחנים: ההשפעות על לקוחות בגין המלחמה, התנודתיות בשווקים וההשפעות על הנוסטרו והנזילות, תחומי סייבר, ציות והלבנת הון ועוד. בנוסף, מתקיימים דיונים לעדכון שוטף על השפעות המצב על הבנק ולקוחותיו, לרבות מתן הנחיות שונות וביצוע תרחישים ותרחישי קיצון.

השפעת מלחמת "חרבות ברזל"

ביום 7 באוקטובר 2023, החלה מתקפת טרור וטבח אכזרי בחדירתם של אלפי מחבלים מארגוני הטרור ברצועת עזה, ליישובי עוטף עזה ודרום הארץ, בחסות מטח טילים כבד לעבר שטחי מדינת ישראל. נוכח האירועים האמורים, הכריזו שר הביטחון והשר לביטחון לאומי, על מצב מיוחד בעורף ועל אירוע חירום במדינה כולה, הידוע כ"מלחמת חרבות ברזל". תקופה זו מאופיינת במידה גבוהה של אי ודאות בנוגע להתפתחות המלחמה, להיקפה ולהשלכותיה הכלכליות. מתחילת הלחימה, מאפשרים הבנקים הקלות משמעותיות באשראי ובעמלות וסיוע לאוכלוסיות ולעסקים, שנפגעו כלכלית במלחמה, בהתאם למתווה שגובש על ידי הפיקוח על הבנקים.

על רקע המלחמה, פרסם בנק ישראל, הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 251 - התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם מלחמת "חרבות ברזל" (הוראת שעה), במסגרתה ניתנו הקלות שונות שגיבש הפיקוח על הבנקים, על מנת לסייע למערכת הבנקאית וללקוחותיה להתמודד עם אתגרי המצב. בנוסף, פרסם הפיקוח על הבנקים מתווה סיוע רוחבי ללקוחות המערכת הבנקאית, שכולל מתן הקלות נרחבות לאוכלוסיות שנפגעו באופן ישיר מנזקי המלחמה ולאוכלוסיית משרתי המילואים ומגויסי צו 8, וביניהן אפשרות לדחיית תשלומים בהלוואות ללא כל חיוב ברביות ובעמלות, לצד פטורים מעמלות ניהול חשבון עו"ש ומריבית על יתרת החובה (אוברדרפט). בנוסף, נותן המתווה מענה ואפשרות סיוע גם לכלל האוכלוסייה, מעבר למעגל הראשון.

הבנק מיישם את הנחיות בנק ישראל, תוך שמירה על עיקרון ההוגנות כלפי הלקוחות וממשיך לנטר את מצב הלווים ולפעול על פי המתווה שאומץ בבנק.

העלויות הכרוכות לבנק בהתמודדות עם השלכות מלחמת "חרבות ברזל" מוערכות בסך של כ-3.0 מיליוני ש"ח, אשר צפויות להיות מוכרות החל מהרבעון הרביעי של שנת 2023. למידע נוסף בדבר דחיית תשלומי הלוואות, ראה פרק סקירת הסיכונים, סיכון אשראי, להלן.

הבנק עוקב באופן הדוק אחר ההתפתחויות, מצב המאקרו וההשפעות על הבנק. בין היתר, נבחנות ההשפעות על לקוחות שעשויים להיות מושפעים מהמלחמה, התנודתיות בשווקים וההשפעות על הנוסטרו והנזילות, פעילות חדרי עסקאות, תחומי סייבר, ציות והלבנת הון ועוד.

הנהלת הבנק והדירקטוריון מקיימים מעקב שוטף בכל הנושאים והסיכונים הנובעים מהמלחמה, השלכותיה והשפעותיה הפיננסיות על הבנק ובכלל זה ההשפעות על סיכוני אשראי, נזילות, תיק הנוסטרו, חדרי עסקאות ועוד. כאמור, עדיין לא ניתן להעריך את מלוא השפעות האירוע והיקפו על הבנק וזאת בשל אי ודאות בקשר עם משך המלחמה, היקפה, התפשטותה לזירות נוספות ככל ותהיה, וכן אי ודאות באשר להשפעות הנגזרות על הפעילות המשקית, מגמות בשוקי ההון וצעדים פיננסיים שונים שיינקטו על ידי הממשלה, הבנק המרכזי ורגולטורים נוספים. לפרטים נוספים ראו פרק סקירת הסיכונים - סיכון אשראי וסיכון שוק.

יעדים ואסטרטגיה

הבנק מתנהל על פי תכניות אסטרטגיה רב-שנתיות והאחרונה גובשה במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2022 לשנים 2023-2027, שעיקרה המשך המיקוד העסקי וההתמחות במגזר עובדי הוראה וחינוך ובני משפחתם, תוך הצפת ערך ייחודי במוצרים ובאיכות השירות. התהליך מבוסס על ניהול סיכונים מושכל הנכלל במסגרת ניהול מדיניות הסיכונים השמרנית והמידתית.

עיקרי התכנית האסטרטגית -

1. הבנק ממקד את עיקר פעילותו באוכלוסיית המורים, עובדי ההוראה ובני משפחותיהם.
2. מיצוב הבנק ככתובת מרכזית למשכנתאות בקרב המורים.
3. מיקוד בהתאמת מוצרים לסביבת ריבית משתנה בעיקר בתחום הפסיבה.
4. מהלך צמיחה במגזר המסחרי והמשך המיקוד בעסקים קטנים ובינוניים.
5. שמירה על סטנדרטים גבוהים של הוגנות עסקית, שקיפות וגילוי נאות בקווי העסקים השונים של הבנק, תוך שמירה על איכות גבוהה ברמת השירות ללקוחות.
6. התייעלות המשאבים הארגוניים, לרבות התאמות במערך הסניפים והרחבת הפעילות בעולם הדיגיטל.

תהליכים אסטרטגיים נוספים שבוצעו בקבוצת הבינלאומי בשנים האחרונות, כללו את אסטרטגיית תשתיות המחשוב, אסטרטגיה לפעילות הדיגיטל, אשר מטרתה לדאוג למענה טכנולוגי מתקדם ללקוחות ואסטרטגיית דאטה, הממנפת את המידע הרב בארגון ליצירת ערך עסקי משמעותי לבנק וללקוחותיו.

תהליכים אסטרטגיים נוספים שבוצעו בקבוצת הבנק בשנים האחרונות, כללו את אסטרטגיית תשתיות המחשוב, אסטרטגיה לפעילות הדיגיטל, אשר מטרתה לדאוג למענה טכנולוגי מתקדם ללקוחות ואסטרטגיית דאטה, הממנפת את המידע הרב בארגון ליצירת ערך עסקי משמעותי לבנק.

היבטי סביבה, חברה וממשל עיקריים (ESG)

קבוצת הבינלאומי רואה חשיבות מרובה בקידום היבטי סביבה, חברה וממשל תאגידי (ESG) בפעילותה העסקית ומשקיעה בכך משאבים רלוונטיים, בהתאם לאסטרטגיה העסקית שלה.

בכלל זה, קבוצת הבינלאומי מייחסת חשיבות להתמודדות מול משבר האקלים והסיכונים הפיננסיים הנגזרים ממנו והיא פועלת לניטור הסיכונים וניהולם תוך בחינה של ההשפעה על פעילותה העסקית השוטפת וזאת לצד בחינת פעילות הקבוצה, באופן שוטף, ביחס להיבטים סביבתיים, חברתיים ואחרים הנוגעים לממשל תאגידי.

הקבוצה פועלת על פי אסטרטגיית ESG ארגונית כוללת, במסגרתה נקבעו מדיניות ויעדים רב שנתיים, תוך התמקדות במספר תחומים מרכזיים כמפורט להלן.

- שילוב היבטי ESG בתחום שוק ההון - הבנק משלב שיקולי ESG בייעוץ ההשקעות ולהנגיש מידע בנושא ללקוחותיו, באמצעות יועצי ההשקעות וזאת במקביל לבחינת האפשרות לשלב דירוגי ESG ללקוחות הפעילים עצמאית. הקבוצה השלימה מערך הדרכות בנושא, ליועצי ההשקעות, במטרה לסייע להם לשלב את תחום ה-ESG בתהליכי הייעוץ, בהתאם לצרכי הלקוחות והנחיותיהם.

- ניהול סיכונים סביבה ואקלים באשראי העסקי - קבוצת הבנק בוחנת באופן קבוע את תהליכי ניהול סיכונים הסביבה בעסקאות אשראי מהותיות ומקפידה בעת קבלת החלטות מתן אשראי, להתחשב בהיבטי הסיכון הסביבתי, ככל שהנושא רלוונטי לעסקה. על רקע ההתפתחויות המשמעותיות של השנים האחרונות בפרקטיקות לניהול סיכונים סביבה, עתיד הבנק לבצע בחינה מחודשת של תהליכי ההערכה וניהול הסיכון הסביבתי, תוך התאמתם, ככל שניתן, לפרקטיקות המקובלות בעולם. במסגרת זו הבנק יבחן את תיאבון הסיכון שלו, לרבות קביעת יעדים ומגבלות.

- קידום גיוון בתעסוקה - הבנק רואה חשיבות בגיוס עובדים מקבוצות מגוונות בחברה הישראלית.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

התפתחויות כלכליות עיקריות

להלן ההתפתחויות הכלכליות העיקריות, שהשפיעו על הסביבה הכלכלית בה פועל ענף הבנקאות בישראל בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023, ולהשפעות הכלכליות הנובעות ממצב הלחימה בו מדינת ישראל מצויה, מיום 7 באוקטובר 2023, בעקבות מתקפת טרור וטבח אכזרי בחדירתם של אלפי מחבלים מארגוני הטרור ברצועת עזה, ליישובי עוטף עזה ודרום הארץ, בחסות מטח טילים כבד לעבר שטחי מדינת ישראל. נוכח האירועים האמורים, הכריזו שר הביטחון והשר לביטחון לאומי, על מצב מיוחד בעורף ועל אירוע חרום בשטח המדינה כולה, הידוע כ"מלחמת חרבות ברזל". תקופה זו מאופיינת במידה גבוהה של אי ודאות בנוגע להתפתחות המלחמה, להיקפה ולהשלכותיה הכלכליות.

מתחילת הלחימה, מאפשרים הבנקים הקלות משמעותיות בנטל האשראי והעמלות, וסיוע לאוכלוסיות ולעסקים, שנפגעו כלכלית במלחמת "חרבות ברזל", בהתאם למתווה שגובש על ידי הפיקוח על הבנקים.

צמיחה

חטיבת המחקר של בנק ישראל, עדכנה את התחזית המאקרו כלכלית שלה ביום 23 באוקטובר 2023, בעיצומה של מלחמת "חרבות ברזל" והעריכה כי התוצר יצמח בשנת 2023, בשיעור של 2.3% ובשנת 2024 בשיעור של 2.8% (בהשוואה לצמיחה של 3% בכל אחת מהשנים, בתחזית הקודמת מחודש יולי). עדכון הצמיחה כלפי מטה בשנים אלו, משקף את הערכת חטיבת המחקר בבנק ישראל, לפגיעה צפויה של המלחמה ברמת הצריכה הפרטית, בשל ירידה בביקוש ומגבלות בצד ההיצע, ושיבושים בייצור ובשרשראות האספקה. מגבלות אלה נובעות מהיעדרות עובדים שגויסו למילואים, וכן מפגיעה בהון הפיזי וביכולת לעבוד באזורי לחימה ובאזורים מאוימים.

סיכויי אשראי של המשק

רמת הסיכון של המשק הישראלי, כפי שהיא משתקפת מדירוגי חברות הדירוג ומשוקי ההון, נמוכה באופן יחסי. חברת דירוג האשראי העולמית S&P אישרה, ביום 25 באוקטובר 2023, את דירוג האשראי של מדינת ישראל על החוב במטבע חוץ ברמה של AA-, עם זאת, ברקע מלחמת "חרבות ברזל" הודיעה S&P על שינוי תחזית הדירוג מ"יציבה" ל"שלילית" וכן שהורדת דירוג האשראי, עלולה להתבצע במידה והעימות הצבאי יתרחב באופן מהותי, ויגדיל את הסיכונים הביטחוניים והגיאופוליטיים איתם מתמודדת ישראל. באופן דומה, הודיעה S&P מעלות, על שינוי תחזית הדירוג מ"יציבה" ל"שלילית" לבנק ולבנקים נוספים.

חברת דירוג האשראי העולמית Moody's אישרה, ביום 19 באוקטובר 2023, את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A1, עם זאת, ברקע מלחמת "חרבות ברזל" הודיעה Moody's, על שינוי תחזית הדירוג מ"יציבה" ל"מעקב הורדת דירוג". Moody's מציינת, כי בעוד שפרופיל האשראי של ישראל הוכיח בעבר את עמידותו בפני התקפות טרור ועימותים צבאיים, חומרת העימות הצבאי הנוכחי מעלה את החשיפה הגבוהה יחסית של ישראל, לסיכונים גיאופוליטיים, ומגדילה את הסבירות להשפעה מהותית ומתמשכת על דירוג האשראי. באופן דומה, הודיעה Moody's, על שינוי תחזית הדירוג של חמשת הבנקים הגדולים בישראל מ"יציבה" ל"מעקב הורדת דירוג".

חברת דירוג האשראי העולמית Fitch אישרה, ביום 17 באוקטובר 2023, את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A+ עם זאת, ברקע מלחמת "חרבות ברזל" הודיעה Fitch, על שינוי תחזית הדירוג מ"יציבה" ל"מעקב שלילי". זאת בשל, הסיכון להתרחבות הלחימה לחזיתות נוספות. באופן דומה, הודיעה Fitch, על שינוי תחזית הדירוג של ארבעת הבנקים הגדולים בישראל מ"יציבה" ל"מעקב שלילי".

בתחזית המאקרו כלכלית של חטיבת המחקר בבנק ישראל, שפורסמה ביום 23 באוקטובר 2023, צוין, כי תרחישי מלחמה נבחנו מספר פעמים במסגרת מבחן הקיצון המאקרו כלכלי האחד למערכת הבנקאית, ובתרחישים אלו מערכת הבנקאות צפויה לשמור על חוסנה ויציבותה.

תקציב המדינה

לפי אומדן ראשוני לביצוע התקציב של החשב הכללי במשרד האוצר, שפורסם בחודש אוקטובר 2023, עולה כי ב-12 החודשים שהסתיימו בחודש ספטמבר 2023, הגירעון בתקציב עמד על כ-27.4 מיליארד ש"ח (כ-1.5%-). בתשעת החודשים הראשונים של השנה, קיים גירעון מצטבר של כ-4.1 מיליארד ש"ח (בהשוואה לעודף תקציבי מצטבר של כ-33.3 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד). הכנסות המדינה, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023, הסתכמו בכ-339.3 מיליארד ש"ח, קיטון בשיעור של כ-4.4% (כ-15.5 מיליארד ש"ח), בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הוצאות הממשלה הסתכמו בכ-343.4 מיליארד ש"ח, גידול בשיעור של כ-6.8% (כ-21.9 מיליארד ש"ח), בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

בתחזית חטיבת המחקר שפורסמה בחודש אוקטובר 2023, בעיצומה של מלחמת "חרבות ברזל", מציין בנק ישראל, באשר למדיניות הפיסקאלית, שיחס החוב הציבורי לתוצר, צפוי לעלות ל-62% בשנת 2023 ול-65% בשנת 2024 (עליה של 2%, ו-6% בהתאמה, בהשוואה לתחזית האחרונה מחודש יולי). הגירעון הממשלתי בשנים 2023 ו-2024 צפוי להסתכם ב-2.3% תוצר ו-3.5% תוצר, בהתאמה (עליה של 1%, ו-2% בהתאמה, בהשוואה לתחזית האחרונה מחודש יולי).

אינפלציה

בהודעת הריבית שפרסם בנק ישראל בחודש אוקטובר, צוין, כי האינפלציה מתמתנת ועומדת על 3.8% בשנה האחרונה. עוד צוין, כי האינפלציה בישראל נמוכה מהאינפלציה במרבית המדינות המפותחות, עם זאת, ישנה אי וודאות רבה לגבי התפתחות האינפלציה בתקופה הקרובה. הוועדה המוניתרית מעריכה, כי המדיניות המוניתרית הנוכחית תומכת בהתכנסות האינפלציה ליעדה. אך הפיחות בשקל מהווה סיכון משמעותי לקצב האינפלציה, ולהתפתחות שער החליפין בחודשים הקרובים תהיה השפעה עליה.

הציפיות והתחזיות לאינפלציה ב-12 החודשים הבאים, נותרו יציבות יחסית ומצויות בתחום היעד, בתוך סביבת הגבול העליון שלו. על פי עדכון חטיבת המחקר בבנק ישראל, מחודש אוקטובר 2023, בהתאם למידע הראשוני שנצבר מתחילת מלחמת "חרבות ברזל", ובהתחשב באי וודאות גבוהה במיוחד, בנוגע להתפתחות המלחמה והשלכותיה הכלכליות, שיעורי האינפלציה הצפויים לשנים 2023 ו-2024 עומדים על 3.5% ו-2.5% בהתאמה. על פי התחזית, שיעור האינפלציה בארבעת הרבעונים הקרובים (המסתיימים ברבעון השלישי של שנת 2024) צפוי לעמוד על 2.9%.

שוק הדיור

בהחלטת הריבית האחרונה, שפורסמה בחודש אוקטובר 2023, ציין בנק ישראל שהיקף הפעילות בשוק הדיור מוסיף להתמתן, בחדשים יולי-אוגוסט השנה, ירד מדד מחירי הדירות ב-0.4% ומחירי הדירות החדשות ירדו ב-0.6%. בנוסף, עקב המלחמה היקף הפעילות בשוק הדיור מוסיף להתמתן וישנם קשיים בפעילות ענף הבניה בטווח הקצר, נוכח הסגר הכללי בשטחי יהודה ושומרון המונע כניסת פועלי בניין מהשטחים לישראל, בריחת אלפי עובדים זרים מאימת המלחמה והחלטת עיריות רבות לעצור בניה בשטחן משיקולי אבטחה ובטחון. מנגד, בטווח הארוך יותר תיתכן עליה בביקושים, בין היתר לשיקום מבנים ותשתיות שנפגעו במלחמה.

שוק העבודה

על פי סקרי כח האדם, שפרסמה הלמ"ס בחודש אוקטובר 2023, נרשמה ירידה בשיעור האבטלה הרחב (בקרוב בני 15 ומעלה) לרמה של כ-4.2% (כ-192 אלף מובטלים) בחודש ספטמבר, בהשוואה לרמה של כ-4.5% (כ-203 אלף מובטלים) בחודש יוני. נתוני שיעור האבטלה נמוכים משמעותית ביחס לחודש דצמבר 2022, כ-5.5% (כ-246 אלף מובטלים) ולחודש דצמבר 2021 כ-6% (כ-262 אלף מובטלים).

על פי תחזיות חטיבת המחקר של בנק ישראל, מחודש אוקטובר 2023, שיעור האבטלה הרחב (בקרוב בני 25 עד 64) בשנת 2023, צפוי לעמוד על 3.2%, ובשנת 2024, על 3.6% (שיעור נמוך ב-0.5% בהשוואה לתחזית הקודמת).

ריבית בנק ישראל

בהודעת הריבית שפורסמה ביום 23 באוקטובר 2023, בעיצומה של מלחמת "חרבות ברזל", החליט בנק ישראל להותיר את הריבית על כנה, מחודש מאי השנה ברמה של 4.75% לאחר רצף של עשר העלאות ריבית. על פי הערכת חטיבת המחקר בבנק ישראל מאוקטובר 2023, ריבית בנק ישראל צפויה להתייצב ברמה של 4.0% או 4.25% בממוצע, ברבעון השלישי של שנת 2024.

שער החליפין

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2023, עלה שער החליפין של הדולר מול השקל בשיעור של כ-0.9%. זאת, בהמשך לעלייה בשיעור של כ-13%, בשנת 2022. ושער החליפין של האירו מול השקל עלה, בשיעור של כ-0.8%. עקב השפעותיה הכלכליות של המלחמה ולצורך ייצוב השווקים, הכריז בנק ישראל ב-9 לאוקטובר 2023, על תכנית למכירת מט"ח בהיקף של עד 30 מיליארדי דולרים, מתוך יתרות המט"ח שעמדו על כ-200 מיליארדי דולרים, שהם כ-40 אחוזי תוצר. ועל תכנית לביצוע עסקאות SWAP בשוק המט"ח בסכום של עד 15 מיליארדי דולרים. מתחילת מלחמת "חרבות ברזל" ועד ליום 3 בנובמבר 2023, ניכרת עליה בתנודתיות ביחס לחודש ספטמבר והדולר התחזק בשיעור של כ-3.2%, ועומד על כ-3.988.

הסביבה הגלובלית

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2023, הכלכלה העולמית מתמודדת עם שלל התרחשויות, התמשכות המלחמה באוקראינה, צמיחה איטית מהצפוי בסין, אינפלציה גבוהה והתמשכות במגמת ההידוק המוניטרי. מדד מנהלי הרכש העולמי לחודש ספטמבר 2023, שמפרסם בנק JPMorgan, עלה במעט לרמה של 49.1 נקודות, מרמה של 49.0 נקודות בחודש קודם, המדד נמצא מזה כ-13 חודשים מתחת לרמה של 50.0 נקודות. סביבת האינפלציה בעולם מוסיפה להיות מעל יעדי הבנקים המרכזיים, אך מצויה במגמת התמתנות בחלק ניכר מהמדינות המפותחות. בארה"ב, לאחר עשר העלאות ריבית רצופות (מתחילת 2022) והפסקה אחת בחודש יוני 2023, הועלתה ריבית ה-FED בחודש יולי 2023, ב-0.25% לרמה של 5.50% (הרף העליון של טווח הריבית), שיא של 22 שנים. בחודש ספטמבר 2023 הותיר ה-FED את הריבית ללא שינוי. בגוש האירו, העלה ה-ECB, בחודש ספטמבר 2023, את הריבית ב-0.25% לרמה של 4.50%, העלאת ריבית עשירית ברציפות מתחילת שנת 2022, שיעור הריבית הגבוה ביותר מאז שנת 2008. בבריטניה, הבנק המרכזי, הותיר את שיעור הריבית בחודש ספטמבר, ברמה של-5.25%, הגבוה ביותר בבריטניה מאז שנת 2008. האינפלציה השנתית גבוהה אך במגמת התמתנות ברורה. בחודש ספטמבר נרשמה אינפלציה שנתית של 6.7% (לעומת 7.9% בחודש יוני, ולעומת 10.5% בחודש דצמבר 2022). ביום 1 באוגוסט 2023, חברת דירוג האשראי העולמית Fitch, הורידה את הערכת דירוג האשראי של ארה"ב, מ-AAA לרמה אחת פחות, AA+ ושינתה את תחזית הדירוג מ-"שלילית" ל-"יציבה". חברת הדירוג ציינה, כי חלה הידרדרות מתמשכת בסטנדרטים של הממשל לאורך 20 השנים האחרונות, לרבות בעניינים פיסקאליים ובענייני חוב. Fitch צופה, כי גירעון הממשלה (GDP), יעלה משיעור של-3.7% בשנת 2022, לשיעור של כ-6.3% מהתמ"ג בשנת 2023, ובשנים 2024 ו-2025 תימשך העלייה בגירעון לרמה של 6.6% ו-6.9%, בהתאמה.

שוקי ההון

מלחמת "חרבות ברזל" ממשיכה להעיב על ביצועי הבורסה המקומית, כך שנכון ליום 25 באוקטובר, ביחס לסוף הרבעון השלישי של השנה, מדד ת"א 125 ירד בכ-13%, מדד ת"א טכנולוגיה ירד בכ-10%, מדד ת"א נדל"ן ירד בכ-16%, ומדד ת"א נפט וגז ירד בכ-18%. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023, הציג שוק ההון המקומי תשואות חסר לעומת מדדי מניות בבורסות המובילות בעולם, בין היתר, על רקע חוסר הוודאות הפוליטית סביב יוזמות החקיקה לרפורמה במערכת המשפט בישראל.

בשווקים המקומיים נרשמו עליות מתונות, תוך תנודתיות במרבית מדדי המניות, מדדי ת"א-35 ות"א-90 עלו בכ-3% ובכ-4.5% בהתאמה ומדד ת"א-SME60 עלה בכ-2.5%. המדדים הענפיים, התאפיינו במגמה מעורבת, מדדי הנדל"ן ירדו ברקע הדיווחים על ירידות בביקושים וחשש מפני האטה, בין היתר, על רקע העלאות הריבית. ת"א מניב ישראל ות"א נדל"ן ירדו בכ-8% וכ-5%, בהתאמה. בלטו לחיוב מדד ת"א נפט וגז שעלה בכ-47%, ומדדי חברות ההייטק, ת"א טק-עילית ות"א-טכנולוגיה, שעלו בכ-11%. מנגד, במדדי המניות המובילים בארה"ב נרשמו עליות, מדד ה-Nasdaq עלה בכ-35% ומדד ה-S&P 500 עלה בכ-15%.

על פי סקירת מחלקת המחקר של הבורסה לניירות ערך, בתשעת החודשים הראשונים של השנה, באפיק צמוד המדד, אגרות החוב הקונצרניות, עלו בשיעור של עד כ-8.5%, בעוד אגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד לטווח קצר עד בינוני רשמו עלייה מתונה של עד כ-3%. האפיק השקלי התאפיין במגמה מעורבת, כאשר אגרות החוב הקונצרניות עלו בכ-1.5% בממוצע ואילו אגרות החוב הממשלתיות השקליות בריבית קבועה ל-10 שנים ירדו בכ-7%. מדד תל בונד-דולר הכולל את אגרות החוב הקונצרניות צמודות המט"ח, עלה בכ-14% והגיע לרמת שיא כל הזמנים. זאת במקביל להתחזקות הדולר ביחס לשקל בכ-8.7%. התחזקות הדולר נבעה מהעלאות ריבית הפד, ומהסטת כספי הציבור לקרנות המשקיעות בחו"ל.

מחזור המסחר היומי הממוצע באגרות חוב הסתכם בכ-3.7 מיליארד ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של השנה, גבוה בכ-7% מהמחזור הממוצע לשנת 2022. עיקר העלייה במחזורי המסחר נבעה מאגרות החוב הממשלתיות השקליות, בשל עלייה בפעילות משקיעי חוץ.

השפעות השינויים בריבית ובמדד המחירים לצרכן על פעילות הבנק ולקוחותיו

בתשעת החודשים של השנה, עלה מדד המחירים לצרכן בשיעור של כ-3.2% (קצב שנתי של כ-4.3%) וריבית בנק ישראל, אשר נותרה ללא שינוי במשך זמן רב, עלתה מרמה של 0.1% באפריל 2022, לרמה של 4.75% (החל מיום 25 במאי 2023).

הבנק נוקט במגוון פעולות על מנת להתמודד עם השפעות השינויים בריבית ובאינפלציה על לקוחותיו, ובכללם ביצוע מבחני רגישות ובדיקות שוטפות הבוחנות את כושר ההחזר של הלקוחות, לפי מגזרי הפעילות השונים, תוך טיפול פרטני בהתאם לממצאים, ועדכוני הנחות למודלים שונים, בתחומי סיכון האשראי וסיכון השוק.

כמו כן, הבנק הודיע על שורת צעדים שמטרתם לסייע ללקוחות, נוכח עליית הריבית, ופרסם חבילת הטבות ללקוחות פרטיים, הכוללת, בין היתר, הפחתת ריבית החובה על משיכת יתר והטבות לנטולי משכנתאות, וזאת ללקוחות העומדים בתבחינים שנקבעו, ואשר יחולו אוטומטית וללא צורך בהתערבות אקטיבית של לקוחות, ובתנאים שנקבעו בתכנית. כמו כן, לבנק מוצרי השקעה משלימים ייחודיים, שמוצעים ללקוחות לעידוד השקעה, על פי צרכיהם הספציפיים. הבנק ממשיך במעקב ובניטור אחר הסיכונים ובכללם אלו שהסתברות להתממשותם גדלה בעקבות השינויים והאירועים כאמור, השלכותיהם והשפעותיהם על הבנק.

כמפורט בפרק "סיכוני שוק" להלן, הבנק חשוף לסיכוני שוק, לרבות לסיכון ריבית. לעלייה בריבית היתה השפעה חיובית על הכנסות הבנק. ריבית בנק ישראל הממוצעת בתשעת החודשים של שנת 2023, עלתה בכ-3.7% ביחס לתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול בהכנסות הריבית, נטו, מוסבר מעליית המרווח על הפקדונות כמפורט להלן, הנובע מהשפעת עליית הריבית השקלית והדולרית, אשר קוזה בחלקה משינוי בתמהיל פקדונות הציבור עקב מעבר מפקדונות עו"ש שאינם נושאים ריבית לאפיקים אחרים נושאי ריבית. המשך המגמה כאמור צפוי, להערכת הבנק, להביא לקיטון במרווחי הריבית על הפקדונות ובהכנסות הריבית, נטו של הבנק. הערכת הבנק בדבר השינויים הצפויים בהכנסות הריבית, נטו ברבעונים הבאים, מהווה "מידע צופה פני עתיד" המושפע, בין היתר, מסביבת הריבית, רמת האינפלציה, היקפי הפעילות וטעמי הלקוחות.

להלן התפתחות ההכנסות מריבית, נטו, לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022				לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023				
מרווח מפעילות מתן אשראי*	מרווח מפעילות קבלת פקדונות*	אחר	סך הכל	מרווח מפעילות מתן אשראי*	מרווח מפעילות קבלת פקדונות*	אחר	סך הכל	
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח				
44.7	21.3	-	66.0	43.6	51.9	-	95.5	משקי בית
-	0.6	-	0.6	-	1.0	-	1.0	בנקאות פרטית
4.4	2.0	-	6.4	4.3	4.7	-	9.0	עסקים קטנים וזעירים
2.1	0.5	-	2.6	2.3	1.7	-	4.0	עסקים בינוניים
0.8	1.1	-	1.9	0.9	2.0	-	2.9	עסקים גדולים
-	0.1	-	0.1	-	-	-	-	גופים מוסדיים
-	-	2.6	2.6	-	-	(0.7)	(0.7)	ניהול פיננסי
52.0	25.6	2.6	80.2	51.1	61.4	(0.7)	111.8	סך כל הכנסות הריבית, נטו
3.8%	1.1%			3.7%	2.6%			מרווח מפעילות (באחוזים)
								ריבית בנק ישראל (ממוצעת)
								4.75%
								1.52%

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022				לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023				
מרווח מפעילות מתן אשראי*	מרווח מפעילות קבלת פקדונות*	אחר	סך הכל	מרווח מפעילות מתן אשראי*	מרווח מפעילות קבלת פקדונות*	אחר	סך הכל	
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח				
133.0	33.2	-	166.2	132.6	149.1	-	281.7	משקי בית
-	0.9	-	0.9	-	3.1	-	3.1	בנקאות פרטית
14.0	3.0	-	17.0	13.1	15.2	-	28.3	עסקים קטנים וזעירים
6.0	1.0	-	7.0	7.2	4.1	-	11.3	עסקים בינוניים
1.9	1.7	-	3.6	2.7	7.8	-	10.5	עסקים גדולים
-	0.2	-	0.2	-	0.1	-	0.1	גופים מוסדיים
-	-	18.6	18.6	-	-	(5.6)	(5.6)	ניהול פיננסי
154.9	40.0	18.6	213.5	155.6	179.5	(5.6)	329.4	סך כל הכנסות הריבית, נטו
3.9%	0.6%			3.7%	2.6%			מרווח מפעילות (באחוזים)
								ריבית בנק ישראל (ממוצעת)
								4.43%
								0.70%

(1) המרווח הפיננסי מחושב כפער בין הריבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחיר הכסף של הבנק, הגגור ממשיך החיים התואם את תנאי האשראי או הפקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים ומחושב על פי מודל פנימי. על כן, יש להתחשב בכך בעריכת השוואה בין מרווחי הבנק לבין מרווחים של תאגידים בנקאיים אחרים.

(2) כולל פעילות ניהול נכסים והתחייבויות.

בהתייחס לעלייה באינפלציה, לבנק חשיפה למדד המחירים לצרכן באופן שבו קיימים עודף נכסים על התחייבויות צמודי מדד, בסכום של כ- 523.2 מיליוני ש"ח נכון ל- 30.9.23 בהשוואה ל- 244.1 מיליוני ש"ח נכון ל- 30.9.22. עליית המדד תרמה כ- 18.5 מיליוני ש"ח להכנסות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של השנה, בהשוואה ל- 15.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

רווח ורווחיות

רווח נקי של הבנק הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 ב- 134.1 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 84.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 58.1%. הרווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2023 הסתכם ב- 44.0 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 31.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 39.2%.

תשואת הרווח הנקי (על בסיס שנתי) הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 ב- 16.8% בחישוב שנתי בהשוואה ל-12.4% בתקופה המקבילה אשתקד ול- 13.0% בכל שנת 2022. תשואת הרווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2023 הסתכמה ב- 15.9% בהשוואה ל- 13.4% בתקופה המקבילה אשתקד.

תמצית דוח רווח והפסד

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		
2022	2023	2022	2023	
מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח		
215.5	311.2	80.4	108.3	רווח מימוני נטו (1)
(0.9)	14.1	1.0	12.3	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
216.4	297.1	79.4	96.0	רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
70.9	71.6	23.3	23.7	עמלות והכנסות אחרות
156.4	162.9	53.4	52.1	הוצאות תפעוליות ואחרות
130.9	205.8	49.3	67.6	רווח לפני מסים
46.1	71.7	17.7	23.6	הפרשה למסים על הרווח
84.8	134.1	31.6	44.0	רווח נקי
12.4%	16.8%	13.4%	15.9%	תשואת הרווח הנקי

(1) סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מתמצית דוח רווח והפסד באופן המאפשר ניתוח טוב יותר של התוצאות הפיננסיות. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות מימון שאינן מריבית מסעיף הכנסות שאינן מריבית לרווח המימוני נטו.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הרווח המימוני נטו

בכדי לנתח את הרווח מפעילות מימון יש לכלול ברווח בנוסף להכנסות והוצאות ריבית גם הכנסות והוצאות מימון שאינן מריבית. הכנסות אלה כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים המהווים חלק אינטגרלי מניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות ממכשירים נגזרים כוללות, בין היתר, את השפעות ערך הזמן על השווי ההוגן של נגזרים, המהווים חלק בלתי נפרד מניהול סיכוני הריבית בבנק ואת השפעת שיעור עליית המדד הידוע על נגזרים, המהווה חלק בלתי נפרד מניהול החשיפה למדד המחירים לצרכן.

להלן הרכב הרווח המימוני, נטו:

תשעה חודשים ראשונים		2022				2023			
2022	2023	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
במיליוני ש"ח									
265.6	454.9	74.4	91.4	99.8	118.5	140.6	157.6	156.7	הכנסות ריבית
52.1	125.5	11.5	21.0	19.6	24.8	35.0	45.6	44.9	הוצאות ריבית
213.5	329.4	62.9	70.4	80.2	93.7	105.6	112.0	111.8	הכנסות ריבית, נטו
2.0	(18.2)	1.5	0.3	0.2	-	(7.5)	(7.2)	(3.5)	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
215.5	311.2	64.4	70.7	80.4	93.7	98.1	104.8	108.3	סך הרווח המימוני, נטו
בניטרול השפעות שאינן מפעילות שוטפת:									
רווחים (הפסדים) ממימוש והתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב זמינות למכירה									
0.9	(18.4)	0.9	-	-	-	(7.3)	(7.4)	(3.7)	
214.6	329.6	63.5	70.7	80.4	93.7	105.4	112.2	112.0	רווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽¹⁾

(1) מזה בגין השפעות השינויים במדד הכנסה של כ- 18.5 מיליוני ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023, בהשוואה ל- 15.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2023 5.6 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 4.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח המימוני מפעילות שוטפת בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכם ב- 329.6 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 214.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 53.6%. ברבעון השלישי של השנה הרווח המימוני מפעילות שוטפת הסתכם ב- 112.0 מיליוני ש"ח לעומת 80.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול מוסבר מהשפעת עליית הריבית השקלית והדולרית, ומהשפעת העלייה בהיקפי הפעילות העסקית.

הכנסות הריבית, נטו בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכמו ב- 329.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 213.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור 54.3%. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 המרווח מפעילות קבלת פקדונות הסתכם ב- 179.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 40.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעליית הריבית במשק. לפירוט הגידול במרווח מפעילות קבלת פקדונות ראה באור 12א'.

להלן נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית:

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
2022	2023		
באחוזים			
3.48	5.88	שיעור ההכנסה על נכסים נושאי ריבית ⁽¹⁾	
2.04	3.53	שיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות ריבית ⁽¹⁾	
1.44	2.35	פער הריבית הכולל	
2.80	4.26	יחס בין הכנסות מריבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הריבית ⁽¹⁾	

⁽¹⁾ על בסיס שנתי.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023, חלה עלייה ביחס בין הכנסות הריבית, נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הריבית בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד מ- 2.80% ל-4.26%. מחד, חלה עלייה הנובעת מגידול בהכנסות הריבית, נטו, בעיקר עקב עלייה בשיעורי הריבית השקלית והדולרית וגידול בהיקף הנכסים. מנגד, חל גידול בהיקף ההתחייבויות נושאות הריבית וכן עלייה בהוצאות הריבית. הגידול בפער הריבית נובע בעיקר מהגידול בפער הריבית במגזר מטבע ישראלי צמוד מדד.

לפירוט דוח שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית, ראה נספח 1 לפרק ממשל תאגידי.

ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב- 14.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה להכנסה בסך 0.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בסך של 15.0 מיליוני ש"ח, הנובע מההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי. בתשעת החודשים הראשונים של השנה חל גידול בהפרשה הקבוצתית בסך של 17.5 מיליוני ש"ח, מזה סך של 15.6 מיליוני ש"ח עקב מלחמת "חרבות ברזל" בגין התאמות של ההפרשה הקבוצתית, בגין החשש מהשפעות מאקרו כלכליות חזיות, לנוכח אי הוודאות בתנאים הכלכליים, בין היתר, עקב ההשלכות הנובעות ממצב הלחימה בו מדינת ישראל מצויה, השפעת עליית הריבית וההסתברות להאטה כלכלית. התנועה בהפרשה הפרטנית הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של השנה בהכנסה בסך של 3.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה להכנסה של 1.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון השלישי של השנה ב- 12.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה להוצאה של 1.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בסך של 11.3 מיליוני ש"ח, הנובע מההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי, עקב אי הוודאות לאור ההשלכות האפשריות של מלחמת "חרבות ברזל".

להלן פרטים לגבי ההוצאות (ההכנסות) בגין הפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים:

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2022	2023	2022	2023	
מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח		
0.7	0.3	0.1	-	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(2.0)	(3.7)	(0.5)	(0.3)	קיטון בהפרשה הפרטנית וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
(1.3)	(3.4)	(0.4)	(0.3)	הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו בגין הפסדי אשראי
0.4	17.5	1.4	12.6	הוצאה (הכנסה) קבוצתית בגין הפסדי אשראי
(0.9)	14.1	1.0	12.3	סך כל ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
מזה:				
1.4	3.8	1.7	6.1	הוצאות בגין אשראי מסחרי/עסקי
(2.3)	10.3	(0.7)	6.2	הוצאות (הכנסות) בגין אשראי פרטי
(0.9)	14.1	1.0	12.3	סך הכל
שיעור ההוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור מאזני(1):				
0.17%	0.46%	0.64%	2.20%	מסחרי/עסקי
(0.06%)	0.27%	(0.06%)	0.48%	אנשים פרטיים
שיעור ההוצאה (הכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור(1)				
(0.03%)	(0.07%)	(0.03%)	(0.02%)	
שיעור ההוצאה (הכנסה) הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור(1)				
0.01%	0.38%	0.10%	0.80%	
שיעור סך כל ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור(1)				
(0.02%)	0.30%	0.07%	0.78%	

(1) על בסיס שנתי.

למידע נוסף בדבר ההוצאות בגין הפסדי אשראי ראה פרק סקירת הסיכונים להלן.

הכנסות מעמלות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 ב- 71.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 70.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן התפלגות העמלות:

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
שינוי	2022	2023	
ב-%	במיליוני ש"ח		עמלות:
4.2	16.1	16.8	ניהול חשבון
-	10.6	10.6	כרטיסי אשראי
(9.3)	21.5	19.5	פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים ועמלות הפצה
4.2	11.2	11.6	טיפול באשראי
19.6	3.6	4.4	הפרשי המרה
(4.0)	2.5	2.4	פעילות סחר חוץ
9.4	5.3	5.8	עמלות מעסקי מימון
0.4	70.8	71.1	עמלות אחרות

הוצאות תפעוליות ואחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכמו ב-162.9 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-156.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-64.3%. הגידול נובע בעיקר מגידול בהוצאות השכר ובהוצאות אחרות.

להלן פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות:

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2022	2023	
במיליוני ש"ח		
76.3	81.1	משכורות והוצאות נלוות
19.9	19.6	אחזקה ופחת בניינים וציוד
60.2	62.2	הוצאות אחרות
156.4	162.9	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות

משכורות והוצאות נלוות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 ב-81.1 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-76.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 6.3%. הגידול נובע בעיקר מהפרשה למענק שנתי ועדכון עתודות.

ההוצאות האחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 ב-62.2 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-60.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול שיעור של 3.2%. הגידול נובע בעיקר עקב גידול בהוצאות שיווק ופרסום.

ההפרשה למיסים על הרווח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכמה ב-71.7 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-46.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס האפקטיבי מהרווח מפעולות רגילות לפני מיסים הגיע ל-34.8% בהשוואה לשיעור המס הסטטוטורי שהינו 34.2%. הפער נובע בעיקרו מהוצאות לא מוכרות והפרשים קבועים.

הרווח הכולל בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכם ב- 146.7 מיליוני ש"ח. סכום זה הושפע מהרווח הנקי לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 בסך 134.1 מיליוני ש"ח, מרווח כולל אחר בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי שוק בסך של 9.9 מיליוני ש"ח ומרווח כולל אחר בגין הטבות לעובדים בסך של 2.7 מיליוני ש"ח.

המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות ההון והלימות ההון

סך נכסי הבנק ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכם ב- 11,380.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 11,332.5 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2022 ול- 11,268.0 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2022.

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים (במיליוני ש"ח):

שינוי לעומת (באחוזים)					
31 בדצמבר 2022	30 בספטמבר 2022	ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2023	
1.0	0.4	11,268.0	11,332.5	11,380.0	סך כל המאזן
(4.2)	(7.3)	3,576.0	3,694.2	3,425.4	מזומנים ופקדונות בבנקים
22.2	21.6	795.0	798.6	971.2	ניירות ערך
1.7	3.0	6,056.5	5,982.8	6,161.0	אשראי לציבור, נטו
(2.2)	(3.9)	707.3	719.8	691.5	אשראי לממשלה
(0.7)	(1.6)	9,346.6	9,435.5	9,283.4	פקדונות הציבור
15.1	19.2	972.0	938.7	1,118.7	הון

מזומנים ופקדונות בבנקים ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכמו ב- 3,425.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 3,576.0 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2022.

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2023	
במיליוני ש"ח		
1,140.4	1,267.5	מזומנים ופקדונות בבנק ישראל
2,435.6	2,157.9	פקדונות בבנקים מסחריים ⁽¹⁾
3,576.0	3,425.4	סך הכל
2,421.5	2,149.3	⁽¹⁾ מזה פקדונות בחברת האם

אשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכם ב- 6,161.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 6,056.5 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2022, גידול בשיעור של 1.7%.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך האשראי לציבור		יתרה ליום			
30 בספטמבר 2023	31 בדצמבר 2022	השינוי	30 בספטמבר 2023	31 בדצמבר 2022	
%	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
95.2	93.8	0.3	5,764.2	5,778.8	מטבע ישראלי:
4.6	6.0	32.2	277.9	367.5	לא צמוד
0.2	0.2	2.1	14.4	14.7	צמוד למדד
100.0	100.0	1.7	6,056.5	6,161.0	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
					סך הכל

אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

השינוי לעומת		יתרה ליום			
30 בספטמבר 2023	31 בדצמבר 2022	30 בספטמבר 2023	31 בדצמבר 2022	30 בספטמבר 2023	
ב-%		מיליוני ש"ח			
(2.2)	6.9	175.6	160.7	172.9	עסקים גדולים
14.1	12.9	299.2	302.2	343.5	עסקים בינוניים
(5.1)	(1.7)	626.4	604.8	591.2	עסקים קטנים וזעירים
2.3	3.2	5,033.3	4,989.7	5,148.0	משקי בית
(50.0)	(37.5)	2.0	1.6	1.0	בנקאות פרטית
2.0	3.3	6,136.5	6,059.0	6,256.6	סך הכל
					מזה אשראי צרכני ללא כרטיסי אשראי:
1.9	2.7	4,355.3	4,321.6	4,436.2	משקי בית
(50.0)	(35.7)	1.8	1.4	0.9	בנקאות פרטית
1.8	2.6	4,357.1	4,323.0	4,437.1	סך הכל

סיכון האשראי הכולל לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור, ומסיכון אשראי חוץ מאזני, הכולל עסקאות במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור, הסתכם ביום 30 בספטמבר 2023 ב-8,610.9 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-8,413.5 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2022.

יתרה ליום		שיעור ההפרשה להפסדי אשראי:
30 בספטמבר 2023	31 בדצמבר 2022	
מיליוני ש"ח		
1.53%	1.30%	מאזני
1.15%	0.94%	מאזני וחוץ מאזני

להלן מידע לגבי התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק:

ענף משק	ליום 30 בספטמבר 2023		ליום 31 בדצמבר 2022	
	סיכון האשראי הכולל לציבור במיליוני ש"ח	חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור במיליוני ש"ח	חלק הענף מסך סיכון האשראי
	%	%	%	%
בינוי ונדל"ן	489.8	5.7	530.9	6.3
מסחר	292.1	3.4	307.8	3.7
שרותים ציבוריים קהילתיים	158.9	1.8	168.2	2.0
תעשייה	97.1	1.1	108.0	1.3
שירותים פיננסיים	75.5	0.9	35.4	0.4
ענפי משק אחרים	225.7	2.6	218.6	2.6
לקוחות פרטיים	7,271.8	84.4	7,044.6	83.7
סך הכל	8,610.9	100.0	8,413.5	100.0

האשראי לממשלה ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכם ב-691.5 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-707.3 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2022. היתרה מורכבת מאשראי לממשלה בסך 886.6 מיליוני ש"ח בניכוי סכומים שהועמדו כאשראי לציבור מסכום זה בסך של 195.1 מיליוני ש"ח.

ההשקעות בניירות הערך הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2023 ב-971.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-795.0 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2022. ביום 30 בספטמבר 2023 יתרת קרן ההון מהתאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לשווי הוגן שלילית ועומדת על 29.0 מיליוני ש"ח (19.1 מיליוני ש"ח נטו). נכון ליום 12 בנובמבר 2023, יתרת קרן ההון מהתאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לשווי הוגן שלילית ועומדת על כ-22.7 מיליוני ש"ח (כ-15.0 מיליוני ש"ח נטו).

להלן הרכב התיק:

יגרות חוב של ממשלת ישראל(1)	יתרה ליום		חלק מסך ניירות הערך	
	30 בספטמבר 2023	31 בדצמבר 2022	30 בספטמבר 2023	31 בדצמבר 2022
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%	%
איגרות חוב של בנקים בישראל	916.9	740.6	94.4	93.2
איגרות חוב של אחרים בישראל(2)	54.3	53.6	5.6	6.7
	-	0.8	-	0.1
סך הכל	971.2	795.0	100.0	100.0

(1) כלול בתיק לפדיון סך של 137.4 מיליוני ש"ח (שווי הוגן 125.2 מיליוני ש"ח), ליום 31.12.22 סך של 137.0 מיליוני ש"ח (שווי הוגן 124.1 מיליוני ש"ח).

(2) ליום 31.12.22 כלול בתיק לפדיון 0.8 מיליוני ש"ח (שווי הוגן 0.8 מיליוני ש"ח).

התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך ניירות הערך		יתרה ליום		שינוי	
31 בדצמבר 2022	30 בספטמבר 2023	31 בדצמבר 2022	30 בספטמבר 2023	שינוי	מיליוני ש"ח
ב- %	ב- %	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	ב- %	מיליוני ש"ח
81.7	71.7	649.7	696.8	7.2	47.1
1.8	13.9	14.6	135.4	827.4	120.8
16.4	14.3	130.7	139.0	6.4	8.3
100.0	100.0	795.0	971.2	22.2	176.2

מטבע ישראלי:

לא צמוד

צמוד למדד

מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)

סך הכל

בניינים וציוד - העלות המופחתת ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכמה ב- 21.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-22.5 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2022.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכמו ב-9,283.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-9,346.6 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2022.

להלן התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור ליום		יתרה ליום		שינוי	
31 בדצמבר 2022	30 בספטמבר 2023	31 בדצמבר 2022	30 בספטמבר 2023	שינוי	מיליוני ש"ח
%	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%
88.4	87.9	8,264.3	8,163.0	(1.2)	(101.3)
6.4	6.6	597.8	613.8	2.7	16.0
5.2	5.5	484.5	506.6	4.6	22.1
100.0	100.0	9,346.6	9,283.4	(0.7)	(63.2)

מטבע ישראלי:

לא צמוד*

צמוד למדד**

מטבע חוץ (כולל צמוד

למטבע חוץ)

סך הכל

* נכון ליום 30 בספטמבר 2023 וליום 31 בדצמבר 2022, אין יתרות של פקדונות ברירה שקל/מדד במגזר הלא צמוד.
** כולל יתרות פקדונות ברירה שקל/מדד ליום 30 בספטמבר 2023 בסך 32.7 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2022 - 35.4 מיליוני ש"ח) המוצגים לפי המסלול הגובר.

פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

ש"ח	יתרה ליום		
	31 בדצמבר 2022	30 בספטמבר 2023	
ב-%	מיליוני ש"ח		
6.4	238.0	253.3	עסקים גדולים
21.9	141.5	172.5	עסקים בינוניים
(25.6)	728.2	541.7	עסקים קטנים וזעירים
0.8	8,000.7	8,065.4	משקי בית
6.0	232.3	246.3	בנקאות פרטית
(28.8)	5.9	4.2	גופים מוסדיים
(0.7)	9,346.6	9,283.4	סך הכל

פעילות חוץ-מאזנית

להלן ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות הבנק (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2022	30 בספטמבר 2023	
4,661	5,188	בתיקי ניירות ערך

הון והלימות ההון

ההון ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכם ב-1,118.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-972.0 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2022, גידול בשיעור של 15.1%. השינוי בהון מורכב מרווח בסך של 134.1 מיליוני ש"ח, מרווח כולל אחר בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן בסך של 9.9 מיליוני ש"ח ומרווח כולל אחר בגין הטבות לעובדים בסך של 2.7 מיליוני ש"ח.

הלימות ההון

יחסי הון מינימליים

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בנושא מדידה והלימות הון, כפי שעודכנו על מנת להתאימן להנחיות באזל.

בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% ויחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית.

בנוסף לאמור לעיל, תהליך קביעת יעדי ההון נעשה בהתבסס על הפרמטרים המרכזיים הבאים:

- ממצאי תהליך ה-ICAAP בהתבסס על פרופיל הסיכון של הבנק ובהתחשב ביעדים העסקיים של הבנק והצמיחה המתוכננת.
 - תוצאות מבחני הקיצון כמפורט בהמשך.
 - קביעת יעדי ההון נעשית לפי דרישת הון הגבוהה יותר, מבין תוצאות ה-ICAAP לבין הנדרש בקיצון.
 - מקדם שמרנות כרית ביטחון המשלבים הערכות ואומדנים ביחס לפרופיל הסיכונים ובסיס ההון.
- למידע מפורט, ראה דוח על הסיכונים לשנת 2022 באתר האינטרנט של הבנק.

יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון במסגרת תהליך ה-ICAAP לנתוני 30 ביוני 2022, אשר אושר ביום 29 בדצמבר 2022, הינם כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ- 10.5% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.65%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-7.0% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-10%.

יעדי ההון מביאים בחשבון את הסיכונים שהבנק חשוף אליהם, כשהעיקריים בהם הינם: סיכוני האשראי, סיכונים פיננסיים לרבות סיכון הריבית, סיכונים תפעוליים לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע, סיכון טכנולוגיות המידע, סיכון ציות ואיסור הלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי וסיכון מוניטין וסיכון מודל. כל זאת מבוצע בהלימה לדיאלוג מול בנק ישראל.

מבחני קיצון

הבנק מבצע תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית ובוחן את יחסי ההון לפי תכנון ההון התלת שנתי. המתווה כולל, בין היתר, תרחישי קיצון הוליסטיים "מתגלגלים" על פני שלוש שנים, בתחום סיכוני האשראי, סיכונים פיננסיים, סיכונים תפעוליים לרבות סייבר, איסור הלבנת הון, ציות, אסטרטגיה, מוניטין, תפעולי ועוד. מתווה תרחישי הקיצון, כולל התאמות לסביבת המשק הנוכחית. למידע מפורט, ראה דוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2022 המתפרסם באתר האינטרנט על הבנק.

יישום ההוראות

במסגרת הנדבך הראשון - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל לסיכוני אשראי, השוק והסיכונים התפעוליים.

במסגרת הנדבך השני - הבנק נדרש לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק. מסמך ה-ICAAP לנתוני 30 ביוני 2022 אושר בדירקטוריון הבנק ביום 29 בדצמבר 2022.

30 בספטמבר 2023	30 בספטמבר 2022	31 בדצמבר 2022
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)
במיליוני ש"ח		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים:		
1,113.6	936.7	969.8
72.4	70.7	72.5
1,186.0	1,007.4	1,042.3
סך הכל ההון הכולל		
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
5,794.8	5,672.2	5,796.4
6.2	6.5	5.9
736.2	584.9	611.0
6,537.2	6,263.6	6,413.3
סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
3. יחס ההון לרכיבי סיכון:		
17.04%	14.95%	15.12%
18.14%	16.08%	16.25%
9.0%	9.0%	9.0%
12.5%	12.5%	12.5%

הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים

הון רובד 2

סך הכל ההון הכולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

סיכון אשראי

סיכוני שוק

סיכון תפעולי

סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון

3. יחס ההון לרכיבי סיכון:

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 בספטמבר 2023 עמד על 17.04%, בהשוואה ל-15.12% ליום 31 בדצמבר 2022. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 30 בספטמבר 2023 עמד על 18.14%, בהשוואה ל-16.25% ליום 31 בדצמבר 2022. הגידול ביחס ההון נובע בעיקר מגידול ביתרת רווחים אשר קוזזו מגידול בנכסי סיכון.

ההון הכולל ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכם ב-1,186.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-1,042.3 מיליוני ש"ח ב-31 בדצמבר 2022.

הון רובד 2 ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכם ב-72.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-72.5 מיליוני ש"ח ב-31 בדצמבר 2022.

נכסי הסיכון ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכמו ב-6,537.2 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-6,413.3 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. העלייה בנכסי הסיכון נובעת בעיקר מגידול בסיכון התפעולי וגידול באשראי מאזני פרטי אשר קוזז על ידי קיטון באשראי העסקי.

מהלכי התייעלות

ביום 16 בדצמבר 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר מאריך את תוקף הנחיות אלו עד ליום 31 בדצמבר 2021. הארכת התוקף מאפשרת לתאגידים הבנקאיים להרחיב את תכנית ההתייעלות בתחום כח האדם. הבנק הרחיב את תכנית ההתייעלות שלו אשר עלותה כ-8.0 מיליוני ש"ח (לפני השפעת המס). במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2020, הבנק הרחיב את תכנית ההתייעלות שלו ב-1.0 מיליוני ש"ח נוספים. ללא ההקלה כאמור, יישום מהלכי ההתייעלות, נכון ליום 30 בספטמבר 2023, היה מביא לקיטון של כ-0.01% ביחסי הלימות ההון.

יישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים

החל מיום 1 בינואר 2022, הבנק מיישם את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה.

ביום 1 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים", אשר כלל, בין היתר, עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 299 לפיו, נקבע כי במידה שכתוצאה מהיישום לראשונה של כללים אלה, חל קיטון בהון העצמי רובד 1 של תאגיד בנקאי, הוא רשאי לפרוס את הקיטון האמור, על פני שלוש שנים (להלן: "תקופת המעבר"). ללא ההקלה, כאמור, היישום לראשונה של הכללים הנ"ל, נכון ליום 30 בספטמבר 2023, היה מביא לקיטון נוסף של 0.06% ביחסי הלימות ההון.

הקצאת הון נוספת בגין מימון קרקעות במינוף גבוה

בחודש מאי 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 203 (מדידה והלימות ההון) שמטרתו טיפול בחשיפות לענף בינוי ונדל"ן. בהתאם לחוזר, הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV) ישוקללו במשקל סיכון מוגבר של 150%, וזאת למעט הלוואות לרכישת קרקע חקלאית שאין לגביה אופק תכנוני או כוונה להגיש בקשה לשינוי יעוד. ליישום ההוראה אין השפעה על יחס ההון רובד 1 ויחס ההון הכולל.

השפעת דירוג האשראי של מדינת ישראל

לדירוג האשראי של ישראל ישנה השפעה על דרישות ההון, מכיוון שדרישות ההון בגין חשיפה לממשלות, לישויות סקטור ציבורי ולגופים פיננסיים, נגזרות מדירוג האשראי של מדינת ישראל. להערכת הבנק, אם וככל שירד דירוג האשראי של ישראל (NOTCH אחד) על ידי חברת הדירוג S&P, יגרום הדבר לירידה של 1.62% ו-1.73% ביחס הון רובד 1 ויחס הון כולל בהתאמה, נכון לנתוני 30 בספטמבר 2023.

יחס המינוף - הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן - "ההוראה"). יחס המינוף מבוטא באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון לבין מדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון עצמי רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (וכלל את הבנק). ביום 15 בנובמבר 2020, פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 - התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה), במסגרתה נתנה הקלה בדרישת יחס המינוף בחצי נקודת האחוז, כך שעל הבנק לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד (במקום 5%). בהתאם לחוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 מיום 15 במאי 2022, ההקלה תחול עד ליום 30 ביוני 2024 ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף ליום 31 בדצמבר 2023 או יחס המינוף המזערי שחל על הבנק טרם הוראת השעה, הנמוך מבניהם.

יחס המינוף ליום 30 בספטמבר 2023 עומד על 9.28%, בהשוואה ל- 8.15% ליום 31 בדצמבר 2022.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים בבאור 12' לתמצית דוחות כספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית, והם מבוססים על מאפייני הלקוח, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים.

להגדרות המגזרים הפיקוחיים, ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה באור 24' לדוחות הכספיים השנתיים.

לפירוט בדבר מגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה, ראה באור 12' לתמצית דוחות כספיים.

להלן תמצית התפתחות תוצאות הפעילות לפי מגזרים:

חלק המגזר מסך ההכנסות		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום		א. סך ההכנסות (הוצאות)*	
30.9.22	30.9.23	השינוי	30.9.22	30.9.23	
ב- %		במיליוני ש"ח			
1.9	2.6	70.0	2.0	3.4	מגזר עסקים גדולים
3.0	3.4	45.2	3.1	4.5	מגזר עסקים בינוניים
9.0	9.0	28.0	9.3	11.9	מגזר עסקים קטנים וזעירים
82.1	87.0	34.9	85.1	114.8	מגזר משקי בית
1.3	1.3	30.8	1.3	1.7	מגזר בנקאות פרטית
0.1	-	-	0.1	-	גופים מוסדיים
2.7	(3.3)	-	2.8	(4.3)	מגזר ניהול פיננסי
100.0	100.0	27.3	103.7	132.0	סך הכל

חלק המגזר מסך ההכנסות		לתשעת החודשים שהסתיימו ביום			
30.9.22	30.9.23	השינוי	30.9.22	30.9.23	
ב- %		במיליוני ש"ח			
1.9	3.1	118.5	5.4	11.8	מגזר עסקים גדולים
3.0	3.3	47.7	8.6	12.7	מגזר עסקים בינוניים
8.8	9.7	47.8	25.1	37.1	מגזר עסקים קטנים וזעירים
78.0	88.8	52.1	223.5	339.9	מגזר משקי בית
1.0	1.3	72.4	2.9	5.0	מגזר בנקאות פרטית
0.1	-	(66.7)	0.3	0.1	גופים מוסדיים
7.2	(6.2)	-	20.6	(23.8)	מגזר ניהול פיננסי
100.0	100.0	33.7	286.4	382.8	סך הכל

* כולל הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום		ב. רווח (הפסד) נקי
30.9.22	30.9.23	30.9.22	30.9.23	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
1.6	5.1	0.6	1.0	מגזר עסקים גדולים
4.1	4.7	1.1	0.7	מגזר עסקים בינוניים
7.7	14.8	3.1	3.0	מגזר עסקים קטנים וזעירים
57.5	123.2	24.5	41.4	מגזר משקי בית
1.4	2.8	0.7	1.0	מגזר בנקאות פרטית
0.1	(0.1)	0.1	-	גופים מוסדיים
12.4	(16.4)	1.5	(3.1)	מגזר ניהול פיננסי
84.8	134.1	31.6	44.0	סך הכל

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית

להלן נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022			לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023			
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	סך הכל	מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
66.6	0.6	66.0	96.5	1.0	95.5	הכנסות ריבית, נטו
19.8	0.7	19.1	20.0	0.7	19.3	סך ההכנסות שאינן מריבית
86.4	1.3	85.1	116.5	1.7	114.8	סך הכנסות
(0.6)	-	(0.6)	6.2	-	6.2	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
47.7	0.2	47.5	45.2	0.2	45.0	הוצאות תפעוליות ואחרות
25.2	0.7	24.5	42.4	1.0	41.4	רווח נקי
4,737.0	2.0	4,735.0	4,942.7	1.1	4,941.6	יתרה ממוצעת של האשראי לציבור
4,991.3	1.6	4,989.7	5,149.0	1.0	5,148.0	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
8,362.3	233.1	8,129.2	8,310.1	242.6	8,067.5	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
8,308.0	247.0	8,061.0	8,311.7	246.3	8,065.4	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022			לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023			
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	סך הכל	מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
167.1	0.9	166.2	284.8	3.1	281.7	הכנסות ריבית, נטו
59.3	2.0	57.3	60.1	1.9	58.2	סך ההכנסות שאינן מריבית
226.4	2.9	223.5	344.9	5.0	339.9	סך הכנסות
(2.2)	-	(2.2)	10.3	-	10.3	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
137.6	0.7	136.9	141.2	0.7	140.5	הוצאות תפעוליות ואחרות
58.9	1.4	57.5	126.0	2.8	123.2	רווח נקי
4,592.2	1.8	4,590.4	4,891.4	1.5	4,889.9	יתרה ממוצעת של האשראי לציבור
4,991.3	1.6	4,989.7	5,149.0	1.0	5,148.0	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
8,101.2	217.9	7,883.3	8,276.3	238.8	8,037.5	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
8,308.0	247.0	8,061.0	8,311.7	246.3	8,065.4	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

סך כל הכנסות הריבית, נטו הסתכמו ב-284.9 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-167.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 71%. הגידול נובע בעיקר בעקבות עליה בריבית בנק ישראל.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-60.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-59.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי הסתכמו בהוצאות בסך- 10.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה להכנסות בתקופה המקבילה אשתקד בסך-2.2 מיליוני ש"ח. ההוצאות השנה נובעות בעיקר עקב עדכון ההפרשות להפסדי אשראי בגין ההשפעה הצפויה של מלחמת "חרבות ברזל" בסך 7.7 מיליוני ש"ח, הנובעים מהגדלת מקדמי ההתאמה בגין הסיכון בהפרשות הקבוצתיות.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-141.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-137.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 3% הנובע בעיקר מגידול בהוצאות השכר ובהוצאות האחרות של הבנק.

הרווח הנקי במגזר האנשים הפרטיים, הכולל את מגזר משקי הבית והבנקאות הפרטית הסתכמו ב-126.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-58.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 114%. הגידול ברווח נובע בעיקר עקב עליה בהכנסות המגזר לעומת אשתקד.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכמו ב-5,149.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-4,991.3 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2022, גידול של 3%. ראה גם פרק סיכון אשראי לאנשים פרטיים.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכמו ב-8,311.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-8,308.0 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2022.

עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

להלן נתונים עיקריים אודות מגזרים עסקיים - עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022				לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023				
מגזר עסקים קטנים וזעירים	מגזר עסקים בינוניים	מגזר עסקים גדולים	סך הכל	מגזר עסקים קטנים וזעירים	מגזר עסקים בינוניים	מגזר עסקים גדולים	סך הכל	
במיליוני ש"ח								
10.9	1.9	2.6	6.4	15.9	2.9	4.0	9.0	הכנסות ריבית, נטו
3.5	0.1	0.5	2.9	3.9	0.5	0.5	2.9	סך ההכנסות שאינן מריבית
14.4	2.0	3.1	9.3	19.8	3.4	4.5	11.9	סך הכנסות
1.6	0.3	0.4	0.9	6.1	0.8	2.1	3.2	הוצאות בגין הפסדי אשראי
5.3	0.8	0.9	3.6	6.4	1.1	1.2	4.1	הוצאות תפעוליות ואחרות
4.8	0.6	1.1	3.1	4.7	1.0	0.7	3.0	רווח נקי
1,055.6	157.7	297.9	600.0	1,120.0	213.9	340.9	565.2	יתרה ממוצעת של האשראי לציבור
1,067.7	160.7	302.2	604.8	1,107.6	172.9	343.5	591.2	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
1,097.3	341.1	177.6	578.6	954.4	238.8	167.8	547.8	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
1,085.3	350.6	158.5	576.2	967.5	253.3	172.5	541.7	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום				לתשעת החודשים שהסתיימו ביום			
30 בספטמבר 2022				30 בספטמבר 2023			
מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר
עסקים	עסקים	עסקים	עסקים	עסקים	עסקים	עסקים	עסקים
קטנים	קטנים	קטנים	קטנים	קטנים	קטנים	קטנים	קטנים
וזעירים	וזעירים	וזעירים	וזעירים	וזעירים	וזעירים	וזעירים	וזעירים
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל
במיליוני ש"ח							
27.6	3.6	7.0	17.0	50.1	10.5	11.3	28.3
11.5	1.8	1.6	8.1	11.5	1.3	1.4	8.8
39.1	5.4	8.6	25.1	61.6	11.8	12.7	37.1
1.3	0.3	0.3	0.7	3.8	0.8	2.2	0.8
17.1	2.6	2.0	12.5	20.1	3.2	3.2	13.7
13.4	1.6	4.1	7.7	24.6	5.1	4.7	14.8
1,029.0	148.3	282.7	598.0	1,118.8	207.3	328.9	582.6
1,067.7	160.7	302.2	604.8	1,107.6	172.9	343.5	591.2
1,196.1	389.3	202.0	604.8	1,029.4	277.8	148.8	602.8
1,085.3	350.6	158.5	576.2	967.5	253.3	172.5	541.7

הכנסות ריבית, נטו
סך ההכנסות שאינן מריבית
סך הכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות
רווח נקי
יתרה ממוצעת של נכסים
יתרת האשראי לציבור לסוף
תקופת הדיווח
יתרה ממוצעת של התחייבויות
יתרת פקדונות הציבור לסוף
תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

סך כל הכנסות הריבית, נטו הסתכמו ב-50.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-27.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 82% בעיקר בעקבות עליה בריבית בנק ישראל.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-11.5 מיליוני ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-3.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה להכנסה של 1.3 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה, הנובעים בעיקר עקב עדכון ההפרשות להפסדי אשראי בגין ההשפעה הצפויה של מלחמת "חרבות ברזל" בסך 7.9 מיליוני ש"ח, הנובעים מהגדלת מקדמי ההתאמה בגין הסיכון בהפרשות הקבוצתיות.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-20.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-17.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול של 18%, הנובע מגידול בהוצאות השכר ובהוצאות האחרות של הבנק.

הרווח הנקי של מגזרי העסקים הקטנים והזעירים, הבינוניים והגדולים הסתכם ב-24.6 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-13.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 84%. הגידול נובע מגידול בהכנסות מריבית לעומת אשתקד.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכם ב-1,107.6 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-1,067.7 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2022, גידול של 4%.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכמו ב-967.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-1,085.3 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2022, קיטון של 11%.

מגזר ניהול פיננסי

סך ההכנסות (הוצאות) במגזר הניהול הפיננסי הסתכמו בהוצאות בסך של 23.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך 20.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהכנסות נובע בעיקר מהתייקרות מקורות המימון הבינמגזרי והפסד ממכירות של אגרות חוב זמינות למכירה בסך 18.4 מיליוני ש"ח.

הרווח (הפסד) הנקי של מגזר הניהול הפיננסי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכם בהפסד בסך של 16.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 12.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 נובע בעיקר ממכירות אגרות חוב זמינות למכירה כאמור.

סקירת הסיכונים

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוחות הכספיים לשנת 2022. על כן, יש לקרוא את הפרק יחד עם פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2022. מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

כללי

א. פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפים ולווים); סיכוני שוק, כאשר העיקרי שבהם הינו סיכון הריבית; סיכוני נזילות; סיכונים תפעוליים, לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות המידע, סיכוני ציות והלבנת הון, סיכון אסטרטגיה; סיכון משפטי, סיכון מוניטין, סיכון חקיקה ורגולציה וסיכון מודל.

כל הסיכונים העיקריים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) הבנק מבצע תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.

ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו, תוך טיפוח התמחויות בבנק, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.

ג. תפיסת הסיכון הכוללת של הבנק עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל פי העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של ועדת באזל, המושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחיתת והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על-פי אמות מידה מקובלות.

ד. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצע בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות הבקרה הבלתי תלויות במחלקה לניהול סיכונים וביחידות בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם הנותנות שירותים לבנק, אגף החשב והיעוץ המשפטי וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערכי הביקורת הפנימית והחיצונית.

ה. מנהל הסיכונים הראשי נושא באחריות לפונקציית ניהול הסיכונים ולמסגרת ניהול הסיכונים המקיפה לרוחב הארגון כולו.

ו. האחראים על ניהול הסיכונים הינם:

מר דורון סגל, מנהל הסיכונים הראשי (CRO) מכהן כמנהל המחלקה לניהול סיכונים, כמנהל הסיכונים התפעוליים והמשכיות עסקית וכן כממונה על האכיפה הפנימית בניירות ערך. הסיכונים הפיננסיים מנוהלים על ידי מר גבריאל טייטל, מנכ"ל הבנק.

סיכוני אשראי מנוהלים על ידי גב' רונית עוזיאל, ראש אגף אשראי.

סיכון המוניטין והסיכון האסטרטגי מנוהלים על ידי גב' איריס ניסנקורן, ראש אגף בנקאות ונכסי לקוחות.

הסיכונים המשפטיים מנוהלים על ידי עו"ד חוה אלקוני-נוימן, היועצת המשפטית של הבנק.

סיכוני הציות מנוהלים על ידי גב' זיוה ברק, אשר במסגרת תפקידה כקצינת הציות הראשית הקבוצתית, מנהלת

את סיכוני איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור וסיכונים חוצי גבולות. כמו כן, היא מכהנת כ- Responsible Officer

הממונה על יישום הוראות ה-FATCA וה-CRS והסכם ה-QI ותחת אחריותה נמצא גם תחום הגנה על הפרטיות.

סיכוני ה-ID מנוהלים על ידי מר אופיר קדוש, מנכ"ל מתף - מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ.
סיכוני הסייבר מנוהלים על ידי גב' איריס חן, מנהלת הגנת הסייבר ואבטחת מידע.

ז. סיכונים נוספים מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל, על ידי חברי ההנהלה ונושאי משרה נוספים בתחום הנתון לאחריותם.

ח. ניהול הסיכונים מתבצע על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון המתבססת על מדיניות הקבוצה ועל בסיס מתודולוגיית סיכון קבוצתית תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בבנק.
מנהל הסיכונים הראשי כפוף למנכ"ל הבנק ומזכה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי הקבוצתי.

ט. מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי המחלקה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נטולות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.

י. במסגרת מסמך הסיכונים מוצגים כלל הסיכונים, שאליהם חשוף הבנק במסגרת פעולותיו, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן את תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.

במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בבנק ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות הסיכון וכן טיפול המחלקה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות שנקטו על ידי הבנק ברבעון הרלוונטי.

יא. לבנק מגוון תרחישי קיצון לסיכונים הייחודיים, כפי שמוטמעים במסמכי המדיניות השונים.
הבנק מיישם מתווה תרחישי קיצון, לבחינת הנאותות ההונית ובוחן את יחסי ההון לפי תכנון ההון התלת-שנתי. התרחישים משלבים התממשות של מספר מוקדי סיכון בו זמנית. התרחישים שמפעיל הבנק, מתבססים על ניתוחי רגישות, תרחישים היסטוריים, תרחישים היפותטיים ותרחישים מאקרו-כלכליים. תרחישי הקיצון עודכנו במהלך שנת 2022 ובמסגרת זו שולבו השפעות העלייה בסביבת האינפלציה ומדיניות מוניטרית מצמצמת, אשר השלכותיהן מתבטאות בצמיחה שלילית ובשיעור אבטלה עולה, תוך זיהוי ומיפוי מוקדי הסיכון הרלוונטיים.
תרחישי הקיצון, מהווים כלי משלים למיפוי ולניהול הסיכונים הגלומים בכלל הפעילויות של הבנק ובמוקדי הסיכון הנגזרים מהם. התרחישים ותוצאותיהם מהווים כלי לאיתור נקודות החולשה וקבלת החלטות. לבנק תכניות הנהלה להתמודדות עם תרחישי הקיצון, באמצעות נקיטת אמצעים שונים. יחסי ההון של הבנק שהתקבלו בכל התרחישים הינם מעל המגבלות הרלוונטיות.

לתיאור תיאבון הסיכון והעקרונות לניהול הסיכונים, ראה התייחסות במסגרת תיאור הסיכונים העיקריים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2022.

סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו הסיכון שלווה או צד נגדי, של הבנק, לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק על פי הסכם האשראי. במסגרת יישום הוראות באזל מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים אשראי.

השפעת מלחמת "חברות ברזל"

עם פרוץ המלחמה בחודש אוקטובר, נבחנו ההשפעות האפשריות על לקוחות הבנק במגזרי הפעילות השונים, עקב המצב הביטחוני והתנודתיות בשערי המטבעות, מבוצע מעקב מוגבר אחר לווים שעלולים להיות מושפעים יותר מהמצב ואחר לווים מענפי משק החשופים יותר לפגיעה בטווח המידי, כגון ענפי נדל"ן וקמעונאות.
בנוסף, הבנק ממשיך לתמוך בצרכי הלקוחות בתקופה זו ומאפשר, בין היתר, דחיית תשלומי הלוואות ללקוחות. יתרת הלוואות בגין נדחו תשלומים נכון ל- 10 בנובמבר 2023, הינה בסך של 13.4 מיליון ש"ח ויתרת התשלומים שנדחו בפועל מסתכמת לסך של 1.0 מיליון ש"ח.

עם זאת, נוכח אי הוודאות הגבוהה השוררת בנוגע להשלכות המלחמה על כושרם הפיננסי של הלקוחות ובעיקר על יכולתם לצלוח את המשבר, הגדיל הבנק את ההפרשה הקבוצתית.

איכות אשראי וסיכון אשראי בעייתי

ניתוח איכות אשראי, סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים של הציבור

במיליוני ש"ח			30 בספטמבר 2023			30 בספטמבר 2022			31 בדצמבר 2022		
מסחרי	פרטי	סה"כ	מסחרי	פרטי	סה"כ	מסחרי	פרטי	סה"כ	מסחרי	פרטי	סה"כ
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי: (1)											
סיכון אשראי מאזני			1,052.0	4,940.1	5,992.1	1,024.0	4,760.6	5,784.6	1,059.7	4,821.2	5,880.9
סיכון אשראי חוץ מאזני			224.4	2,109.0	2,333.4	216.0	1,950.0	2,166.0	246.4	1,997.6	2,244.0
סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי			1,276.4	7,049.1	8,325.5	1,240.0	6,710.6	7,950.6	1,306.1	6,818.8	8,124.9
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי:											
לא בעייתי			39.0	152.8	191.8	12.1	180.5	192.6	10.1	165.3	175.4
סה"כ בעייתי: (2)			16.6	56.1	72.7	33.5	50.2	83.7	32.2	48.8	81.0
- בעייתי צובר ריבית			10.7	35.2	45.9	13.5	25.5	39.0	11.5	25.5	37.0
- בעייתי לא צובר ריבית			5.9	20.9	26.8	20.0	24.7	44.7	20.7	23.3	44.0
סך הכל סיכון אשראי מאזני			55.6	208.9	264.5	45.6	230.7	276.3	42.3	214.1	256.4
סיכון אשראי חוץ מאזני			7.1	13.8	20.9	22.6	19.7	42.3	20.5	11.7	32.2
סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			62.7	222.7	285.4	68.2	250.4	318.6	62.8	225.8	288.6
מזה: חובות צוברים, בפיגור של 90 ימים או יותר			-	0.9	0.9	0.1	1.5	1.6	-	1.0	1.0
סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור			1,339.1	7,271.8	8,610.9	1,308.2	6,961.0	8,269.2	1,368.9	7,044.6	8,413.5
נכסים שאינם מבצעים:											
חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית			5.9	20.9	26.8	20.0	24.7	44.7	20.7	23.3	44.0

(1) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
(2) סיכון אשראי שאינו צובר ריבית, נחות או בהשגחה מיוחדת.

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום					
30 בספטמבר 2022			30 בספטמבר 2023		
סה"כ	פרטי	מסחרי	סה"כ	פרטי	מסחרי
תנועה בחובות לא צוברים בגין אשראי לציבור					
45.4	24.9	20.5	26.4	20.8	5.6
יתרת חובות שאינם צוברים לתחילת שנה					
14.8	7.9	6.9	6.1	5.7	0.4
חובות שסווגו כחובות שאינם צוברים ריבית במהלך התקופה					
(2.2)	(2.1)	(0.1)	(0.9)	(0.9)	-
חובות שחזרו לסיווג שצובר ריבית					
(3.3)	(3.2)	(0.1)	(4.0)	(3.9)	(0.1)
חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית שנמחקו					
(10.0)	(2.8)	(7.2)	(0.8)	(0.8)	-
חובות לא צוברים שנפרעו					
יתרת חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית לסוף תקופה					
44.7	24.7	20.0	26.8	20.9	5.9
מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש					
19.5	18.1	1.4	17.0	15.6	1.4
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת שנה					
4.5	4.5	-	1.7	1.7	-
ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה					
(1.1)	(1.1)	-	(0.4)	(0.4)	-
חובות שחזרו לסיווג שצובר ריבית בשל ארגון מחדש עוקב					
(1.0)	(0.9)	(0.1)	(1.3)	(1.2)	(0.1)
חובות בארגון מחדש שנמחקו					
(1.7)	(1.7)	-	(0.7)	(0.7)	-
חובות בארגון מחדש שנפרעו					
20.1	18.8	1.3	16.3	15.0	1.3
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש					
שינויים בהפרשות להפסדי אשראי בגין חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית:					
7.7	6.3	1.4	6.0	5.5	0.5
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
1.3	1.3	-	2.0	2.0	-
גידול בהפרשות					
(1.4)	(1.1)	(0.3)	(1.6)	(1.5)	(0.1)
גביות ומחיקות					
7.6	6.5	1.1	6.4	6.0	0.4
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					

לשנה שנסתיימה ביום			לתשעת החודשים שנסתיימו ביום						
31 בדצמבר 2022			30 בספטמבר 2022			30 בספטמבר 2023			במיליוני ש"ח
מסחרי	פרטי	סה"כ	מסחרי	פרטי	סה"כ	מסחרי	פרטי	סה"כ	
תנועה בחובות לא צוברים בגין אשראי לציבור									
22.7	26.7	49.4	22.7	26.7	49.4	20.7	23.3	44.0	יתרת חובות שאינם צוברים לתחילת שנה
22.4	21.9	44.3	14.5	18.3	32.8	1.0	19.4	20.4	חובות שסווגו כחובות שאינם צוברים ריבית במהלך התקופה
(1.1)	(9.3)	(10.4)	(1.1)	(7.4)	(8.5)	(1.5)	(6.6)	(8.1)	חובות שחזרו לסיווג צובר ריבית
(1.1)	(9.8)	(10.9)	(0.8)	(8.3)	(9.1)	(0.2)	(10.5)	(10.7)	חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית שנמחקו
(22.2)	(6.2)	(28.4)	(15.3)	(4.6)	(19.9)	(14.1)	(4.7)	(18.8)	חובות לא צוברים שנפרעו
20.7	23.3	44.0	20.0	24.7	44.7	5.9	20.9	26.8	יתרת חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית לסוף תקופה
מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש									
2.7	20.1	22.8	2.7	20.1	22.8	1.8	17.7	19.5	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת השנה
0.8	12.5	13.3	0.3	10.3	10.6	-	6.9	6.9	ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה
-	(3.6)	(3.6)	-	(2.2)	(2.2)	(0.1)	(3.4)	(3.5)	חובות שחזרו לסיווג שצובר ריבית בשל ארגון מחדש עוקב
(0.3)	(4.2)	(4.5)	(0.3)	(2.7)	(3.0)	(0.1)	(4.6)	(4.6)	חובות בארגון מחדש שנמחקו
(1.4)	(7.1)	(8.5)	(1.4)	(6.6)	(8.0)	(0.3)	(1.6)	(2.0)	חובות בארגון מחדש שנפרעו
1.8	17.7	19.5	1.3	18.8	20.1	1.3	15.0	16.3	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה
שינויים בהפרשות להפסדי אשראי בגין חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית									
2.7	6.2	8.9	2.7	6.2	8.9	1.0	6.2	7.2	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה
(0.2)	0.8	0.6	(0.2)	0.8	0.6	-	-	-	השפעת היישום לראשונה*
0.2	3.9	4.1	0.1	3.2	3.3	0.3	4.4	4.7	גידול בהפרשות
(1.5)	(5.1)	(6.6)	(1.5)	(3.7)	(5.2)	(0.9)	(4.6)	(5.5)	גביות ומחיקות
1.2	5.8	7.0	1.1	6.5	7.6	0.4	6.0	6.4	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה

* השפעת היישום לראשונה של הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים.

מדדי ניתוח איכות האשראי לציבור, ההוצאות וההפרשה להפסדי אשראי

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר				
	2022	2023	פרטי	מסחרי	
סך הכל	סך הכל	סך הכל			
					ניתוח איכות האשראי לציבור
0.72%	0.74%	0.43%	0.41%	0.53%	שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת האשראי לציבור
0.73%	0.76%	0.44%	0.42%	0.53%	שיעור אשראי שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.32%	1.46%	1.16%	1.09%	1.50%	שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור
3.28%	4.56%	4.23%	4.06%	5.02%	שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור
					ניתוח ההוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופת הדיווח
0.11%	0.02%	0.30%	0.22%	0.45%	שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור*
(0.03%)	(0.02%)	-	(0.04%)	0.18%	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור*
					ניתוח ההפרשה להפסדי אשראי בגין האשראי לציבור
1.30%	(1.26%)	1.53%	1.42%	2.01%	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
181.82%	170.47%	356.72%	350.72%	377.97%	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר
177.78%	164.58%	345.13%	336.24%	377.97%	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר
(44.44)	(71.44)	717.00	(39.27)	11.15	יחס ההפרשה להפסדי אשראי למחיקות החשבונאיות נטו*

* על בסיס שנתי.

סיכון אשראי לפי ענפי משק על בסיס מאוחד
 סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2023							פעילות לווים בישראל ציבור-מסחרי
הפסדי אשראי(2)			מזה:			סיכון אשראי כולל (1)	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	סיכון אשראי בעייתי לא צובר	סיכון אשראי בעייתי(4)	דירוג ביצוע אשראי (3)		
1.6	-	0.3	-	-	97.1	97.1	תעשייה
4.1	(1.1)	(3.4)	5.6	8.3	344.1	356.4	בניה ונדל"ן - בינוי
4.9	-	3.6	-	-	133.4	133.4	בניה ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
6.8	-	1.7	-	9.6	250.5	292.1	מסחר
0.2	-	-	-	-	75.5	75.5	שירותים פיננסיים
3.0	-	0.3	-	0.7	157.8	158.9	שירותים ציבוריים וקהילתיים
3.6	(0.4)	1.3	0.3	1.5	218.0	225.7	ענפים אחרים
24.2	(1.5)	3.8	5.9	20.1	1,276.4	1,339.1	סך הכל מסחרי
75.0	1.4	10.3	20.9	56.1	7,049.1	7,271.8	אנשים פרטיים
99.2	(0.1)	14.1	26.8	76.2	8,325.5	8,610.9	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	3,837.1	3,837.1	בנקים בישראל וממשלת ישראל
99.2	(0.1)	14.1	26.8	76.2	12,162.6	12,448.0	סך הכל

- (1) סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים), אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוזי מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 9,106.0 מיליוני ש"ח, 971.1 מיליוני ש"ח, 8.3 מיליוני ש"ח ו-2,362.7 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
- (2) כולל בגין מכשירי אשראי חוזי מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוזי-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סיכון אשראי לפי ענפי משק על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2022							פעילות לווים בישראל ציבור-מסחרי
הפסדי אשראי(2)			מזה:			סיכון אשראי כולל (1)	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	סיכון אשראי בעייתי לא צובר	סיכון אשראי בעייתי(3)	דירוג ביצוע אשראי		
1.2	0.1	(0.5)	-	-	114.6	114.6	תעשייה
5.8	-	-	18.8	22.7	313.8	360.8	בניה ונדל"ן - בינוי
1.5	-	0.3	-	-	123.4	124.4	בניה ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4.6	-	0.6	-	10.7	268.7	279.7	מסחר
0.2	-	-	0.1	0.2	34.4	34.6	שירותים פיננסיים
3.0	-	0.4	0.3	1.0	169.7	171.0	שירותים ציבוריים וקהילתיים
1.9	-	0.6	0.8	3.6	215.4	223.1	ענפים אחרים
18.2	0.1	1.4	20.0	38.2	1,240.0	1,308.2	סך הכל מסחרי
62.6	1.3	(2.3)	24.7	50.5	6,710.6	6,961.0	אנשים פרטיים
80.8	1.4	(0.9)	44.7	88.7	7,950.6	8,269.2	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	3,936.5	3,936.5	בנקים בישראל וממשלת ישראל
80.8	1.4	(0.9)	44.7	88.7	11,887.1	12,205.7	סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים), אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 9,184.8 מיליוני ש"ח, 798.6 מיליוני ש"ח, 9.4 מיליוני ש"ח ו-2,212.9 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(4) סיכון אשראי מאזני וחוזי-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סיכון אשראי לפי ענפי משק על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2022							פעילות לווים בישראל ציבור-מסחרי
הפסדי אשראי(2)			מזה:			סיכון אשראי כולל (1)	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	סיכון אשראי בעייתי לא צובר*	סיכון אשראי בעייתי(4)	דירוג ביצוע אשראי (3)		
1.3	-	(0.5)	-	-	108.0	108.0	תעשייה
6.3	-	0.6	18.7	21.9	365.5	406.5	בניה ונדל"ן - בינוי
1.3	-	-	-	-	124.4	124.4	בניה ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4.8	-	0.9	-	10.4	296.7	307.8	מסחר
0.2	0.2	0.2	-	-	35.4	35.4	שירותים פיננסיים
2.8		0.2	0.1	0.8	166.8	168.2	שרותים ציבוריים וקהילתיים
2.2	(0.3)	0.5	1.9	5.2	209.3	218.6	ענפים אחרים
18.9	(0.1)	1.9	20.7	38.3	1,306.1	1,368.9	סך הכל מסחרי
66.1	3.3	3.2	23.3	48.9	6,818.7	7,044.6	אנשים פרטיים
85.0	3.2	5.1	44.0	87.2	8,126.8	8,413.5	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	3,955.6	3,957.8	בנקים בישראל וממשלת ישראל
85.0	3.2	5.1	44.0	87.2	12,081.4	12,371.3	סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וחוזך מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים), אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 9,279.4 מיליוני ש"ח, 795.0 מיליוני ש"ח, 11.8 מיליוני ש"ח ו- 2,285.1 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(4) סיכון אשראי מאזני וחוזך-מאזני צובר ושאינו צובר ריבית.

ניהול סיכוני אשראי צד נגדי

א. כללי

סיכון אשראי של צד נגדי הוא הסיכון שהצד הנגדי לעסקה יכנס לכשל טרם מועד הסילוק הסופי של התשלומים בגין העסקה. הפסד כלכלי ייגרם אם בעת כניסתו של הצד הנגדי למצב של כשל, יהיו עסקאות עמו בעלות ערך כלכלי חיובי לבנק.

בניגוד לחשיפת האשראי, בה החשיפה היא חד-צדדית והבנק נושא לבדו בסיכון להפסד, סיכון צד נגדי יוצר סיכון דו-צדדי להפסד וזאת בהתאם להיות ערך העסקה חיובי או שלילי עבור כל אחד מצדדי העסקה. שווי השוק של העסקאות אינו ודאי ויכול להשתנות לאורך חיי העסקה, בשל שינויים בפרמטרים הרלוונטיים בשוק.

ב. מדיניות ותיאבון סיכון

לבנק מדיניות ותיאבון לסיכון לפעילות מול מוסדות פיננסיים, הן ברמת תיאבון הסיכון הכולל והן ברמת החשיפה לצד הנגדי הבודד בחתך סוג החשיפה והעסקה הבודדת, ותוך התחשבות בהון העצמי של הבנק והיקף החשיפות שלו ובהתבסס על פרמטרים הנגזרים מחוסנו הפיננסי של הצד הנגדי.

סיכונים בענף הבינוי והנדל"ן

הבנק נוקט במדיניות אשראי מידתית וזהירה שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק, נבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ הן בתחום הנדל"ן בכלל והן בתחום האשראי בפרט, שינויים ברגולציה (כגון: הוראות המפקח על הבנקים ותקנות ממשלתיות) וכיו"ב. מדיניות זו באה לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, ביצוע ניתוחי רגישות בליווי פרויקטים לבניה ובחינת שיעור ההון העצמי והמכירות המוקדמות וזאת על מנת לצמצם ככל הניתן את הסיכונים.

בנוסף, אימץ הבנק מדיניות פרטנית ביחס לתחומי הפעילות השונים בתחום הנדל"ן והבינוי, ובהם ליווי בניה למגורים, ליווי בניה לנכסים מניבים, וכן אשראי למימון נדל"ן מניב ביעוד למשרדים, מסחר ותעשייה.

בחינת בקשות חדשות למימון נדל"ן בבנק מאופיינות בפרמטרים שונים, בין היתר, מיקום הנכס, פיזור גאוגרפי, ייעודו (מגורים/משרדים/מסחר). כמו כן נבחנת רמת הסיכון הנגזרת בכל מימון בהתייחס לשיעור המימון, תקופת המימון, איכות הלווה ואיתנותו. בהתייחס לכל האמור לעיל וכן פרמטרים נוספים, נקבעת רמת התמחור ורווחיות התיק.

מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, מקיים הבנק דיון תקופתי בכל תיקי האשראי בענף הבינוי והנדל"ן ובוחן את מצב הפרויקטים וכן את רמת הסיכון בכל פרויקט ומצמצם חשיפות בהתאם. ככלל, בחינת הפרויקטים מתבצעת על בסיס חודשי ועל פי דוחות ביצוע, המתקבלים מאת המפקח על הפרויקט, כאשר הסיכונים הנבחנים הם, הן ברמת סיכון השוק והן ברמת סיכון הביצוע. הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש.

בחודשים האחרונים, נרשמה ירידה בביקוש לרכישת דירות וזאת, בין היתר, על רקע עליית האינפלציה והריבית. הבנק עוקב באופן שוטף אחר המגמות וההשלכות הנובעות מהן.

ההפרשה להפסדי אשראי מחושבת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים ונקבעת גם עבור ענף הבינוי והנדל"ן, על פי מאפייניו. יצוין, כי בנוסף למדידה כמותית זו, בוחן הבנק מדי רבעון, באופן סובייקטיבי, את הצורך בהגדלה נוספת של מקדמי ההפרשה לענף הבינוי והנדל"ן, בהתחשב בהתפתחויות בסביבה העסקית ואינדיקציות נוספות, הרלוונטיות לרמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי ובמידת הצורך, מגדילה את מקדמי ההפרשה הקבוצתית. בחינה נוספת מבוצעת גם עבור לווים ספציפיים ובמידת הצורך, נרשמת גם הפרשה פרטנית.

מדיניות הבנק המידתית, הביאה לכך שלא נרשמה השפעה מהותית נכון להיום על איכות התיק. בחודשים האחרונים, נרשמה ירידה בביקוש לרכישת דירות וזאת, בין היתר, על רקע עליית האינפלציה והריבית. הבנק עוקב באופן שוטף אחר המגמות וההשלכות הנובעות מהן. מדיניות הבנק המידתית, הביאה לכך שלא נרשמה השפעה מהותית נכון להיום על איכות התיק.

השפעת מלחמת "חרבות ברזל"

על רקע פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" בחודש אוקטובר, ענף הנדל"ן הושפע באופן ישיר, כאשר בשבועיים הראשונים של המלחמה נסגרו אתרי הבניה בכל רחבי הארץ. לאחר מכן, החלה פתיחה חלקית של אתרים בהתאם להחלטת כל רשות מקומית. בנוסף, נרשם מחסור בכוח העבודה באתרי הבניה, כתוצאה מאי כניסת פועלים פלסטינים מהגדה ורצועת עזה וכן מהעובדה כי חלק מהפועלים הזרים בענף הבניה, חזרו למדינותיהם. הבנק מבצע מעקב שוטף אחר כלל הפרויקטים הממומנים בבנק, ומקיים קשר שוטף עם כלל היזמים בדגש על אזור הדרום.

נוכח אי הוודאות הגבוהה השוררת בנוגע להשלכות המלחמה על כושרם הפיננסי של הלקוחות ובעיקר על יכולתם לצלוח את המשבר, הגדיל הבנק את ההפרשה הקבוצתית.

להלן נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל:

30 בספטמבר 2023	30 בספטמבר 2022	31 בדצמבר 2022	
במיליוני ש"ח			
			סיכון אשראי כולל⁽¹⁾
138.7	129.4	181.0	נדל"ן שבנייתו לא הושלמה
78.6	64.5	78.9	מזה: קרקע גולמית
60.1	64.9	102.1	נדל"ן בתהליכי בניה
44.0	45.7	15.8	נדל"ן שבנייתו הושלמה
307.1	310.1	334.1	אחר ⁽²⁾
489.8	485.2	530.9	סך הכל

(1) מזה: אשראי המובטח בנדל"ן למגורים בסך של 60.1 מיליוני ש"ח (43.6 מיליוני ש"ח מאזני ו-16.5 מיליוני ש"ח חוץ מאזני) (30.9.22) - 64.9 מיליוני ש"ח, 57.0 מיליון ש"ח ו-7.9 מיליון ש"ח, בהתאמה, ונכון ליום 31.12.22 - 102.1 מיליוני ש"ח (61.0 מיליוני ש"ח ו-41.1 מיליוני ש"ח, בהתאמה).

(2) כולל אשראי ללווים בענף הבינוי והנדל"ן בישראל, להם בטחון שאינו נדל"ן, כגון ובעיקר - פרויקטי תשתיות, אשראי לחברות נדל"ן מניב ולווים, ששווי הנכס שלהם למימוש מהיר מבטיח פחות מ-50% מסך סיכון האשראי של הלווה.

שיעור האשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מסך סיכון האשראי בענף הבינוי והנדל"ן ליום 30 בספטמבר 2023 עומד על 1.9%, בהשוואה 6.9% ליום 31 בדצמבר 2022.

שיעור האשראי הבעייתי מסיכון האשראי הכולל בענף הבינוי והנדל"ן ליום 30 בספטמבר 2023 עומד על 1.7%, בהשוואה ל 4.1% ליום 31 בדצמבר 2022.

סיכון אשראי לאנשים פרטיים

כללי

הבנק מעמיד אשראי צרכני למגוון משקי בית המורכבים בעיקרם מאוכלוסיות יעד המאופיינות ברמת סיכון נמוכה מהממוצע, חלקם ממערכת החינוך.

לאור השינויים בסביבת הריבית והאינפלציה, לאחר שנים של יציבות יחסית, קיים חשש להאטה בצריכה הפרטית. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים, משקפת את תיאבון הסיכון של הבנק וכוונותיו לגבי רמות הסיכון שברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל. המדיניות מתבססת על מערכת פנימית לדירוג סיכון האשראי לאנשים פרטיים על פי מודלים סטטיסטיים המתעדכנים באופן שוטף וכן על ידי כללים עסקיים ועקרונות למתן אשראי בהתאם לבחינת כושר ההחזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה. תפיסה זו משתקפת היטב במדיניות האשראי של הבנק באמצעות מגבלות כמותיות ואיכותיות למתן אשראי ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, וכן בתהליכי בקרה ובתהליכי עבודה מובנים, בקווי הבקרה השונים. מודלים של דירוג סיכונים אשראי משמשים את הבנק הן בתהליך החיתום של האשראי בסניפים והן בהעמדת אשראי ישיר באמצעות האינטרנט, האפליקציה ובקול סנטר. המלצות האשראי הנגזרות מהמודלים הסטטיסטיים, יחד עם נהלי הבנק הנסמכים על מדיניות האשראי והמגבלות האיכותיות והכמותיות הכלולות בה, מגלמים את תיאבון הסיכון המידתי של הבנק בתחום האשראי הצרכני.

הבנק מתמקד באשראי קמעונאי, המאופיין ברמת פיזור גבוהה ורמת סיכון נמוכה. הבנק פועל ליישם מתכונת עבודה סדורה המגדירה, בין היתר, מדיניות ממוקדת לקוח. אוכלוסיית היעד מאופיינת בביטחון תעסוקתי, מקורות הכנסה יציבים וכושר החזר מוכח הזקוקה למימון בתחום הצרכני. חלק מן ההלוואות לאוכלוסייה זו מוענק בין היתר במסגרת מכרז החשב הכללי למתן הלוואות רווחה לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה. במסגרת המכרז הבנק מעמיד לעובדי ההוראה הלוואות מחשבון החשב הכללי כאמור. גובה הלוואות החשכ"ל הינן בסכום מרבי של עד 40 אלפי ש"ח ולתקופת זמן של עד 10 שנים, בהתאם לסוגי ההלוואות בתנאי המכרז. תשלומי הלוואות אלו ואחרות מבוצעים בעיקר בניכוי משכר. בנושא מכרז החשכ"ל ראה גם באור 7 בדוחות הכספיים. כ-84% מהאשראי של אנשים פרטיים הינו בגין לקוחות בעלי הכנסה קבועה מעל 10 אלפי ש"ח. הבנק אינו מעניק הלוואות לדירור. הלוואות אלו ניתנות על ידי חברת האם.

השפעת מלחמת "חברות ברזל"

נוכח אי הוודאות הגבוהה השוררת בנוגע להשלכות המלחמה על כושרם הפיננסי של הלקוחות ובעיקר על יכולתם לצלוח את המשבר, הגדיל הבנק את הפרשה הקבוצתית.

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים

השינוי באחוזים	31 בדצמבר	השינוי באחוזים	30 בספטמבר		יתרות עובר ושב ויתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי הלוואות אחרות סך הכל סיכון אשראי מאזני מסגרת עו"ש לא מנוצלת מסגרת כרטיסי אשראי לא מנוצלת סיכון אשראי חוץ מאזני אחר סך סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל סיכון אשראי כולל ממוצע היקף האשראי, כולל משיכות יתר בעו"ש, כרטיסי אשראי והלוואות
	2022		2022	2023	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
5.6	1,076.7	8.3	1,049.7	1,137.0	
1.3	3,958.6	1.8	3,941.6	4,012.0	
2.3	5,035.3	3.2	4,991.3	5,149.0	
5.5	851.9	5.5	851.7	898.7	
8.9	1,013.9	14.1	968.0	1,104.2	
(16.4)	143.5	(20.1)	150.0	119.9	
5.6	2,009.3	7.8	1,969.7	2,122.8	
3.2	7,044.6	4.5	6,961.0	7,271.8	
5.2	4,647.6	6.5	4,592.2	4,891.4	

להלן התפלגות סיכון האשראי המאזני הבעייתי מסך החובות לאנשים פרטיים

השינוי באחוזים	31 בדצמבר	השינוי באחוזים	30 בספטמבר		
	2022		2022	2023	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
(10.3)	23.3	(15.4)	24.7	20.9	סיכון אשראי לא צובר
38.0	25.5	38.0	25.5	35.2	סיכון אשראי בעייתי צובר ריבית
2.1	4,986.5	3.1	4,941.1	5,092.9	סיכון אשראי לא בעייתי
2.3	5,035.3	3.2	4,991.3	5,149.0	סך כל סיכון אשראי
					מזה: חובות צוברים בפיגור של 90 ימים או יותר
(10.0)	1.0	(40.0)	1.5	0.9	יתרת ארגוני החוב שבהסדר מתוך האשראי הבעייתי
(11.9)	17.7	(20.2)	18.8	15.0	שיעור ההוצאה להפסדי אשראי מסך האשראי*
	0.06%		(0.06%)	0.27%	

*על בסיס שנתי.

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים לפי התפלגות ההכנסה הקבועה בחשבון

30 בספטמבר 2023				
הכנסה קבועה בחשבון*	תיק נכסים פיננסיים** הנמך מ-50 אלפי ש"ח	תיק נכסים פיננסיים** הגבוה מ-50 אלפי ש"ח	סך הכל סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני
באלפי ש"ח	במיליוני ש"ח			
ללא הכנסה קבועה	29.4	4.4	33.8	70.0
נמוכה מ-10 אלפי ש"ח	734.7	54.1	788.8	258.6
הגבוהה מ-10 אלפי ש"ח ונמוכה מ-20 אלפי ש"ח	1,779.1	360.8	2,139.9	783.1
גבוהה מ-20 אלפי ש"ח	1,539.1	647.4	2,186.5	1,011.1
סך הכל	4,082.3	1,066.7	5,149.0	2,122.8

30 בספטמבר 2022				
הכנסה קבועה בחשבון*	תיק נכסים פיננסיים** הנמך מ-50 אלפי ש"ח	תיק נכסים פיננסיים** הגבוה מ-50 אלפי ש"ח	סך הכל סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני
באלפי ש"ח	במיליוני ש"ח			
ללא הכנסה קבועה	32.3	4.2	36.5	76.3
נמוכה מ-10 אלפי ש"ח	872.8	87.7	960.5	286.6
הגבוהה מ-10 אלפי ש"ח ונמוכה מ-20 אלפי ש"ח	1,640.1	413.7	2,053.8	736.0
גבוהה מ-20 אלפי ש"ח	1,292.9	647.6	1,940.5	870.8
סך הכל	3,838.1	1,153.2	4,991.3	1,969.7

31 בדצמבר 2022				
הכנסה קבועה בחשבון*	סך נכסים פיננסיים** נמך מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני
באלפי ש"ח	במיליוני ש"ח			
ללא הכנסה קבועה	29.2	2.8	32.0	75.2
נמוכה מ-10 אלפי ש"ח	869.6	79.9	949.5	284.9
הגבוהה מ-10 אלפי ש"ח ונמוכה מ-20 אלפי ש"ח	1,697.6	390.3	2,087.9	751.5
גבוהה מ-20 אלפי ש"ח	1,348.5	617.4	1,965.9	897.7
סך הכל	3,944.9	1,090.4	5,035.3	2,009.3

* הכנסה קבועה לחשבון, כהגדרתה בהוראת הדיווח לפיקוח 836 (הכוללת משכורת בפועל בחישוב ממוצע של 12 חודשים אחרונים, סך קצבאות, הפקדות מזומן והפקדות שיקים).

** תיק הנכסים הפיננסיים המקושר לחשבון, כגון: פקדונות כספיים (לרבות יתרות עו"ש), תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים.

התפלגות לפי התקופה הממוצעת שנותרה לפירעון (לפי המועד הסופי לפירעון ההלוואה)

סיכון אשראי מאזני			תקופה לפירעון
31 בדצמבר 2022	30 בספטמבר 2022	30 בספטמבר 2023	
במיליוני ש"ח			
1,183.7	1,138.4	1,242.4	עד שנה
714.6	702.7	774.8	משנה ועד שלוש שנים
1,253.4	1,278.5	1,225.5	משלוש שנים ועד חמש שנים
848.7	922.7	751.9	מחמש שנים ועד שבע שנים
1,034.9	949.0	1,154.4	מעל שבע שנים
5,035.3	4,991.3	5,149.0	סך הכל

להלן התפלגות לפי גודל האשראי של הלווה*

30 בספטמבר 2022			30 בספטמבר 2023			תחום אשראי ללווה
סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			באלפי ש"ח
97.8	69.7	28.1	99.6	70.1	29.5	עד 10
208.1	146.1	62.0	215.2	152.2	63.0	מ- 10 עד 20
542.2	313.8	228.4	581.6	346.2	235.4	מ- 20 עד 40
1,224.8	569.2	655.6	1,317.9	646.9	671.0	מ- 40 עד 80
2,142.6	520.7	1,621.9	2,067.9	551.4	1,516.5	מ- 80 עד 150
2,277.3	307.3	1,970.0	2,360.0	307.5	2,052.5	מ- 150 עד 300
468.2	42.9	425.3	629.6	48.5	581.1	מעל 300
6,961.0	1,969.7	4,991.3	7,271.8	2,122.8	5,149.0	סך הכל

31 בדצמבר 2022			תחום אשראי ללווה
סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			באלפי ש"ח
98.9	70.4	28.5	עד 10
210.3	147.7	62.6	מ- 10 עד 20
553.4	323.0	230.4	מ- 20 עד 40
1,245.0	585.9	659.1	מ- 40 עד 80
2,129.2	526.4	1,602.8	מ- 80 עד 150
2,305.6	309.4	1,996.2	מ- 150 עד 300
502.2	46.5	455.7	מעל 300
7,044.6	2,009.3	5,035.3	סך הכל

* הגדרת לווה - בהתאם להגדרות הוראת ניהול בנקאי תקין 313.
 ** סיכון אשראי כולל - למעט חבות בגין נגזרים.

התפלגות לפי סוג ומידת החשיפה לגידול משמעותי בתשלומים

30 בספטמבר 2023	30 בספטמבר 2022	31 בדצמבר 2022
סיכון אשראי מאזני במיליוני ש"ח		
סוג האשראי		
עו"ש	382.5	376.3
כרטיסי אשראי	754.6	700.4
אשראי בריבית משתנה	3,731.2	3,723.0
אשראי בריבית קבועה*	280.7	235.6
סך הכל	5,149.0	5,035.3

ביטחונות

30 בספטמבר 2023			30 בספטמבר 2022		
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל
במיליוני ש"ח					
221.3	6.0	227.3	220.8	4.2	225.0
126.1	4.6	130.7	116.2	3.2	119.4
95.2	1.4	96.6	104.6	1.0	105.6

סך אשראי המגובה בביטחונות*

* מזה: בטחונות לא נזילים

בטחונות נזילים

31 בדצמבר 2022		
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל
במיליוני ש"ח		
226.2	7.2	233.4
120.6	3.3	123.9
105.6	3.9	109.5

סך אשראי המגובה בביטחונות*

* מזה: בטחונות לא נזילים

בטחונות נזילים

תיאור הפעילות

א. חיתום האשראי למשקי בית

חיתום האשראי הצרכני מבוצע בהתחשב בפרמטרים אישיים של הלקוח ומשקף נכונות מידתית לנטילת סיכונים אשראי. תפיסה זו משתקפת היטב במגבלות כמותיות ואיכותיות וכן באמצעות מגוון של נוהלי אשראי, תהליכי עבודה מובנים ותהליכי בקרה הדוקים בקווי הבקרה השונים.

הבנק נותן מענה לצרכי האשראי של הלקוח בהתאם ליכולת ההחזר ודירוג האשראי. כמו כן מציע אשראי ללקוחותיו באופן יזום על בסיס ניטור מאפייני הסיכון של הלקוח ואיתור צרכיו. בתהליך החיתום נבחנים מספר קריטריונים אשר מהווים כלי תומך החלטה, בין היתר, חוסנו הפיננסי, התנהלותו בחשבון, מטרות האשראי, פעילות הלקוח בבנק, דירוג סיכון האשראי, כושר החזר, תמהיל האשראי הכולל בחשבון והתאמתו לצורכי הלקוח וכל מידע נוסף אשר בידו לסייע בתהליך החיתום. תהליך זה מושתת על ערכי הוגנות ושקיפות כלפי הלקוח.

ב. אופן פיקוח ומעקב על מאפייני הסיכון

לבנק ועובדיו התמחות ומיומנות גבוהה בתחום אשראי קמעונאי מתוקף ניסיונו רב השנים באשראי למשקי הבית. הבנק מכשיר את עובדיו ברמת מיומנות מקצועית גבוהה בתחום האשראי ובעל מערכות ממוחשבות תומכות החלטה, בקרה ומעקב לאיתור מוקדם של לווים בפיגור או תסמינים שליליים.

הבנק מגדר את עצמו בנטילת סיכונים אשראי, בין היתר, באמצעות פיזור הסיכון בין הלקוחות. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת. הבקורות בנושא האשראי הצרכני מבוצעות באמצעות שלושת קווי ההגנה. במסגרת הבקורות המבוצעות על ידי הקו הראשון: מעקב אחר חריגה ממסגרת עו"ש וחח"ד, בדיקת אשראי בפיגור ובקרה אחר התפתחות האשראי הצרכני הבעייתי בסניפים. בקו השני קיימות מגוון בקורות, כאשר עיקרן נועדו לבחון את ההתנהלות הפיננסית בחשבונות ולאחר סימנים להתדרדרות במצב החוב. סימני התדרדרות יכולים לנבוע מירידה במחזורי פעילות, חריגות ממסגרות מאושרות וכדומה. בנוסף, הבנק משתמש במערכות ממוכנות תומכות כגון מערכת לאיתור וטיפול בחובות בעלי סממנים בעייתיים ומערכת סטטיסטית לניבוי כשל אשראי. הקו השלישי, מערך הביקורת הפנימית, אחראי לביצוע ביקורת בלתי תלויה על ניהול הסיכון, מסגרת העבודה והבקורות לניטור סיכונים אשראי צרכני, לרבות פעילויות קווי ההגנה הראשון והשני לניטור סיכון זה. בנוסף, הבנק משתמש במערכות ממוכנות תומכות, כגון מערכת לאיתור וטיפול בחובות בעלי סממנים בעייתיים.

סיכון שוק

סיכון שוק (סיכון פיננסי) הינו סיכון קיים או עתידי להפסד או לירידת ערך הנובעים משינוי בשווי הכלכלי של מכשיר פיננסי, תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת, עקב שינויים במחירים, שערי מטבע, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים, ובכללם: סיכון ריבית, סיכון מטבע, סיכון אינפלציה, סיכון מחיר מניות וסיכון תנודתיות.

המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכונים השוק

הבנק עושה שימוש במספר כלים ומודלים מקובלים לצורך ניהול החשיפה לסיכונים השוק באמצעים, הכוללים גם את הערך בסיכון (VAR) וגם הפעלת תרחישי קיצון Stress Tests, כלי ניהול ובקרת חשיפות ריבית כגון: מח"מ, שווי הוגן, מבחני רגישות לשינויים בעקום הריבית.

השפעת מלחמת "חרבות ברזל"

בתחילת הרבעון הרביעי, עם פרוץ המלחמה, גדלה אי הוודאות באשר לתחזיות המאקרו בישראל ובפרט באשר לצפי קצב האינפלציה ושיעור הריבית. על רקע זה, הגיבו שווקי ההון בירידות שערים ועלייה בתשואות אגרות החוב. אירועים אלו השפיעו על שווי תיק אגרות החוב הזמינות למכירה של הבנק. כמו כן, חלו שינויים בשערי החליפין, והשקל נחלש לעומת המטבעות המובילים, ללא השפעה מהותית על הבנק.

סיכון ריבית

סיכון הריבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית, המשפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשיריו חוץ מאזניים, מכיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (ובמקרים מסוימים התזרימים עצמם) משתנה, כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית. צורותיו העיקריות של סיכון הריבית שאליו נחשף הבנק כוללות: סיכון תמחור מחדש, סיכון עקום התשואה וסיכון בסיס. סיכון הריבית, הינו אחד הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק, ובפרט בכל הקשור להשפעה שלילית על רווח הבנק בהינתן תרחיש של ירידת ריבית. הבנק מנהל את סיכונים הריבית בהתאם להוראת בנק ישראל בנושא ניהול סיכון הריבית (הוראה 333), בדגש על סיכון הריבית בתיק הבנקאי. בהתאם להוראות, נקבעה מדיניות בנושא ניהול סיכון הריבית.

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים בריבית על פי שווים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים תיאורטיים בשיעור הריבית על שווים ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק, למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

להלן פרטים על השפעת שינויים בריבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר, על הכנסות הריבית נטו ועל הכנסות המימון שאינן מריבית:

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הריבית):

30 בספטמבר 2022			30 בספטמבר 2023			
שקל	מט"ח	סך הכל	שקל	מט"ח	סך הכל	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
856.5	(2.8)	859.3	1,103.6	2.0	1,101.6	שווי הוגן נטו מותאם ⁽¹⁾
855.7	(20.2)	875.9	1,103.6	2.0	1,101.6	מזה: תיק בנקאי

31 בדצמבר 2022						
שקל	מט"ח	סך הכל	שקל	מט"ח	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
915.7	(1.3)	914.4	915.7	(1.3)	914.4	שווי הוגן נטו מותאם ⁽¹⁾
932.3	(20.0)	912.3	932.3	(20.0)	912.3	מזה: תיק בנקאי

(1) פירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 15 לדוחות הכספיים.

2. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של הבנק:

2022 בספטמבר 30			2023 בספטמבר 30			
שקל	מט"ח	סך הכל	שקל	מט"ח	סך הכל	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
						שינויים מקבילים
8.5	(1.3)	9.8	18.5	(1.5)	20.0	עלייה במקביל של 1%
8.5	(1.3)	9.8	18.5	(1.5)	20.0	מזה: תיק בנקאי
(8.6)	1.3	(9.9)	(10.4)	0.9	(11.3)	ירידה במקביל של 1%
(8.5)	1.3	(9.9)	(10.4)	0.9	(11.3)	מזה: תיק בנקאי
						שינויים לא מקבילים
21.7	0.6	21.1	25.4	0.6	24.8	התללה ⁽²⁾
(16.8)	(1.5)	(15.3)	(6.3)	(1.5)	(4.8)	השטחה ⁽³⁾
(10.4)	(3.1)	(7.3)	1.4	(1.8)	3.2	עליית ריבית בטווח הקצר
13.8	3.2	10.6	14.8	1.2	13.6	ירידת ריבית בטווח הקצר

ראה הערות לטבלאות תרחישים בעמוד הבא.

31 בדצמבר 2022			
שקל	מט"ח	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
עלייה במקביל של 1%	11.5	(1.1)	10.4
מזה: תיק בנקאי	11.5	(1.2)	10.3
ירידה במקביל של 1%	(11.8)	1.1	(10.7)
מזה: תיק בנקאי	(11.8)	1.1	(10.7)
שינויים לא מקבילים			
התללה ⁽²⁾	21.0	0.5	21.5
השטחה ⁽³⁾	(13.8)	(1.4)	(15.2)
עליית ריבית בטווח הקצר	(5.2)	(2.9)	(8.1)
ירידת ריבית בטווח הקצר	9.4	3.0	12.4

בטבלה זו מוצג השווי ההוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

(1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה (עו"ש). פירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 15א' לדוחות הכספיים.

(2) התללה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועליה בריבית בטווח הארוך.

(3) השטחה - עליה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

(4) בתרחישי ירידת ריבית במגזר המדד נלקחת בחישוב סביבת ריבית שלילית.

3. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית

30 בספטמבר 2022			30 בספטמבר 2023			
סך הכל*	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית, נטו	סך הכל*	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית, נטו	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים						
17.5	0.1	17.4	4.3	0.1	4.2	עלייה במקביל של 1%
17.5	0.1	17.4	4.3	0.1	4.2	מזה: תיק בנקאי
(42.6)	(0.1)	(42.5)	(40.4)	(0.1)	(40.3)	ירידה במקביל של 1%
(42.6)	(0.1)	(42.5)	(40.4)	(0.1)	(40.3)	מזה: תיק בנקאי
27.5	0.2	27.3	24.1	0.2	23.9 ⁽²⁾	עלייה במקביל של 2%
(83.1)	(0.2)	(82.9) ⁽¹⁾	(79.5)	(0.2)	(79.3) ⁽²⁾	ירידה במקביל של 2%

ראה הערות בעמוד הבא

31 בדצמבר 2022			
	הכנסות ריבית ⁽⁶⁾	הכנסות מימון שאינן מריבית	סך הכל*
	במיליוני ש"ח		
שינויים מקבילים			
עלייה במקביל של 1%	1.9	0.1	2.0
מזה: תיק בנקאי	1.9	0.1	2.0
ירידה במקביל של 1%	(40.0)	(0.1)	(40.1)
מזה: תיק בנקאי	(40.0)	(0.1)	(40.1)
ירידה במקביל של 2% ⁽⁷⁾	16.9 ⁽²⁾	0.3	17.2

הערות:

*לאחר השפעות מקזזות.

(1) בתרחיש של ירידת ריבית מקבילה של 2% השינוי אינו סימטרי לתרחיש של ירידת ריבית מקבילה של 1%. זאת משום שהמודל בתרחיש של ירידת ריבית של 2% מבטל הגנות ריבית על פקדונות ציבור מסוימים אשר קיימות בתרחיש של ירידת ריבית של 1%.

(2) בתרחיש של עליית ריבית מקבילה של 2% השינוי אינו סימטרי לתרחיש של עליית ריבית מקבילה של 1% ולתרחיש ירידת ריבית מקבילה של 2%, לאור ההנחות הקיימות לגבי היקף יתרות העו"ש שיעברו לפקדון נושא ריבית.

רגישות ההכנסה בטבלה לעיל, חושבה בהתבסס על מספר פרמטרים והנחות שונות ובין היתר, שימוש בהנחות לגבי שינוי במרווחי הפקדונות, מעבר כספים מעו"ש לפקדונות במקרה של עליית ריבית, לעומת יציבות ביתרות במקרה של ירידת ריבית ובהנחה של רצפות ריבית, כך שעקומי הריבית השונים יכולים לרדת עד לאפס. במהלך שנת 2022, על רקע השינויים בסביבת הריבית, בוצעו התאמות להנחות שבבסיס החישוב.

החשיפה בבסיס

החשיפה בבסיס בפועל

להלן תיאור החשיפה בבסיס בפועל לפי מגזרי הצמדה (במיליוני ש"ח):

% מההון		החשיפה בבסיס בפועל		
ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2023	
67.58%	50.00%	614.8	528.9	לא צמוד
32.15%	49.37%	292.5	522.2	צמוד מדד
0.27%	0.63%	2.4	6.7	מט"ח וצמוד מט"ח

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין

הבנק פועל בשוקי המטבע באמצעות עסקאות ספוט, פורוורד ובאמצעות אופציות הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של הבנק נמוכה. להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 30 בספטמבר 2023 (במיליוני ש"ח).

המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוז' מאזניים.

ליום 30 בספטמבר 2023		אחוז שינוי בשער החליפין (2)
דולר	יורו	
0.1	(0.1)	ירידה של 5%
0.2	(0.2)	ירידה של 10%
(0.1)	0.1	עליה של 5%
(0.2)	0.2	עליה של 10%

- (1) השפעה זו חושבה על-פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות המנוהלות במטבעות השונים, בהינתן התרחישים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.
- (2) תרחיש עליה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.
- (3) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההון לאחר השפעת המס.
- (4) לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

רגישות ההון לשינויים במדד

הבנק פועל בשוק המדד באמצעות מתן שימושים, כגון הלוואות ורכישת אגרות חוב וכן באמצעות גיוס מקורות צמודי מדד. להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד, נכון ליום 30 בספטמבר 2023. המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוז' מאזניים.

אחוז שינוי במדד	במיליוני ש"ח
ירידה של 3%	(15.93)
עלייה של 3%	15.93

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

להלן ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב במיליוני ש"ח):

ליום 30 בספטמבר 2023		ליום 31 בדצמבר 2022	
עסקאות גידור			
חוזי ריבית	109.5	101.3	
עסקאות ALM אחרות			
חוזי ריבית	14.9	13.8	
חוזי מטבע חוץ	6.5	105.6	
חוזים בגין מניות	8.6	2.8	
סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים	139.5	223.5	

סיכון נזילות

סיכון הנזילות הינו הסיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל משיכות בלתי צפויות מפקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי, אי ודאות לגבי זמינות המקורות והתחייבויות בלתי צפויות אחרות, לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים הנזילים שעומדים לרשות הבנק. התממשות הסיכון עלולה לגרום לבנק מחסור באמצעים נזילים אשר בגינו יאלץ הבנק לממש נכסים במחירים הנמוכים ממחירי שוק ו/או לגייס מקורות במחיר הגבוה ממחיר שוק ובמקרי קיצון אף להוות סכנה ליציבותו של הבנק. על רקע השינויים בסביבה המאקרו כלכלית, הבנק ממשיך לבצע מעקב הדוק ופעולות בקרה וניטור אחר יחסי הנזילות.

השפעת מלחמת "חרבות ברזל"

פרוץ המלחמה הביאה לירידות בשוק ההון הישראלי, פיחות משמעותי בשער החליפין של השקל, ועליית תשואות ומרווחים חדה.

בתגובה בנק ישראל הודיע על תכנית לאספקת דולרים הן בשוק הסוופ (עד 15 מיליארד דולר) והן בשוק הדולר/שקל להתערבות בשער החליפין (עד 30 מיליארד דולר). בנוסף, בנק ישראל נותן למוסדיים אפשרות לבצע ריפו בשקלים על מנת להפחית מכירות בזק בשוק האג"ח הממשלתי והשקלי. פעולות אלה מיתנו את התגובות בשוק ההון, שערי החליפין והאג"ח, אולם התנודתיות עדיין גבוהה.

הבנק שומר על יתרות נזילות גבוהות במט"ח ובשקלים, בהשוואה ליתרות במצב עסקים רגיל. כמו כן, נשמר יחס כיסוי נזילות גבוה מעבר למגבלות הרגולטוריות והפנימיות בכל המגזרים. הבנק ממשיך לבצע מעקב הדוק, פעולות בקרה וניטור אחר יחסי הנזילות.

יחס כיסוי הנזילות

יחס כיסוי הנזילות של הבנק לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 עמד על 458% בהשוואה ל-261% בשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר 2022. יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים הינו 100%.

למידע נוסף בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה באור 9 לתמצית הדוחות הכספיים.

יחס מימון יציב נטו - NSFR

החל מיום 31 בדצמבר 2021, מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 בנושא יחס מימון יציב נטו - NSFR, אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס מימון יציב נטו במערכת הבנקאית בישראל. בהתאם להוראה, מטרת יחס המימון היציב נטו הינה לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה מהתאגידים הבנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. יחס המימון היציב נטו מכיל שני מרכיבים: פריטי מימון יציב זמין (מונה) ופריטי מימון יציב נדרש (מכנה). "מימון יציב זמין" מוגדר כחלק מההון וההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הנדרש של תאגיד מסוים הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפירעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי אותו תאגיד, וכן של חשיפותיו החוץ מאזניות.

בהתאם להוראה, יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש עומד על 100%.

על בסיס שוטף, יחס המימון יציב נטו של הבנק ליום 30 בספטמבר 2023 עמד על 156%.

להלן יחס מימון יציב נטו:

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2023	
באחוזים		
150%	156%	יחס מימון יציב נטו
100%	100%	יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

מצב הנזילות והרכב הנכסים וההתחייבויות

עיקר הנכסים הנזילים בבנק, הכוללים מזומנים, פקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניטריים), פקדונות בבנקים וניירות ערך נזילים, הסתכם ליום 30 בספטמבר 2023 ב-4.4 מיליארד ש"ח, בדומה לסוף שנת 2022. מזה, יתרת המזומנים, פקדונות בבנק ישראל והפקדונות בבנקים הסתכמה ב-3.4 מיליארד ש"ח, וכ-1.0 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל.

יחס פקדונות הציבור לאשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2023, עומד על 150.7%, בהשוואה ל-154.3% ב-31 בדצמבר 2022.

בסוף בספטמבר 2023 הסתכמו פקדונות הציבור ופקדונות מבנקים בכ-9.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-9.8 מיליארד ש"ח לסוף שנת 2022.

הרכב הנכסים וההתחייבויות של הבנק מצביע על נזילות גבוהה. זאת כתוצאה ממדיניות לגיוס מקורות מגוונים ויציבים.

הבנק מנטר את היקף וריכוזיות המקורות ע"פ קריטריונים שונים, כגון: לפי גודל ומח"מ באופן שוטף, ומציב יעדים ומגבלות להיקף הפקדונות הגדולים ולתמהיל המקורות בכלל.

במגזר צמוד המדד, הן המקורות והן השימושים פרוסים לטווח בינוני. במגזר השקלי הלא צמוד, ובמגזר מטבע החוץ, לבנק מקורות במח"מ חוזי קצר, אשר הבנק צופה כי יישארו לאורך זמן. השימושים במגזרים אלו הינם לטווח קצר. הבנק מנהל את חשיפות המדד והמט"ח בשוטף.

יתרת סך הפקדונות של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות:

ליום 30 בספטמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2022	
מיליוני ש"ח		
439.3	425.8	1
53.0	63.9	2
52.6	58.2	3

סיכונים אחרים

למידע אודות סיכונים אחרים, בין היתר, הסיכונים התפעוליים ואופן ניהולם (ובכלל זה המשכיות עסקית, אבטחת מידע ואירועי סייבר), סיכון ציות, סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור (ובכלל זה סיכונים חוצי גבולות - Cross Border), סיכון מימון, סיכון משפטי, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגיה, סיכון רגולטורי, סיכון סביבתי וסיכון מודלים - ראה פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2022 ודוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

דיון בגורמי סיכון

לדיון בגורמי הסיכון ראה פרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים לשנת 2022. לא היו שינויים בטבלת גורמי הסיכון במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2023, בהשוואה לטבלה שפורסמה בדוחות הכספיים לשנת 2022.

מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

כללי

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים שלדעת הנהלת הבנק בהם קיימת מדיניות חשבונאית קריטית, מפורטת בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2022 ולא חל בה שינוי, למעט האמור להלן.

הפרשה להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2022, מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הפסדי אשראי הנובעים ממכשירים פיננסיים כמפורט בנושא 326 בקודיפיקציה (ASC-326) - מכשירים פיננסיים הפסדי אשראי.

על פי הכללים החדשים, תכלית ההפרשה להפסדי אשראי הינה לאמוד את הפסדי האשראי הצפויים לאורך כל חי האשראי. תהליך קביעת ההפרשה מתבסס על שיטות שפותחו במטרה לאמוד הפסדים צפויים, תוך הבאה בחשבון של מידע היסטורי ותחזיות צופות פני עתיד סבירות וניתנות לתמיכה. אמידה זו כוללת גם התאמות איכותיות, לרבות תחזיות והערכות סובייקטיביות של ההנהלה, הכרוכות באי ודאות, ולשינויים באומדנים או בהערכות אשר עשויה להיות להן השפעה מהותית על ההפרשה להפסדי אשראי.

בנוסף, מידי רבעון מבוצע בבנק הליך בחינה של נאותות הסיווגים וסבירות ההפרשה הכוללת, אשר גם הוא כולל היבטים של שיקול דעת, אומדנים והערכות לגבי רמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי של הבנק.

ההפרשה בגין חובות לא צוברים באשראי המסחרי עבור הלוואות שגבייתן מותנית בביטחון, מחושבת בשיטת היוון תזרימי מזומנים או על בסיס שווי הביטחון. הפרשה זו מבוססת על אמידת התקבולים הצפויים לפירעון החוב ממגוון מקורות ההחזר הרלוונטיים, לרבות פעילות העסקית של הלווה, ערך הבטוחות שהעמיד הלווה וערך מימוש ערבויות שניתנו על ידי הלווה או צדדים שלישיים. שיטה זו מחייבת שימוש בשיקול דעת ואומדנים אשר הנהלת הבנק מאמינה כי הם סבירים במועד ההערכה, אולם מטבע הדברים אין ודאות כי הסכומים שיתקבלו בפועל יהיו זהים לאומדנים שנקבעו.

ההפרשה להפסדי האשראי הצפויים, עבור אשראי לאנשים פרטיים ואשראי מסחרי שיתרתו החוזית מתחת למיליון ש"ח, או אשראי מסחרי שיתרתו החוזית מעל מיליון ש"ח ושאינו אשראי לא צובר, מורכבת מנדבך כמותי והתאמות איכותיות והיא מחושבת לכל קבוצה של נכסים פיננסיים בעלי מאפייני סיכון דומים. באשראי המסחרי, השיטה העיקרית עליה מתבסס הבנק הינה שיטה המבוססת על שיעורי מחיקות חשבונאיות נטו היסטוריים (WARM), ובאשראי לאנשים פרטיים מיישם הבנק את שיטת ההסתברות לכשל/הפסד בהינתן כשל (PD/LGD).

לצורך קביעת ההתאמות האיכותיות הכלולות בהפרשה להפסדי האשראי הצפויים, מביא הבנק בחשבון את מאפייני הנכסים הפיננסיים ואינדיקטורים המתייחסים לתיק האשראי הספציפי של הבנק כדוגמת שינויים בהיקף האשראי, שינויים בנפח החובות הבעייתיים, איכות הבקורות, ריכוזיות אשראי ועוד, וכן מתייחס בקביעת ההתאמות האיכותיות למצב המשק והסביבה הכלכלית בהתבסס על נתוני מאקרו קיימים ותחזיות מאקרו לתקופה שהוגדרה כסבירה וניתנת לביסוס. במסגרת ההתאמות האיכותיות בוחן הבנק האם קיימות אי ודאויות נוספות אשר אינן מקבלות ביטוי מספק בתוצאות שהתקבלו, ובמידת הצורך מגדיל את ההפרשה להפסדי האשראי הצפויים. הערכות אלה משקפות אי ודאות ומטבען הן יכולות להשתנות מעת לעת.

בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים, בקביעת ההפרשה ליום 30 בספטמבר 2023, הגדיל הבנק את ההפרשות להפסדי אשראי, לאור אי הוודאות הכלכלית הקיימת, נוכח השינויים בסביבת המאקרו, הנובעים ממצב הלחימה בו מדינת ישראל מצויה.

כאמור, במסגרת תהליך קביעת ההפרשה להפסדי אשראי מתייחס הבנק למכלול רחב של נתונים, שחלקם פנימיים לבנק, וחלקם כולל, בין היתר, אינדיקטורים מאקרו כלכליים. מהיבט האינדיקטורים המאקרו כלכליים, התבסס הבנק,

בהנחותיו ליום 30 בספטמבר 2023, על תחזיות כלכליות. בעקבות פרוץ המלחמה עודכנו תחזיות אלה בהתאם לתחזיות מעודכנות. בעקבות המלחמה צפויה בשנת 2024 ירידה בתמ"ג, ירידה בצריכה הפרטית, ירידה במדד ת"א 125 וגידול בשיעור האבטלה. יש לציין כי ערכי המאקרו כאמור, הינם חלק מסט רחב של פרמטרים, אומדנים והערכות סובייקטיביות המשמשים בתהליך קביעת ההפרשה להפסדי אשראי, ושינויים באומדנים וההערכות הסובייקטיביות עלולים להטות את יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי במידה רבה.

בקביעת ההפרשה ליום 30 בספטמבר 2023, הגדיל הבנק את ההפרשות להפסדי אשראי, לאור אי הוודאות הכלכלית הקיימת, נוכח השינויים בסביבת המאקרו, הנובעים ממצב הלחימה בו מדינת ישראל מצויה, עליית הריבית והעלייה בשיעור האינפלציה.

בעקבות המלחמה, בוצע בשיתוף עם הגורמים העסקיים וחטיבת ניהול סיכונים, תהליך מיפוי של ענפי הפעילות השונים, העלולים להיות מושפעים מהמציאות הביטחונית, במטרה לאתר לקוחות אשר עלולים להיפגע מהמצב באופן שישפיע על חוסנם הפיננסי ויכולת ההחזר שלהם. נבדקו חשבונות בענפי הנדל"ן, בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל ותחומי התעופה, טקסטיל וקמעונאות כגון, הביגוד, חשמל, מוצרים לבית וייצור רהיטים. כמו כן, נבדקו חשבונות של חברות העוסקות בתחום האשראי החוץ בנקאי. בנוסף, עקב התנודתיות בשערי המט"ח, נבדקו לקוחות עם אינדיקציה לחשיפה לשערי חליפין (בדגש על יבואנים). התגבשה רשימת מעקב הכוללת חובות כאמור, עליה הושתה הפרשה נוספת להפסדי אשראי צפויים.

בנוסף, לצורך בחינת רגישות ההפרשה להפסדי אשראי להנחות ולהערכות שונות מאלה שצינו בתחזית הכלכלית כאמור, וששימשו בקביעת ההפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2023, בחן הבנק תרחישים נוספים. במסגרת התרחישים הנוספים שנבחנו לצורך ניתוח הרגישות כאמור, הניח הבנק תרחישים מחמירים יותר הכוללים רמות אבטלה גבוהות ושיעורי צמיחה נמוכים מאלה ששימשו בחישוב ההפרשה הקבוצתית בפועל. במסגרת ניתוחי רגישות כאמור, שתוצאותיהם מתבססות על הערכות סובייקטיביות, עלה כי בתרחיש מחמיר כאמור ההפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2023 עלולה הייתה לגדול בסכום של כ- 7.8 מיליוני ש"ח.

יודגש, כי ההוצאה להפסדי אשראי תלויה במגוון רחב של גורמים אשר קיימת לגביהם אי ודאות, כאשר מחד, קצב התאוששות איטי יותר של המשק עלול להביא להפרשה גבוהה יותר, ומנגד, קיומם של גורמים ממתנים, כגון קצב התאוששות מהיר יותר של המשק וגורמים פנימיים בבנק, כדוגמת איכות תהליך חיתום האשראי, איכות הביטחונות ומנגנוני הבקרה, עשויים להביא לקיטון ברמת ההוצאה.

אמידת ההפרשה להפסדי אשראי דורשת מהנהלה שימוש באומדנים והערכות, המתבססים בדרך כלל על תחזיות כלכליות, הערכות לגבי ההתפתחויות בשווקים ואמידת השפעותיהן על סיכון האשראי ועל התממשות הפסדי אשראי בעתיד. השימוש באומדנים ובהערכות מצריך הפעלת שיקול דעת אשר הנהלת הבנק מאמינה, כי הינם סבירים בעת פרסום הדוחות הכספיים. עם זאת, ומטבע הדברים, אין ודאות, כי הפסדי האשראי כפי שיתוהו בעתיד מתיק האשראי הקיים, יהיו זהים לאומדנים ולהערכות שנקבעו.

הערכות הבנק בנושא ההפרשות להפסדי אשראי הינן מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968, המבוסס, בין היתר, על מידע, פרסומים של צדדים שלישיים ואומדנים המצויים בידי הבנק למועד פרסום הדוחות הכספיים. הערכות אלה אינן ודאיות והפסדי האשראי בפועל עשויים להיות שונים מהותית מההערכות שנקטו.

בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008. ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי וחווות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם Sarbanes-Oxley Act שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר ע"י ה-PCAOB. לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי.

הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנכ"ל וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ב-30 בספטמבר 2023 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

גבריאל טייטל
מנהל כללי

בנצי אדירי
יו"ר הדירקטוריון

19 בנובמבר 2023

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, גבריאל טייטל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מסד בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2023 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון השלישי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, אלון שפירא, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מסד בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2023 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון השלישי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

תמצית דוחות כספיים ביניים

64	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
64	תמצית דוח רווח והפסד
66	תמצית דוח על הרווח הכולל
67	תמצית מאזן
68	תמצית דוח על השינויים בהון
70	תמצית דוח על תזרימי המזומנים
72	באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק מסד בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק מסד בע"מ (להלן - "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2023 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

19 בנובמבר 2023

KPMG סומך חייקין, שותפות רשומה בישראל ופירמה חברה בארגון הגלובלי של KPMG המורכב מפירמות עצמאיות המסונפות ל- KPMG International Limited, חברה אנגלית פרטית מוגבלת באחריות

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	באור	
2022	2022 2023	2022 2023		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
384.1	265.6 454.9	99.8 156.7	(2)	הכנסות ריבית
76.9	52.1 125.5	19.6 44.9	(2)	הוצאות ריבית
307.2	213.5 329.4	80.2 111.8		הכנסות ריבית, נטו
5.1	(0.9) 14.1	1.0 12.3	(13),(6)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
302.1	214.4 315.3	79.2 99.5		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
				הכנסות שאינן מריבית
2.0	2.0 (18.2)	0.2 (3.5)	(3)	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
93.4	70.8 71.1	23.2 23.7		עמלות
0.1	0.1 0.5	0.1 -		הכנסות אחרות
95.5	72.9 53.4	23.5 20.2		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
				הוצאות תפעוליות ואחרות
102.2	76.3 81.1	26.0 25.8		משכורות והוצאות נלוות
25.8	19.9 19.6	6.7 6.6		אחזקה ופחת בניינים וציוד
82.8	60.2 62.2	20.7 19.7		הוצאות אחרות
210.8	156.4 162.9	53.4 52.1		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
186.8	130.9 205.8	49.3 67.6		רווח לפני מיסים
66.0	46.1 71.7	17.7 23.6		הפרשה למיסים על הרווח
120.8	84.8 134.1	31.6 44.0		רווח נקי
				רווח למניה רגילה (בש"ח)
0.81	0.56 0.89	0.21 0.29		רווח בסיסי ומדולל

א. שפירא
סגן מנהל כללי, חשב הבנק
חשבוני ראשי

ג. טייטל
מנהל כללי

ב. אדירי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 19 בנובמבר 2023

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל (1)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2022	20222023	20222023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
120.8	84.8134.1	31.644.0	רווח נקי
			רווח כולל אחר, לפני מיסים:
			התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן נטו
(48.5)	(45.2)15.1	(11.9)0.8	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים(1)
8.5	9.34.1	1.72.4	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים
(40.0)	(35.9)19.2	(10.2)3.2	השפעת המס המתייחס
13.6	12.2(6.6)	3.5(1.1)	רווח (הפסד) כולל אחר, לאחר מיסים
(26.4)	(23.7)12.6	(6.7)2.1	הרווח הכולל
94.4	61.1146.7	24.946.1	

(1) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף תקופה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

ראה גם באור 4 בדבר "רווח כולל אחר מצטבר".

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזן מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר	
2022	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		באור
נכסים			
3,576.0	3,694.2	3,425.4	מזומנים ופקדונות בבנקים
795.0	798.6	971.2	ניירות ערך (1)
6,136.5	6,059.0	6,256.6	אשראי לציבור (13),(6)
(80.0)	(76.2)	(95.6)	הפרשה להפסדי אשראי (13),(6)
6,056.5	5,982.8	6,161.0	אשראי לציבור, נטו
707.3	719.8	691.5	אשראי לממשלה (7)
22.5	22.9	21.1	בניינים וציוד
11.8	9.4	8.3	נכסים בגין מכשירים נגזרים (11)
98.9	104.8	101.5	נכסים אחרים
11,268.0	11,332.5	11,380.0	סך כל הנכסים
התחייבויות והון			
9,346.6	9,435.5	9,283.4	פקדונות הציבור (8)
446.0	452.0	451.5	פקדונות מבנקים
2.0	1.6	0.1	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים (11)
501.4	504.7	526.3	התחייבויות אחרות (2)
10,296.0	10,393.8	10,261.3	סך כל ההתחייבויות
972.0	938.7	1,118.7	הון
11,268.0	11,332.5	11,380.0	סך כל ההתחייבויות וההון

(1) לפרטים על ניירות ערך הנמדדים לפי שווי הוגן ראה באור 15-ב-פריטים הנמדדים בשווי הוגן, להלן.

(2) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך של 3.6 מיליוני ש"ח, 4.6 מיליוני ש"ח ו-6.0 מיליוני ש"ח, ב-30.9.23, וב-31.12.22, בהתאמה.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. דוח על השינויים בהון לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר (בלתי מבוקר)

הון הנפרע	התחייבויות צמיתות	פרמיה על המניות	קרן הון מהטבה שנתקבלה מבעל שליטה	סה"כ הון הנפרע וקרנות הון	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים	סך הכל
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(24.9)	1,070.2	1,072.6
יתרה ליום 30 ביוני 2023							
רווח נקי בתקופה							
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	2.1	44.0	44.0
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(22.8)	1,114.2	1,118.7
יתרה ליום 30 בספטמבר 2023							
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(26.0)	912.5	913.8
יתרה ליום 30 ביוני 2022							
רווח נקי בתקופה							
הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(6.7)	31.6	31.6
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(32.7)	944.1	938.7
יתרה ליום 30 בספטמבר 2022							

ב. דוח על השינויים בהון לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר (בלתי מבוקר)

הון הנפרע	התחייבויות צמיתות	פרמיה על המניות	קרן הון מהטבה שנתקבלה מבעל שליטה	סה"כ הון הנפרע וקרנות הון	הפסד כולל אחר מצטבר	עודפים	סך הכל הון
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(35.4)	980.1	972.0
יתרה ליום 1 בינואר 2023							
רווח נקי בתקופה							
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	12.6	-	12.6
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(22.8)	1,114.2	1,118.7
יתרה ליום 30 בספטמבר 2023							
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(9.0)	867.7	886.0
יתרה ליום 1 בינואר 2022							
התאמה ליתרת הפתיחה, נטו ממס בשל השפעת היישום לראשונה *							
יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2022							
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(9.0)	859.3	877.6
לאחר יישום לראשונה							
רווח נקי בתקופה							
הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(23.7)	84.8	84.8
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(32.7)	944.1	938.7
יתרה ליום 30 בספטמבר 2022							

* השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים- הפסדי אשראי (ASC 326). לפירוט ראה באור 1.ג. בהמשך דוח זה.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. דוח על השינויים בהון לשנת 2022 (מבוקר)

הון המניות הנפרע	התחייבויות צמיתות	פרמיה על המניות	קרן הון מהטבה שנתקבלה מבעל שליטה	סה"כ הון המניות הנפרע וקרנות הון	הפסד כולל אחר	עודפים	סך הכל הון
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(9.0)	867.7	886.0
יתרה ליום 31 בדצמבר 2021							
התאמה ליתרת הפתיחה, נטו							
מחס בשל השפעת היישום							
-	-	-	-	-	-	(8.4)	(8.4)
לראשונה *							
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(9.0)	859.3	877.6
יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2022							
לאחר יישום לראשונה							
רווח נקי בתקופה							
הפסד כולל אחר, נטו לאחר							
השפעת המס							
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(35.4)	980.1	972.0
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022							

*השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים- הפסדי אשראי (326 ASC).

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ב- 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		
2022	2022	2023	2022	2023
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת				
120.8	84.8	134.1	31.6	44.0
רווח נקי לתקופה				
התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:				
2.6	2.0	1.9	0.7	0.6
5.1	(0.9)	14.1	1.0	12.3
(0.9)	(0.9)	18.4	-	3.7
(3.9)	3.4	(4.5)	-	(1.7)
3.2	(0.9)	4.4	(9.6)	3.2
9.5	15.5	(7.3)	13.7	(0.2)
(44.0)	(15.8)	(20.1)	(4.1)	(14.9)
שינוי נטו בנכסים שוטפים:				
(10.8)	(8.4)	3.6	(5.4)	0.8
1.2	(12.3)	0.4	0.1	(0.9)
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:				
(2.1)	(2.5)	(1.9)	1.2	(0.9)
(99.9)	0.9	(34.2)	22.6	2.8
(19.2)	51.8	108.9	51.8	48.8
מזומנים נטו מפעילות שוטפת				

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי מזומנים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ב- 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		
2022	2022	2023	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה					
(70.1)	107.1	290.3	203.7	141.6	שינוי נטו בפקדונות בבנקים
(365.0)	(379.0)	(64.9)	(141.3)	30.0	שינוי נטו באשראי לציבור
56.0	43.5	15.8	6.1	9.5	שינוי נטו באשראי לממשלה
(205.0)	(205.0)	(367.2)	(0.1)	(278.2)	רכישת אגרות חוב זמינות למכירה
81.5	81.5	186.4	-	42.3	תמורה ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה
12.5	6.2	7.7	(7.1)	(0.8)	תמורה מפדיון אגרות חוב זמינים למכירה
1.6	1.6	0.8	1.6	-	תמורה מפדיון אגרות חוב לפדיון
(1.0)	(0.8)	(0.5)	(0.1)	(0.1)	רכישת בניינים וציוד
(489.5)	(344.9)	68.4	62.8	(55.7)	מזומנים נטו מפעילות השקעה
תזרימי מזומנים מפעילות מימון					
14.9	20.9	5.5	(32.6)	(9.2)	שינוי נטו בפקדונות מבנקים
321.5	410.4	(63.2)	(145.1)	(14.0)	שינוי נטו בפקדונות הציבור
336.4	431.3	(57.7)	(177.7)	(23.2)	מזומנים נטו מפעילות מימון
(172.3)	151.3	119.6	(63.1)	(30.2)	גידול (קיטון) במזומנים
1,342.8	1,342.8	1,214.5	1,568.9	1,369.4	יתרת מזומנים לתחילת תקופה
44.0	15.8	20.1	4.1	14.9	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
1,214.5	1,509.9	1,354.2	1,509.9	1,354.2	יתרת מזומנים לסוף תקופה
ריבית ומיסים ששולמו והתקבלו					
368.6	245.0	441.4	166.6	154.8	ריבית שהתקבלה
76.6	52.8	110.3	31.7	38.1	ריבית ששולמה
78.8	59.6	90.5	37.5	37.1	מיסים על הכנסה ששולמו
4.5	4.3	5.9	4.3	5.9	מיסים על הכנסה שהתקבלו

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

בנק מסד הינו תאגיד בישראל הנמצא בבעלות של הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ, בעל השליטה בבנק (51%) ושל מסד אחזקות בע"מ (49%). תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 והבאורים הנלווים להם (להלן: "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים.

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים פרסום הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 19 בנובמבר 2023.

ב. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת והאומדנים של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הבנק וההנחיות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אילו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

עדכון תקינה ASU 2022-02 בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת אשראי.
ביום 19 באוקטובר 2023, פרסם המפקח על הבנקים חוזר לעדכון הוראות הדיווח לציבור בקשר לעדכון תקינה ASU 2022-02 בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת אשראי בנושא הפרשות להפסדי אשראי (להלן - "העדכון"), אשר פורסם על ידי המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית ה-FASB. העדכון מבטל את ההוראות העוסקות בארגון מחדש של חובות בעייתיים על ידי מלווים, תוך שיפור דרישות הגילוי בנוגע ללווים הנמצאים בקשיים כלכליים. כמו כן, העדכון מוסיף דרישת גילוי של מחיקות ברוטו, לפי שנת העמדת אשראי.

ההוראות שנקבעו בחוזר, יחולו החל מיום 1 בינואר 2024. יש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

הבנק לומד את דרישות התקן ובוחן את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים.

באור 2: הכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2022	2023	2022	2023
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
א. הכנסות (הוצאות) ריבית על נכסים ⁽¹⁾			
203.2	347.1	77.9	118.5
מאשראי לציבור			
26.1	16.9	6.9	3.5
מאשראי לממשלה			
4.6	31.0	3.3	12.7
מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים			
27.4	47.1	10.0	15.8
מפקדונות בבנקים			
4.3	12.8	1.7	6.2
מאגרות חוב			
265.6	454.9	99.8	156.7
סך כל הכנסות הריבית			
ב. הכנסות (הוצאות) ריבית על התחייבויות			
(36.7)	(114.3)	(15.3)	(42.5)
על פקדונות הציבור			
(15.4)	(11.2)	(4.3)	(2.4)
על פקדונות מבנקים			
(52.1)	(125.5)	(19.6)	(44.9)
סך כל הכנסות (הוצאות) הריבית			
213.5	329.4	80.2	111.8
סך הכנסות ריבית, נטו			
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית ⁽²⁾			
(1.9)	2.4	(1.4)	1.1
הכנסות (הוצאות) ריבית			
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב			
0.3	0.5	0.1	0.2
מוחזקות לפדיון			
4.0	12.3	1.6	6.0
זמינות למכירה			
4.3	12.8	1.7	6.2
סך הכל כלול בהכנסות ריבית			

(1) כולל השפעת יחסי הגידור.

(2) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיף משנה א'.

באור 3: הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2022	2023	2022	2023
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר			
א.1. מפעילות במכשירים נגזרים			
1.8	0.4	1.2	0.1
הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים (1)			
1.8	0.4	1.2	0.1
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים			
א.2. מהשקעה באגרות חוב			
0.9	(18.4)	-	(3.7)
רווחים (הפסדים) ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה (2)			
0.9	(18.4)	-	(3.7)
סך הכל מהשקעה באג"ח			
(0.8)	(0.3)	(1.0)	-
א.3. הפרשי שער, נטו			
סך הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר			
1.9	(18.3)	0.2	(3.6)

(1) למעט השפעת יחסי גידור.

(2) סווג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2022	2023	2022	2023	
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר(1)				
0.1	0.1	-	0.1	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
0.1	0.1	-	0.1	סך הכל מפעילויות מסחר(2)
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר, לפי חשיפת סיכון:				
0.1	0.1	-	0.1	חשיפה למניות
0.1	0.1	-	0.1	סך הכל

(1) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

(2) להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 2.

באור 4 : רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 וביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)

רווח כולל אחר			
סך הכל רווח כולל אחר	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
(24.9)	(5.8)	(19.1)	יתרה ליום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)
2.1	1.6	0.5	שינוי נטו במהלך התקופה
(22.8)	(4.2)	(18.6)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)
(26.0)	(7.5)	(18.5)	יתרה ליום 30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)
(6.7)	1.1	(7.8)	שינוי נטו במהלך התקופה
(32.7)	(6.4)	(26.3)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 וביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)

רווח כולל אחר			
סך הכל רווח כולל אחר	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
(35.4)	(6.9)	(28.5)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)
12.6	2.7	9.9	שינוי נטו במהלך התקופה
(22.8)	(4.2)	(18.6)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)
(9.0)	(12.5)	3.5	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)
(23.7)	6.1	(29.8)	שינוי נטו במהלך התקופה
(32.7)	(6.4)	(26.3)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנת 2022 (מבוקר)

רווח כולל אחר			
סך הכל רווח כולל אחר	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	
(9.0)	(12.5)	3.5	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)
(26.4)	5.6	(32.0)	שינוי נטו במהלך התקופה
(35.4)	(6.9)	(28.5)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

באור 4: רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 וביום 30 בספטמבר 2022

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2022			2023		
לפני מס	השפעת המס	לאחר מס	לפני מס	השפעת המס	לאחר מס
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן					
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
(7.8)	4.1	(11.9)	(1.8)	1.1	(2.9)
הפסדים בגין אגרות חוב זמינים למכירה שסווגו לדוח רווח והפסד(1)					
-	-	-	2.3	(1.4)	3.7
(7.8)	4.1	(11.9)	0.5	(0.3)	0.8
שינוי נטו במהלך התקופה הטבות לעובדים					
רווח אקטוארי נטו					
0.9	(0.6)	1.5	1.5	(0.8)	2.3
0.2	-	0.2	0.1	-	0.1
1.1	(0.6)	1.7	1.6	(0.8)	2.4
(6.7)	3.5	(10.2)	2.1	(1.1)	3.2

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 וביום 30 בספטמבר 2022

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2022			2023		
לפני מס	השפעת המס	לאחר מס	לפני מס	השפעת המס	לאחר מס
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן					
הפסדים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
(29.1)	15.2	(44.3)	(2.1)	1.2	(3.3)
הפסדים (רווחים) בגין אגרות חוב זמינות למכירה שסווגו לדוח רווח והפסד (1)					
(0.7)	0.2	(0.9)	12.0	(6.4)	18.4
(29.8)	15.4	(45.2)	9.9	(5.2)	15.1
שינוי נטו במהלך התקופה הטבות לעובדים					
רווח אקטוארי נטו					
5.6	(3.0)	8.6	2.4	(1.3)	3.7
0.5	(0.2)	0.7	0.3	(0.1)	0.4
6.1	(3.2)	9.3	2.7	(1.4)	4.1
(23.7)	12.2	(35.9)	12.6	(6.6)	19.2

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפירוט נוסף ראה באור 3.

(2) הסכום לפני מס מסווג בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין זכויות עובדים. לפירוט נוסף ראה באור 8א.

באור 4: רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופה של שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022			
מבוקר	לפני מס	השפעת המס	לאחר מס
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן			
רווחים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	(47.6)	16.3	(31.3)
רווחים בגין אגרות חוב זמינות למכירה שסווגו לדוח רווח והפסד (1)	(0.9)	0.2	(0.7)
שינוי נטו במהלך התקופה	(48.5)	16.5	(32.0)
הטבות לעובדים			
הפסד אקטוארי נטו	7.7	(2.6)	5.1
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד (2)	0.8	(0.3)	0.5
שינוי נטו במהלך התקופה	8.5	(2.9)	5.6
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה	(40.0)	13.6	(26.4)

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפירוט נוסף ראה באור 3.

(2) הסכום לפני מס מסווג בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין זכויות עובדים. לפירוט נוסף ראה באור 8א.

באור 5: ניירות ערך

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)						
הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (1)	
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון						
של ממשלת ישראל	137.4	-	-	12.2	125.2	
של אחרים בישראל	-	-	-	-	-	
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון	137.4	-	-	12.2	125.2	
ב. אגרות חוב זמינות למכירה						
אגרות חוב-						
של ממשלת ישראל	779.5	-	-	25.8	779.5	
של מוסדות פיננסיים בישראל	54.3	-	-	2.4	54.3	
סך כל אגרות חוב זמינות למכירה	833.8	-	(2) -	28.2 (2)	833.8	
סך כל ניירות הערך	971.2	-	-	40.4	959.0	

הערה: פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב-ראה באור 2 ובאור 3.

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו".

באור 5: ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)						
הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	
א. אגרות חוב						
המוחזקות לפדיון						
143.9	143.9	-	-	11.9	132.0	של ממשלת ישראל
0.8	0.8	-	-	-	0.8	של אחרים בישראל
144.7	144.7	-	-	11.9	132.8	סך כל אגרות החוב
המוחזקות לפדיון						
רווח כולל אחר מצטבר						
הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾	
ב. אגרות חוב זמינות						
למכירה						
אגרות חוב-						
600.4	637.5	-	1.4	38.5	600.4	של ממשלת ישראל
53.5	56.3	-	-	2.8	53.5	של מוסדות פיננסיים בישראל
653.9	693.8	-	1.4 ⁽²⁾	41.3 ⁽²⁾	653.9	סך כל אגרות חוב
זמינות למכירה						
798.6	838.5	-	1.4	53.2	786.7	סך כל ניירות הערך

הערה: פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב-ראה באור 2 ובאור 3.

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו".

באור 5: ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2022						
הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (1)	
א. איגרות חוב המוחזקות לפדיון						
137.0	137.0	-	-	12.9	124.1	של ממשלת ישראל
0.8	0.8	-	-	-	0.8	של אחרים בישראל
137.8	137.8	-	-	12.9	124.9	סך כל איגרות חוב המוחזקות לפדיון
רווח כולל אחר מצטבר						
הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים	הפסדים	שווי הוגן (1)	
ב. איגרות חוב זמינות למכירה						
איגרות חוב -						
603.6	643.9	-	1.9	42.2	603.6	של ממשלת ישראל
53.6	56.5	-	-	2.9	53.6	של מוסדות פיננסיים בישראל
657.2	700.4	-	1.9 (2)	45.1 (2)	657.2	סך כל איגרות חוב הזמינות למכירה
795.0	838.2	-	1.9	58.0	782.1	סך כל ניירות הערך

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".

לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באיגרות חוב-ראה באור 2 ובאור 3.

באור 5: ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך של אגרות חוב זמינות למכירה ואגרות חוב המוחזקות לפדיון הנמצאות בפוזיצית הפסד שטרם מומש

30 בספטמבר 2023						מאוחד
פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾			12 חודשים ומעלה ⁽²⁾			
הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	
סה"כ	0-20% ⁽³⁾		סה"כ	0-20% ⁽³⁾		
125.2	(12.2)	(12.2)	-	-	(12.2)	אגרות חוב המוחזקות לפדיון של ממשלת ישראל
125.2	(12.2)	(12.2)	-	-	(12.2)	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון
451.3	(2.7)	(2.7)	328.2	(23.1)	(25.8)	אגרות חוב זמינות למכירה של ממשלת ישראל
-	-	-	54.3	(2.4)	(2.4)	של מוסדות פיננסיים בישראל
451.3	(2.7)	(2.7)	382.5	(25.5)	(28.2)	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה

30 בספטמבר 2022			מאוחד
פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾			
הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	
סה"כ	0-20% ⁽³⁾		
132.0	(11.9)	(11.9)	אגרות חוב המוחזקות לפדיון של ממשלת ישראל
132.0	(11.9)	(11.9)	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון
527.8	(38.5)	(38.5)	אגרות חוב זמינות למכירה של ממשלת ישראל
53.5	(2.8)	(2.8)	של מוסדות פיננסיים בישראל
581.3	(41.3)	(41.3)	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה

ראה הערות בעמוד הבא

באור 5: ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

מאוחד			31 בדצמבר 2022
			פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾
			הפסדים שטרם מומשו
			שווי הוגן
			סה"כ
			0-20% ⁽³⁾
אגרות חוב המוחזקות לפדיון			
של ממשלת ישראל			124.1
			(12.9)
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון			124.1
			(12.9)
אגרות חוב זמינות למכירה			
של ממשלת ישראל			506.8
			(42.2)
של מוסדות פיננסיים בישראל			53.6
			(2.9)
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה			560.4
			(45.1)

(1) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.

(2) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.

(3) השקעות שהפסד שטרם מומש בגין מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.

מידע נוסף לגבי ניירות ערך בפוזיציות הפסד

הפסדים שטרם מומשו למועד הדיווח באגרות החוב מוסברים, רובם ככולם, משינוי סביבת הריבית ועליית תשואות אגרות החוב הממשלתיות בארץ ובעולם. סיכון האשראי בתיק, שברובו מורכב מאגרות חוב ממשלתיות, לא השתנה בתקופת הדיווח.

באור 6: סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1. חובות⁽¹⁾, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

בלתי מבוקר					30 בספטמבר 2023
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל	
יתרת חוב רשומה:					
1,040.1	-	1,040.1	3,820.6	4,860.7	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
67.5	5,149.0	5,216.5	-	5,216.5	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
1,107.6	5,149.0	6,256.6	3,820.6	10,077.2	סך הכל*
* מזה:					
5.9	20.9	26.8	-	26.8	חובות לא צוברים
-	0.9	0.9	-	0.9	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
10.7	34.3	45.0	-	45.0	חובות בעייתיים אחרים
16.6	56.1	72.7	-	72.7	סך הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽²⁾:					
21.2	-	21.2	-	21.2	שנבדקו על בסיס פרטני
1.1	73.3	74.4	-	74.4	שנבדקו על בסיס קבוצתי
22.3	73.3	95.6	-	95.6	סך הכל*
0.4	6.0	6.4	-	6.4	*מזה: בגין חובות לא צוברים
1.4	5.6	7.0	-	7.0	*מזה: בגין חובות בעייתיים אחרים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין בנקים, ממשלות ואגרות חוב, הינה בסכום הנמוך מ- 50 אלפי ש"ח

באור 6: סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

בלתי מבוקר					30 בספטמבר 2022
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל	
יתרת חוב רשומה:					
993.0	-	993.0	3,924.4	4,917.4	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
74.7	4,991.3	5,066.0	-	5,066.0	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
1,067.7	4,991.3	6,059.0	3,924.4	9,983.4	סך הכל*
* מזה:					
20.0	24.7	44.7	-	44.7	חובות לא צוברים
0.1	1.5	1.6	-	1.6	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
13.4	24.0	37.4	-	37.4	חובות בעייתיים אחרים
33.5	50.2	83.7	-	83.7	סך הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽²⁾:					
14.0	-	14.0	-	14.0	שנבדקו על בסיס פרטני
0.9	61.3	62.2	-	62.2	שנבדקו על בסיס קבוצתי
14.9	61.3	76.2	-	76.2	סך הכל*
1.1	6.5	7.6	-	7.6	*מזה: בגין חובות לא צוברים
2.3	6.2	8.5	-	8.5	*מזה: בגין חובות בעייתיים אחרים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין בנקים, ממשלות ואגרות חוב, הינה בסכום הנמוך מ- 50 אלפי ש"ח

באור 6: סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

31 בדצמבר 2022				
		אשראי לציבור		
בנקים ממשלות ואגרות חוב	סך הכל	סך הכל	פרטי אחר	מסחרי
4,959.4	3,937.9	1,021.5	-	1,021.5
5,115.0	-	5,115.0	5,035.3	79.7
10,074.4	3,937.9	6,136.5	5,035.3	1,101.2
44.0	-	44.0	23.3	20.7
1.0	-	1.0	1.0	-
36.0	-	36.0	24.5	11.5
81.0	-	81.0	48.8	32.2
14.5	-	14.5	-	14.5
65.5	-	65.5	64.5	1.0
80.0	-	80.0	64.5	15.5
6.9	-	6.9	5.8	1.1
7.1	-	7.1	4.9	2.2

יתרת חוב רשומה:
חובות שנבדקו על בסיס פרטני
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
סך הכל*
* מזה:
חובות לא צוברים
חובות בפיקוד 90 ימים או יותר
חובות בעייתיים אחרים
סך הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות(2):
שנבדקו על בסיס פרטני
שנבדקו על בסיס קבוצתי
סך הכל*
*מזה: בגין חובות לא צוברים
*מזה: בגין חובות בעייתיים אחרים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין בנקים, ממשלות ואגרות חוב, הינה בסכום הנמוך מ- 50 אלפי ש"ח

באור 6: סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

הפרשה להפסדי אשראי			
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	
			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)
17.9	68.8	86.7	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
6.1	6.2	12.3	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(0.1)	(4.0)	(4.1)	מחיקות חשבונאיות
0.3	4.0	4.3	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
0.2	-	0.2	מחיקות חשבונאיות נטו
24.2	75.0	99.2	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה*
			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)
16.4	64.2	80.6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
1.7	(0.7)	1.0	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(0.1)	(3.4)	(3.5)	מחיקות חשבונאיות
0.2	2.5	2.7	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
0.1	(0.9)	(0.8)	מחיקות חשבונאיות נטו
18.2	62.6	80.8	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה*
			*מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
1.9	1.7	3.6	ליום 30 בספטמבר 2023
3.3	1.3	4.6	ליום 30 בספטמבר 2022

באור 6: סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

הפרשה להפסדי אשראי			
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	
			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)
18.9	66.1	85.0	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
3.8	10.3	14.1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(0.3)	(10.6)	(10.9)	מחיקות חשבונאיות
1.8	9.2	11.0	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
1.5	(1.4)	0.1	גביות (מחיקות) חשבונאיות נטו
24.2	75.0	99.2	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה*
			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)
14.6	55.7	70.3	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
2.3	10.5	12.8	התאמה ליתרת פתיחה בשל השפעת היישום לראשונה**
1.4	(2.3)	(0.9)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(0.8)	(8.8)	(9.6)	מחיקות חשבונאיות
0.7	7.5	8.2	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(0.1)	(1.3)	(1.4)	מחיקות חשבונאיות נטו
			*מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
1.9	1.7	3.6	ליום 30 בספטמבר 2023
3.3	1.3	4.6	ליום 30 בספטמבר 2022

** השפעת היישום לראשונה של הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים.

באור 7 - אשראי לממשלה

30 בספטמבר 2023	30 בספטמבר 2022	31 בדצמבר 2022
691.5	719.8	707.3
סך הכל(*)		
195.1	140.4	158.0
(*) בקיזוז סכומים שהועמדו כאשראי לציבור		

ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכם ב- 691.5 מיליוני ש"ח לעומת 719.8 מיליוני ש"ח ב- 30 בספטמבר 2022. היתרה מורכבת מאשראי לממשלה בסך 886.6 מיליוני ש"ח בניכוי סכומים שהועמדו כאשראי לציבור מסכום זה בסך של 195.1 מיליוני ש"ח. נכון ליום 31 בדצמבר 2022 הסתכם האשראי לממשלה ב-707.3 מיליוני ש"ח בניכוי סכומים שהועמדו כאשראי לציבור מסכום זה בסך של 158.0 מיליוני ש"ח.

באור 8: פקדונות הציבור

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

30 בספטמבר 2023	30 בספטמבר 2022	31 בדצמבר 2022
(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	
בישראל		
לפי דרישה		
אינם נושאים ריבית	4,538.0	5,540.4
נושאים ריבית	34.0	35.3**
סה"כ לפי דרישה	4,572.0	5,575.7
לזמן קצוב	4,711.4	3,770.9
סך כל פקדונות הציבור*	9,283.4	9,346.6
*מזה:		
פקדונות של אנשים פרטיים	8,311.7	8,233.0
פקדונות של גופים מוסדיים	4.2	5.9
פקדונות של תאגידים ואחרים	967.5	1,107.7

** סווג מחדש.

ב. פקדונות הציבור לפי גודל:

30 בספטמבר 2023	30 בספטמבר 2022	31 בדצמבר 2022
(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	
תקרת הפקדון		
עד 1	7,015.0	6,911.2
מעל 1 עד 10	1,856.7	1,895.3
מעל 10 עד 100(1)	411.7	540.1
מעל 100 עד 500(1)	-	-
סה"כ	9,283.4	9,346.6

(1) תקרה אפקטיבית למפקיד יחיד: 53.0 מיליוני ש"ח (58.5 מיליוני ש"ח ל-30 בספטמבר 2022 ו-68.9 מיליוני ש"ח ל-31 בדצמבר 2022).

באור 8: זכויות עובדים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. הסכם השכר של עובדי הבנק

שכרם של עובדי הבנק צמוד להסכם השכר הנהוג בבנק הפועלים. הסכם השכר בין הנהלת הבנק לבין ארגון העובדים של הבנק נחתם בשנת 2020 לשנים 2018-2022. ביום 2 באוגוסט 2023 נחתם בין בנק הפועלים לבין ההסתדרות וועד העובדים שלו הסכם שכר קיבוצי מפורט לשנים 2023-2027. הבנק מנהל משא ומתן לעדכון הסכם העבודה עם וועד העובדים של הבנק.

ב. הרכב ההטבות

30 בספטמבר 2023	30 בספטמבר 2022	31 בדצמבר 2022
פיצויי פרישה		
99.8	95.9	97.5
94.1	89.5	91.0
5.7	6.4	6.5
5.7	6.4	6.5
הטבות לגמלאים		
18.1	18.4	19.7
מענק יובל		
0.8	0.8	0.8
13.3	6.8	7.2
14.6	15.0	18.1
שכר עבודה לשלם		
תכנית תגמול לעובדי הבנק וחופשה שנצברה		
סך הכל		
52.5	47.4	52.3

עודף ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים על נכסי תכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות"

באור 8: זכויות עובדים

ב. תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת

(1) מחויבות ומצב המימון

1.1. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

תכניות פיצויים					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2023	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2022	2023
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
108.5	108.5	97.5	97.1	97.5	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
4.1	3.1	3.0	1.0	1.0	עלות השירות
3.7	2.6	3.4	1.0	1.2	עלות ריבית
(15.2)	(14.8)	(1.9)	(2.6)	0.6	הפסד אקטוארי
(3.6)	(3.5)	(2.2)	(0.6)	(0.5)	הטבות ששולמו
97.5	95.9	99.8	95.9	99.8	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף תקופה
95.4	89.5	98.4	89.5	98.4	מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף תקופה

הטבות אחרות לאחר פרישה					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2023	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2022	2023
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
23.5	23.5	19.7	19.2	19.6	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
1.0	0.8	0.7	0.2	0.2	עלות השירות
0.7	0.5	0.6	0.2	0.2	עלות ריבית
(4.7)	(5.6)	(2.6)	(1.0)	(1.9)	הפסד (רווח) אקטוארי
(0.8)	(0.8)	(0.3)	(0.2)	-	הטבות ששולמו
19.7	18.4	18.1	18.4	18.1	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף תקופה
17.1	16.1	15.8	16.1	15.8	מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף תקופה

באור 8: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1.2. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2022	2023		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
99.2	99.2	91.0	90.2	91.5
(8.7)	(9.4)	2.3	(1.2)	2.1
3.9	3.0	3.0	1.0	1.0
(3.4)	(3.3)	(2.2)	(1.5)	(0.5)
91.0	89.5	94.1	89.5	94.1
6.5	6.4	5.7	6.4	5.7

שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת תקופה
תשואה בפועל על נכסי התכנית
הפקדות לתכנית על ידי התאגיד הבנקאי
הטבות ששולמו

שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף התקופה
מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה
בסוף תקופה*

* נכלל בסעיף התחייבויות אחרות.

1.3. סכומים שהוכרו במאזן

תכניות פיצויים		
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2022	2022	2023
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
6.5	6.4	5.7
6.5	6.4	5.7

סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה

הטבות אחרות לאחר פרישה		
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2022	2022	2023
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
19.7	18.4	18.1
19.7	18.4	18.1

סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה

1.4. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

תכניות פיצויים		
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2022	2022	2023
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
11.5	11.7	10.0
11.5	11.7	10.0

הפסד אקטוארי נטו
יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

באור 8: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1.4. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס (המשך)

הטבות אחרות לאחר פרישה		
30 בספטמבר	31 בדצמבר	
2023	2022	2022
	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)
	(3.6)	(1.0)
	(3.6)	(1.0)

רווח אקטוארי נטו

יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

רווח אקטוארי נטו

יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

ב. תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת

(2) הוצאה לתקופה

2.1. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

תכניות פיצויים				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2022	2022	2023	2022	2023
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
4.1	3.1	3.0	1.0	1.0
3.7	2.6	3.4	1.0	1.2
(3.3)	(2.3)	(3.2)	(0.9)	(1.1)
0.8	0.7	0.5	0.2	0.1
5.3	4.1	3.7	1.3	1.2

עלות שירות

עלות ריבית

תשואה חזויה על נכסי תכנית

הפחתה של סכומים שלא הוכרו:

הפסד (רווח) אקטוארי נטו

סך עלות ההטבה, נטו

הטבות אחרות לאחר פרישה				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2022	2022	2023	2022	2023
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
1.0	0.8	0.7	0.2	0.2
0.7	0.5	0.6	0.2	0.2
-	-	-	-	-
1.7	1.3	1.3	0.4	0.4

עלות שירות

עלות ריבית

הפחתה של סכומים שלא הוכרו:

הפסד אקטוארי נטו

סך עלות ההטבה, נטו

באור 8: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת

(2) הוצאה לתקופה (המשך)

2.2. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו (ברווח) הפסד כולל אחר לפני השפעת מס

תכניות פיצויים					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2023	2022	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2022	2022	2023	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
(3.1)	(3.0)	(1.0)	(0.4)	(0.4)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
(0.8)	(0.7)	(0.5)	(0.2)	(0.1)	הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי
(3.9)	(3.7)	(1.5)	(0.6)	(0.5)	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
5.3	4.1	3.7	1.3	1.2	סך עלות ההטבה, נטו
1.4	0.4	2.2	0.7	0.7	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר

הטבות אחרות לאחר פרישה					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2023	2022	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2022	2022	2023	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
(4.7)	(5.6)	(2.6)	(1.0)	(1.9)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
-	-	-	-	-	הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי
-	(5.6)	(2.6)	(1.0)	(1.9)	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
(4.7)	1.3	1.3	0.4	0.4	סך עלות ההטבה, נטו
1.7	(4.3)	(1.3)	(0.6)	(1.5)	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר

באור 8: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(3) הנחות

3.1. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

31 בדצמבר		30 בספטמבר		3.1.1 ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה
באחוזים				
2022	2023	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
4.4	4.5	4.9		שיעור היוון נומינלי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		3.1.2 ההנחות העיקריות המשמשות למידת עלות ההטבה נטו לתקופה
2022	2023	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
4.1-4.5	4.1-4.5	4.4-4.6		שיעור היוון נומינלי

3.2. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

תכניות פיצויים					
קיסון בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת		
31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר
2022	2023	2023	2022	2022	2023
(מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)
1.4	1.4	1.0	(1.0)	(1.0)	(0.6)
שיעור היוון					

הטבות אחרות לאחר פרישה					
קיסון בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת		
31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר
2022	2023	2023	2022	2022	2023
(מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)
2.5	2.9	2.0	(2.0)	(1.4)	(1.7)
שיעור היוון					

באור 8: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. תזרימי מזומנים

הפקדות בפועל					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		תחזית
	2022	2023	2022	2023	
	*2023				
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
3.9	3.0	3.0	1.0	1.0	4.0
					הפקדות

* אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לקופות לתכניות פיצויים להטבה מוגדרת במהלך שנת 2023.

באור 9: הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. הוראות באזל 3

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל כפי שפורסמו על ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 וכן במסגרת קובץ שאלות ותשובות.

(1) יעדי הלימות הון

יעד ההון נקבע בתהליך בחינת הנאותות השנתית (ICAAP), תהליך פנימי להערכת פרופיל הסיכון של הבנק והקצאת ההון הנדרשת בגינו. במסגרת התהליך בוצעה הקצאת הון משלימה בגין מוקדי סיכון שנכללו בנדבך הראשון וכן בגין מוקדי סיכון חדשים שזוהו אשר אינם נכללים בנדבך הראשון.

בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% ויחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית.

יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון במסגרת תהליך ה-ICAAP לנתוני 30 ביוני 2022, אשר אושר ביום 29 בדצמבר 2022, הינם כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ- 10.5% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.65%.

- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-7.0% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-10%.

באור 9: הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. הלימות הון (המשך)

(2) להלן נתונים בדבר נכסי הסיכון, הון הרגולטורי ויחס ההון המחושבים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, בדבר "מדידה והלימות הון":

31 בדצמבר 2022	30 בספטמבר 2022	30 בספטמבר 2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
969.8	936.7	1,113.6	א. הון לצורך חישוב יחס ההון:
72.5	70.7	72.4	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
1,042.3	1,007.4	1,186.0	הון רובד 2, לאחר ניכויים
			סך הכל הון כולל
			ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
5,796.4	5,672.2	5,794.8	סיכון אשראי
5.9	6.5	6.2	סיכונים שוק
611.0	584.9	736.2	סיכון תפעולי
6,413.3	6,263.6	6,537.2	סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון
			ג. יחס ההון לרכיבי סיכון:
15.12%	14.95%	17.04%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
16.25%	16.08%	18.14%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.0%	9.0%	9.0%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים
12.5%	12.5%	12.5%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

(1) מסך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 2.3 מיליוני ש"ח ב- 30.9.23, 2.4 מיליוני ש"ח ב- 30.9.22 ו- 2.4 מיליוני ש"ח ב- 31.12.22, בשל התאמות בגין תכנית ההתייעלות. לפרטים נוספים לגבי תכנית ההתייעלות ראה סעיפים 3א, 4א ו- 5א.

* נתונים בבאור זה מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי". בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין מהלכי ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן - התאמות בגין מהלכי ההתייעלות), אשר פוחדות בהדרגה על פני תקופה של 5 שנים.

באור 9: הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(3) רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר 2022	30 בספטמבר 2022	30 בספטמבר 2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
			1. הון עצמי רובד 1
972.0	938.7	1,118.7	הון
(9.6)	(9.6)	(9.6)	הבדלים בין הון לבין הון עצמי רובד 1
962.4	929.1	1,109.1	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
			התאמות פיקוחיות וניכויים:
1.1	1.3	0.3	סך התאמות בגין תכנית ההתייעלות- הון עצמי רובד 1
6.3	6.3	4.2	סך התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים- הון עצמי רובד 1
969.8	936.7	1,113.6	סך הכול הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
			2. הון רובד 2
72.5	70.7	72.4	הון רובד 2: הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים
72.5	70.7	72.4	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
-	-	-	ניכויים
72.5	70.7	72.4	סך הכול הון רובד 2
1,042.3	1,007.4	1,186.0	סך הכל הון כולל

(4) השפעת התאמות בגין תכנית התייעלות, הפסדי אשראי צפויים על יחס הון עצמי רובד 1

31 בדצמבר 2022	30 בספטמבר 2022	30 בספטמבר 2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
			יחס ההון לרכיבי סיכון:
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין תכנית התייעלות ולפני השפעת התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים
15.00%	14.83%	16.97%	השפעת ההתאמות בגין תכנית התייעלות (1)
0.02%	0.02%	0.01%	השפעת ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים (2)
0.10%	0.10%	0.06%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
15.12%	14.95%	17.04%	

(1) התאמות בגין תכניות התייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים (ראה סעיף 5 להלן) נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן.

(2) התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים לפי הוראות הפיקוח על הבנקים (ראה סעיף 6 להלן) פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024.

באור 9: הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(5) מהלכי התייעלות

ביום 16 בדצמבר 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר מאריך את תוקף הנחיות אלו עד ליום 31 בדצמבר 2021. הארכת התוקף מאפשרת לתאגידים הבנקאיים להרחיב את תכנית ההתייעלות בתחום כח האדם. הבנק הרחיב את תכנית ההתייעלות שלו אשר עלותה כ- 8.0 מיליוני ש"ח (לפני השפעת המס). במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2020, הבנק הרחיב את תכנית ההתייעלות שלו ב- 1.0 מיליוני ש"ח נוספים. ללא ההקלה כאמור, יישום מהלכי ההתייעלות, נכון ליום 30 בספטמבר 2023, היה מביא לקיטון של כ-0.01% ביחסי הלימות ההון.

(6) יישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים

החל מיום 1 בינואר 2022, הבנק מיישם את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה.

ביום 1 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים", אשר כלל, בין היתר, עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 299 לפיו, נקבע כי במידה שכתוצאה מהיישום לראשונה של כללים אלה, חל קיטון בהון העצמי רובד 1 של תאגיד בנקאי, הוא רשאי לפרוס את הקיטון האמור, על פני שלוש שנים (להלן: "תקופת המעבר").

ללא ההקלה, כאמור, נכון ליום 30 בספטמבר 2023, היישום היה מביא לקיטון נוסף של 0.06% ביחסי הלימות ההון.

(7) הקצאת הון נוספת בגין מימון קרקעות במינוף גבוה

בחודש מאי 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 203 (מדידה והלימות ההון) שמטרתו טיפול בחשיפות לענף בינוי ונדל"ן. בהתאם לחוזר, הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV) ישוקללו במשקל סיכון מוגבר של 150%, וזאת למעט הלוואות לרכישת קרקע חקלאית שאין לגביה אופק תכנוני או כוונה להגיש בקשה לשינוי יעוד. ליישום ההוראה אין השפעה על יחס ההון רובד 1 יחס ההון הכולל.

(8) גורמים שיכולים להשפיע באופן מהותי על הלימות ההון של הבנק

רכיבי הון הנתונים לתגודתיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק נתון לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמותה, פרישה וכד'.
- השפעות השינויים בריבית ובמרווחים על ההתאמות לשווי הון של אגרות חוב זמינות למכירה.
- השפעות שינויים במדד ובשערי החליפין על יתרות הנכסים.
- תמהיל תיק האשראי, לרבות איכות האשראי וגובה הפרשה להפסדי אשראי, ביחס לכלל נכסי סיכון האשראי של הבנק.

להלן ניתוח השפעת השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 בספטמבר 2023:

השפעת השינוי ב-100 מיליוני ש"ח	השפעת השינוי ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הסיכון
בהון עצמי רובד 1	
באחוזים	
1.52%	2.27%

באור 9: הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן - "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון לבין מדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים כאשר לצורך כך לא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, הבנק לא מורשה להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה, הבנק מחשב את החשיפה בגין נגזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.

בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (כולל את הבנק).

יחד עם זאת, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 בדבר התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה, אשר כוללת, בין היתר, את הוראת השעה שפורסמה ביום 15 בנובמבר 2020, לפיה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד (במקום 5%), וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מהיקף הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. בהתאם לחוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 מיום 15 במאי 2022, ההקלה תחול עד ליום 30 ביוני 2024 ובלבד שיחס המינוף של התאגיד הבנקאי לא יפחת מיחס המינוף ליום 31 בדצמבר 2023 או יחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

יחס המינוף ליום 30 בספטמבר 2023 עומד על 9.28%, בהשוואה ל- 8.15% ליום 31 בדצמבר 2022.

31 בדצמבר 2022	30 בספטמבר 2022	30 בספטמבר 2023	
במיליוני ש"ח			
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
969.8	936.7	1,113.6	הון רובד 1*
11,900.3	11,935.0	11,997.4	סך החשיפות*
באחוזים			
8.15%	7.85%	9.28%	יחס המינוף
4.5%	4.5%	4.5%	יחס המינוף המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

* להשפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות, יישום לראשונה של כללי החשבונאות להפסדי אשראי צפויים, ראה סעיף א(4) לעיל.

באור 9: הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי הנזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות נמדד על פי תרחיש קיצון אחיד המפורט בהוראה ולאופק של 30 ימים. היחס נועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה, כהגדרתם בהוראה, שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד, אשר נמדדים בהתאם לתזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
30 בספטמבר 2023	30 בספטמבר 2022	31 בדצמבר 2022
באחוזים		
יחס כיסוי הנזילות*	458%	282%
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש ע"י המפקח על בנקים*	100%	100%
261%		

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ד. יחס מימון יציב נטו לפי הוראות המפקח על הבנקים

החל מיום 31 בדצמבר 2021, מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 בנושא יחס מימון יציב נטו - NSFR, אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס מימון יציב נטו במערכת הבנקאית בישראל. בהתאם להוראה, מטרת יחס המימון היציב נטו הינה לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה מהתאגידים הבנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. יחס המימון היציב נטו מכיל שני מרכיבים: פריטי מימון יציב זמין (מונה) ופריטי מימון יציב נדרש (מכנה). "מימון יציב זמין" מוגדר כחלק מההון וההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הנדרש של תאגיד מסוים הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפירעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי אותו תאגיד, וכן של חשיפותיו החוץ מאזניות. בהתאם להוראה, יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש עומד על 100%.

ליום 30 בספטמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2022
(לא מבוקר)	(מבוקר)
באחוזים	
יחס מימון יציב נטו	156%
יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים	100%
100%	150%

באור 10: התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. תביעות משפטיות

לדעת הנהלת הבנק בהסתמך על חוות דעת משפטיות של יועצים משפטיים באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות ולגבי תביעות אשר לא תדחנה או תבוטלנה, נכללו בתמצית דוחות כספיים אלה הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות במקום בו נדרשה הפרשה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

נגד הבנק קיימות תביעות שונות במהלך העסקים הרגיל. לדעת ההנהלה, בהסתמך על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים בגין כל התביעות, שלא תדחנה ולא תבוטלנה. סכום החשיפה של הבנק בגין תביעות תלויות שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, אינה קלושה ואשר לא בוצעה בגין הפרשה הינה כ- 0.7 מיליוני ש"ח.

ב. הסדרי כשל במערכות תשלומים מס"ב ושב"א ATM

במסגרת הנחיות בנק ישראל להתאמת פעילות מערכות התשלומים להסדרים הבינלאומיים המקובלים (הוראות ה-PFMI), גובשו הסדרי כשל במערכות תשלומים אלה, במטרה להבטיח את השלמת הסליקה היומית במועדה במקרה כשל של משתתף. הסדרי הכשל הרלוונטיים לכלל המערכת הבנקאית, גובשו בין בנק ישראל, מפעילי המערכות והמשתתפים בהן, והם קובעים כללים ונהלים מפורטים, אשר מאפשרים למפעיל המערכת, במקרה של כשל משתתף, להמשיך ולקיים את הסליקה היומית במלואה ובמועדה וזאת תוך שימוש בכספי בטוחות, שהופקדו על ידי משתתפי המערכת לטובת קיום הסדר הכשל, ומנוהלים עבורם על ידי מפעילי המערכת בחשבונות ייעודיים בבנק ישראל. סכומי הבטוחות שנדרש כל בנק להעמיד במסגרת הסדרי הכשל נקבעים בהתאם להיקפי פעילותו בכל מערכת תשלומים. הסדר הכשל במערכת מס"ב נכנס לתוקף ביום 1 במאי 2023 והסדר הכשל במערכת שב"א ATM ביום 30 באפריל 2023.

משתתפי מערכות התשלומים מקדמים עריכת הסכמים לשעבוד כספי הבטוחות האמורים לטובת כלל המשתתפים.

ג. ביום 20 ביולי 2023 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר אישור ועדת הביקורת וועדת התגמול, בהתאם לתקנות ו(3), ו(א), וב(5) ו-1 לתקנות ההקלות, את חידוש פוליסת ביטוח אחריות נושאי משרה ודירקטורים לתקופת ביטוח נוספת, המתחילה ביום 1 ביולי 2023 ומסתיימת ביום 30 ביוני 2024.

באור 11: פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. היקף הפעילות

30 בספטמבר 2022			30 בספטמבר 2023			(בלתי מבוקר)
סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים						
<u>חוזי ריבית</u>						
108.8	-	108.8	124.4	-	124.4	Swaps ⁽¹⁾
108.8	-	108.8	124.4	-	124.4	סך הכל
95.4	-	95.4	109.5	-	109.5	מזה: נגזרים מגדרים ⁽²⁾
<u>חוזי מטבע חוץ</u>						
72.1	72.1	-	4.5	4.5	-	חוזי FORWARD
34.3	34.3	-	1.0	1.0	-	אופציות שנכתבו
34.3	34.3	-	1.0	1.0	-	אופציות שנקנו
140.7	140.7	-	6.5	6.5	-	סך הכל
<u>חוזים בגין מניות</u>						
2.6	2.6	-	4.3	4.3	-	אופציות שנכתבו
2.6	2.6	-	4.3	4.3	-	אופציות שנקנו ⁽³⁾
5.2	5.2	-	8.6	8.6	-	סך הכל
254.7	145.9	108.8	139.5	15.1	124.4	סך הכל סכום נקוב

- (1) מזה: Swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 124.4 מיליוני ש"ח (ליום 30 בספטמבר 2022 108.8 מיליוני ש"ח).
- (2) הבנק מבצע עסקאות הגנה באמצעות נגזרי החלפת ריבית (IRS) לצורך גידור שווי הוגן חשבונאי של אגרות חוב. עסקאות אלה מגדרות את סיכון הריבית הגלום באגרות חוב במט"ח בריבית קבועה בעלות מח"מ ארוך.
- (3) מזה: נסחרים בבורסה בסך 4.3 מיליון ש"ח (30.9.22 - 2.6 מיליון ש"ח).

באור 11: פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. היקף הפעילות

31 בדצמבר 2022			(מבוקר)
סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים			
<u>חוזי ריבית</u>			
115.1	-	115.1	Swaps ⁽¹⁾
115.1	-	115.1	סך הכל
101.3	-	101.3	מזה: נגזרים מגדרים ⁽²⁾
<u>חוזי מטבע חוץ</u>			
39.5	39.5	-	חוזי FORWARD
36.6	36.6	-	אופציות שנכתבו
29.5	29.5	-	אופציות שנקנו
105.6	105.6	-	סך הכל
<u>חוזים בגין מניות</u>			
1.4	1.4	-	אופציות שנכתבו
1.4	1.4	-	אופציות שנקנו ⁽³⁾
2.8	2.8	-	סך הכל
223.5	108.4	115.1	סך הכל סכום נקוב

- (1) מזה: Swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 115.1 מיליוני ש"ח.
 (2) הבנק מבצע עסקאות הגנה באמצעות נגזרי החלפת ריבית (IRS) לצורך גידור שווי הוגן חשבונאי של אגרות חוב. עסקאות אלה מגדרות את סיכון הריבית הגלום באגרות חוב במט"ח בריבית קבועה בעלות מח"מ ארוך.
 (3) מזה: נסחרים בבורסה בסך 1.4 מיליוני ש"ח.

30 בספטמבר 2023						(בלתי מבוקר)
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים						
-	-	-	8.2	-	8.2	חוזי ריבית
-	-	-	7.4	-	7.4	מזה: נגזרים מגדרים
0.1	0.1	-	0.1	0.1	-	חוזי מטבע חוץ
סה"כ נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו⁽¹⁾						
0.1	0.1	-	8.3	0.1	8.2	
0.1	0.1	-	8.3	0.1	8.2	יתרה מאדנית

ראה הערה בעמוד הבא.

באור 11: פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2022						(בלתי מבוקר)
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים						
-	-	-	7.1	-	7.1	חוזי ריבית
-	-	-	6.4	-	6.4	מזה: נגזרים מגדרים
1.6	1.6	-	2.3	2.3	-	חוזי מטבע חוץ
-	-	-	-	-	-	חוזים בגין מניות
1.6	1.6	-	9.4	2.3	7.1	סה"כ נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו⁽¹⁾
1.6	1.6	-	9.4	2.3	7.1	יתרה מאזנית
31 בדצמבר 2022						(מבוקר)
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים						
-	-	-	7.7	-	7.7	חוזי ריבית
-	-	-	7.0	-	7.0	מזה: נגזרים מגדרים
2.0	2.0	-	4.1	4.1	-	חוזי מטבע חוץ
-	-	-	-	-	-	חוזים בגין מניות
2.0	2.0	-	11.8	4.1	7.7	סה"כ נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו
2.0	2.0	-	11.8	4.1	7.7	יתרה מאזנית

באור 11: פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. גידור חשבונאי

מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

כללי

הבנק חשוף לסיכוני שוק, לרבות סיכוני בסיס וסיכוני ריבית. סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים לצרכן או בשערי החליפין של מטבעות חוץ עקב ההפרש בין שווי הנכסים לשווי ההתחייבויות. סיכון הריבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית. שינויים בריבית משפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירים חוץ מאזניים, כיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (או אף התזרימים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית. כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכוני בסיס וסיכוני ריבית, משתמש הבנק במכשירים נגזרים מסוג עסקאות פורוורד על מטבע חוץ ומדד המחירים לצרכן, אופציות על מטבע חוץ ועסקאות החלפת ריבית קבועה בריבית משתנה. לבנק יש נגזרים המיועדים וכשירים כגידורי שווי הוגן. אם נגזר אינו מיועד ליחס גידור כשיר, הנגזר נרשם לפי שווי הוגן ושינויים בשווי ההוגן נרשמים באופן שוטף בדוח רווח והפסד.

גידורי שווי הוגן

הבנק מייעד נגזרים מסוימים כגידורי שווי הוגן. שינוי בשווי ההוגן של נגזרים, המגדרים חשיפה לשינוי בשווי הוגן של נכס, מוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד, כמו גם השינוי בשווי ההוגן של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותו לסיכון המגודר.

1. השפעת חשבונאות של גידור שווי הוגן על הרווח (הפסד)

(בלתי מבוקר)		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023
		הכנסות (הוצאות) ריבית	
רווח מגידורי שווי הוגן			
חוזי ריבית			
- פריטים מגודרים		(3.0)	(0.1)
- נגזרים מגדרים		1.6	0.9
(בלתי מבוקר)			
למשך החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022			למשך החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023
		הכנסות (הוצאות) ריבית	
רווח מגידורי שווי הוגן			
חוזי ריבית			
- פריטים מגודרים		(8.8)	0.1
- נגזרים מגדרים		6.9	1.9

באור 11: פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

2. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן

ליום 30 בספטמבר 2022		ליום 30 בספטמבר 2023		(בלתי מבוקר)
התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים	הערך בספרים של המגודר	התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים יחסי גידור קיימים	הערך בספרים של המגודר	
6.6	91.3	(7.0)	104.7	אגרות חוב - המסווגות כזמינות למכירה

ליום 31 בדצמבר 2022				(מבוקר)
התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים יחסי גידור קיימים	הערך בספרים של המגודר			
(7.2)	98.5			אגרות חוב - המסווגות כזמינות למכירה

3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח והפסד

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023		(בלתי מבוקר)
רווח (הפסד) שהוכר בהוצאות מפעילות במכשירים נגזרים(1)				
0.3	0.1			נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים:
0.1	(0.1)			חוזי ריבית
				חוזי מטבע חוץ

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022		(בלתי מבוקר)
רווח (הפסד) שהוכר בהוצאות מפעילות במכשירים נגזרים(1)				
0.8	0.3			נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים:
0.7	0.7			חוזי ריבית
				חוזי מטבע חוץ

(1) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

באור 11: פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)
בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח והפסד (המשך)

לשנה שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2022		(מבוקר)
רווח (הפסד) שהוכר בהוצאות מפעילות במכשירים נגזרים(1)		
נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים:		
0.9	חוזי ריבית	
2.2	חוזי מטבע חוץ	
0.2	חוזים בגין מניות	

(1) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

31 בדצמבר 2022			30 בספטמבר 2022			30 בספטמבר 2023			
(מבוקר)			(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)			
סה"כ	אחרים	בנקים	סה"כ	אחרים	בנקים	סה"כ	אחרים	בנקים	
11.8	-	11.8	9.4	0.5	8.9	8.3	-	8.3	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
7.8	-	7.8	8.7	1.1	7.6	7.1	0.1	7.0	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין כשירים נגזרים ⁽¹⁾
19.6	-	19.6	18.1	1.6	16.5	15.4	0.1	15.3	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים									
2.0	2.0	-	1.6	1.2	0.4	0.1	0.1	-	נגזרים

(1) ההפרש אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

באור 11: פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)
 בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ד. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים
 בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סה"כ
30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)				
-	57.1	48.2	19.1	124.4
4.7	1.8	-	-	6.5
8.6	-	-	-	8.6
13.3	58.9	48.2	19.1	139.5
חוזי ריבית				
-אחר				
חוזי מטבע חוץ				
חוזים בגין מניות				
סה"כ				

עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סה"כ
30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)				
49.1	96.8	91.1	17.7	254.7
סה"כ				

עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סה"כ
31 בדצמבר 2022 (מבוקר)				
49.9	58.5	97.5	17.6	223.5
סה"כ				

באור 12א: מגזרי פעילות פיקוחיים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. שיוך לקוחות למגזרי הפעילות הפיקוחיים- הדיווח הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, כמפורט בדוחות הכספיים לשנת 2022.

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023									(בלתי מבוקר)
פעילות ישראל									
סה"כ	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סה"כ פעילות בישראל	משקי בית
95.3	0.7	-	10.2	5.9	3.1	-	42.2	156.7	הכנסות ריבית מחיצוניים
90.0	-	3.3	5.1	1.2	2.4	-	(57.1)	44.9	הוצאות (הכנסות) ריבית לחיצוניים
									הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
5.3	0.7	(3.3)	5.1	4.7	0.7	-	99.3	111.8	מחיצוניים
90.2	-	4.3	3.9	(0.7)	2.2	0.1	(100.0)	-	בינמגזרי
95.5	0.7	1.0	9.0	4.0	2.9	0.1	(0.7)	111.8	סך הכנסות ריבית, נטו
19.3	3.8	0.7	2.9	0.5	0.5	(0.1)	(3.6)	20.2	הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית מחיצוניים
114.8	4.5	1.7	11.9	4.5	3.4	-	(4.3)	132.0	סך הכנסות
6.2	-	-	3.2	2.1	0.8	-	-	12.3	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
45.0	1.3	0.2	4.1	1.2	1.1	-	0.5	52.1	הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים
63.6	3.2	1.5	4.6	1.2	1.5	(0.1)	(4.8)	67.6	רווח (הפסד) לפני מיסים
22.2	1.2	0.5	1.6	0.5	0.5	-	(1.7)	23.6	הפרשה למסים על הרווח
41.4	2.0	1.0	3.0	0.7	1.0	(0.1)	(3.1)	44.0	רווח (הפסד) נקי
4,941.6	746.9	1.1	565.2	340.9	213.9	-	5,197.8	11,260.5	יתרה ממוצעת של נכסים (1)
4,941.6	746.9	1.1	565.2	340.9	213.9	-	-	6,062.7	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור (1)
5,148.0	754.4	1.0	591.2	343.5	172.9	-	-	6,256.6	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
20.9	-	-	5.9	-	-	-	-	26.8	יתרת חובות שאינם צוברים ריבית
0.9	-	-	-	-	-	-	-	0.9	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
8,717.0	649.7	242.8	555.4	172.3	241.1	4.1	219.1	10,151.8	יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
8,067.5	-	242.6	547.8	167.8	238.8	4.1	-	9,268.6	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור (1)
8,065.4	-	246.3	541.7	172.5	253.3	4.2	-	9,283.4	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
4,816.0	634.3	12.5	656.8	380.1	166.7	0.1	491.8	6,524.0	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (1),(2)
4,880.2	647.5	12.9	647.0	385.9	161.3	0.1	449.8	6,537.2	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח (2)
3,584.3	-	673.7	183.8	140.4	570.3	3.2	-	5,155.7	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול (1) (3)
									פיצול הכנסות ריבית נטו
43.6	0.7	-	4.3	2.3	0.9	-	-	51.1	- מרווח מפעילות מתן אשראי
51.9	-	1.0	4.7	1.7	2.0	0.1	-	61.4	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
-	-	-	-	-	-	-	(0.7)	(0.7)	- אחר
95.5	0.7	1.0	9.0	4.0	2.9	0.1	(0.7)	111.8	סך הכנסות ריבית, נטו

ראה הערות בסוף הבאור.

באור 12א: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022									(בלתי מבוקר)
פעילות ישראל									
סה"כ	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סה"כ פעילות בישראל	משקי בית
									סה"כ
62.4	0.6	-	6.7	3.2	1.4	-	26.1	99.8	הכנסות ריבית מחיצוניים
25.6	-	0.7	1.5	0.7	1.2	0.1	10.2	19.6	הוצאות ריבית לחיצוניים
									הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
36.8	0.6	0.7	5.2	2.5	0.2	(0.1)	36.3	80.2	מחיצוניים
29.2	-	1.3	1.2	0.1	1.7	0.2	(33.7)	-	בינמגזרי
66.0	0.6	0.6	6.4	2.6	1.9	0.1	2.6	80.2	סך הכנסות ריבית, נטו
19.1	3.9	0.7	2.9	0.5	0.1	-	0.2	23.5	הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית מחיצוניים
85.1	4.5	1.3	9.3	3.1	2.0	0.1	2.8	103.7	סך הכנסות
(0.6)	-	-	0.9	0.4	0.3	-	-	1.0	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
47.5	2.6	0.2	3.6	0.9	0.8	-	0.4	53.4	הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים
38.2	1.9	1.1	4.8	1.8	0.9	0.1	2.4	49.3	רווח (הפסד) לפני מיסים
13.7	0.7	0.4	1.7	0.7	0.3	-	0.9	17.7	הפרשה למסים על הרווח
24.5	1.2	0.7	3.1	1.1	0.6	0.1	1.5	31.6	רווח (הפסד) נקי
4,735.0	680.9	2.0	600.0	297.9	157.7	-	5,440.2	11,232.8	יתרה ממוצעת של נכסים (1)
4,735.0	680.9	2.0	600.0	297.9	157.7	-	-	5,792.6	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור (1)
4,989.7	608.5	1.6	604.8	302.2	160.7	-	-	6,059.0	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
24.7	-	-	20.0	-	-	-	-	44.7	יתרת חובות שאינם צוברים ריבית
1.5	-	-	0.1	-	-	-	-	1.6	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
8,724.8	595.9	233.3	586.1	181.4	343.2	42.6	179.3	10,290.7	יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
8,129.2	-	233.1	578.6	177.6	341.1	42.6	-	9,502.2	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור (1)
8,061.0	-	247.0	576.2	158.5	350.6	42.2	-	9,435.5	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
4,154.9	1,149.6	8.5	651.4	348.5	130.6	0.5	916.6	6,211.0	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (1),(2)
4,195.3	1,172.7	9.1	652.9	358.8	137.8	0.6	909.1	6,263.6	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח (2)
3,120.9	-	519.1	126.8	129.3	758.6	2.5	-	4,657.2	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול (1) (3)
									פיצול הכנסות ריבית נטו
44.7	0.6	-	4.4	2.1	0.8	-	-	52.0	- מרווח מפעילות מתן אשראי
21.3	-	0.6	2.0	0.5	1.1	0.1	-	25.6	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
-	-	-	-	-	-	-	2.6	2.6	- אחר
66.0	0.6	0.6	6.4	2.6	1.9	0.1	2.6	80.2	סך הכנסות ריבית, נטו

ראה הערות בסוף הבאור.

באור 12א: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2023									(בלתי מבוקר)
פעילות ישראל									
סה"כ	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פינוסי	סה"כ פעילות בישראל	משקי בית
276.4	1.9	-	30.2	16.9	8.8	-	122.6	454.9	הכנסות ריבית מחיצוניים
224.7	(0.1)	8.0	12.8	2.8	5.2	0.1	(128.1)	125.5	הוצאות (הכנסות) ריבית לחיצוניים
51.7	2.0	(8.0)	17.4	14.1	3.6	(0.1)	250.7	329.4	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
230.0	-	11.1	10.9	(2.8)	6.9	0.2	(256.3)	-	מחיצוניים
281.7	2.0	3.1	28.3	11.3	10.5	0.1	(5.6)	329.4	בינמגזרי
58.2	10.6	1.9	8.8	1.4	1.3	-	(18.2)	53.4	סך הכנסות ריבית, נטו
339.9	12.6	5.0	37.1	12.7	11.8	0.1	(23.8)	382.8	הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים
10.3	-	-	0.8	2.2	0.8	-	-	14.1	סך הכנסות
140.5	4.1	0.7	13.7	3.2	3.2	0.2	1.4	162.9	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
189.1	8.5	4.3	22.6	7.3	7.8	(0.1)	(25.2)	205.8	הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים
65.9	3.0	1.5	7.8	2.6	2.7	-	(8.8)	71.7	רווח לפני מיסים
123.2	5.5	2.8	14.8	4.7	5.1	(0.1)	(16.4)	134.1	הפרשה למסים על הרווח
4,889.9	732.3	1.5	582.6	328.9	207.3	-	5,246.8	11,257.0	רווח נקי
4,889.9	732.3	1.5	582.6	328.9	207.3	-	-	6,010.2	יתרה ממוצעת של נכסים (1)
5,148.0	754.4	1.0	591.2	343.5	172.9	-	-	6,256.6	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור (1)
20.9	-	-	5.9	-	-	-	-	26.8	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
0.9	-	-	-	-	-	-	-	0.9	יתרת חובות שאינם צוברים ריבית
8,677.2	639.7	239.0	610.6	153.1	280.3	4.1	230.7	10,195.0	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
8,037.5	-	238.8	602.8	148.8	277.8	4.1	-	9,309.8	יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
8,065.4	-	246.3	541.7	172.5	253.3	4.2	-	9,283.4	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור (1)
4,687.8	608.5	11.5	676.2	368.7	177.1	0.3	575.6	6,497.2	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
4,880.2	647.5	12.9	647.0	385.9	161.3	0.1	449.8	6,537.2	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (1),(2)
3,389.9	-	609.9	163.8	142.4	627.3	3.0	-	4,936.3	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח (2)
132.6	1.9	-	13.1	7.2	2.7	-	-	155.6	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול (1) (3)
149.1	0.1	3.1	15.2	4.1	7.8	0.1	-	179.4	פיצול הכנסות ריבית נטו
-	-	-	-	-	-	-	(5.6)	(5.6)	- מרווח מפעילות מתן אשראי
281.7	2.0	3.1	28.3	11.3	10.5	0.1	(5.6)	329.4	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
									- אחר
									סך הכנסות ריבית, נטו

ראה הערות בסוף הבאור.

באור 12א: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

למשך חודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2022								(בלתי מבוקר)
פעילות ישראל								
סה"כ	מזה: כרטיסי אשראי פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פינוסי	סה"כ פעילות בישראל	משקי בית
161.6	1.7	-	17.7	7.8	2.8	75.7	265.6	הכנסות ריבית מחיצוניים
40.2	-	1.1	2.6	0.9	2.0	5.1	(52.1)	הוצאות ריבית לחיצוניים
121.4	1.7	(1.1)	15.1	6.9	0.8	70.6	213.5	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
44.8	-	2.0	1.9	0.1	2.8	(52.0)	-	מחיצוניים
166.2	1.7	0.9	17.0	7.0	3.6	18.6	213.5	בינמגזרי
57.3	10.6	2.0	8.1	1.6	1.8	2.0	72.9	סך הכנסות ריבית, נטו
223.5	12.3	2.9	25.1	8.6	5.4	20.6	286.4	הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים
(2.2)	-	-	0.7	0.3	0.3	-	(0.9)	סך הכנסות
136.9	6.5	0.7	12.5	2.0	2.6	1.5	156.4	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
88.8	5.8	2.2	11.9	6.3	2.5	19.1	130.9	הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים
31.3	2.1	0.8	4.2	2.2	0.9	6.7	46.1	רווח לפני מיסים
57.5	3.7	1.4	7.7	4.1	1.6	12.4	84.8	הפרשה למסים על הרווח
4,590.4	654.9	1.8	598.0	282.7	148.3	5,456.6	11,077.8	רווח נקי
4,590.4	654.9	1.8	598.0	282.7	148.3	-	5,621.2	יתרה ממוצעת של נכסים (1)
4,989.7	608.5	1.6	604.8	302.2	160.7	-	6,059.0	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור (1)
24.7	-	-	20.0	-	-	-	44.7	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
1.5	-	-	0.1	-	-	-	1.6	יתרת חובות שאינם צוברים ריבית
8,458.4	575.1	218.1	612.3	205.6	391.2	237.4	10,163.4	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
7,883.3	-	217.9	604.8	202.0	389.3	40.4	9,337.7	יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
8,061.0	-	247.0	576.2	158.5	350.6	42.2	9,435.5	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור (1)
4,072.9	1,149.6	7.3	648.6	327.3	116.0	939.2	6,111.8	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
4,195.3	1,172.7	9.1	652.9	358.8	137.8	909.1	6,263.6	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (1),(2)
3,195.7	-	535.6	132.0	134.4	667.5	2.4	4,667.6	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח (2)
133.0	1.7	-	14.0	6.0	1.9	-	154.9	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול (1) (3)
33.2	-	-	0.9	1.0	1.7	0.2	40.0	פיצול הכנסות ריבית נטו
-	-	-	-	-	-	-	18.6	- מרווח מפעילות מתן אשראי
166.2	1.7	0.9	17.0	7.0	3.6	18.6	213.5	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
								- אחר

ראה הערות בסוף הבאור.

באור 12א: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022									(בלתי מבוקר)
פעילות ישראל									
סה"כ	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סה"כ פעילות בישראל	משקי בית
239.5	2.3	-	26.4	12.0	4.7	-	101.5	384.1	הכנסות ריבית מחיצוניים
78.7	-	2.3	5.1	1.4	3.1	0.3	14.0	76.9	הוצאות ריבית מחיצוניים
									הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
160.8	2.3	(2.3)	21.3	10.6	1.6	(0.3)	115.5	307.2	מחיצוניים
85.8	-	4.1	3.8	(0.4)	4.5	0.6	(98.4)	-	בינמגזרי
246.6	2.3	1.8	25.1	10.2	6.1	0.3	17.1	307.2	סך הכנסות ריבית, נטו
75.4	14.3	2.6	11.1	2.1	2.3	-	2.0	95.5	הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים
322.0	16.6	4.4	36.2	12.3	8.4	0.3	19.1	402.7	סך הכנסות
3.2	-	-	0.9	0.6	0.4	-	-	5.1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
184.5	8.2	0.9	16.7	2.9	3.6	0.2	2.0	210.8	הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים
134.3	8.4	3.5	18.6	8.8	4.4	0.1	17.1	186.8	רווח (הפסד) לפני מיסים
47.5	3.0	1.3	6.6	3.1	1.5	-	6.0	66.0	הפרשה למסים על הרווח
86.8	5.4	2.2	12.0	5.7	2.9	0.1	11.1	120.8	רווח (הפסד) נקי
4,645.7	663.9	1.9	596.4	287.9	156.8	-	5,413.6	11,102.3	יתרה ממוצעת של נכסים (1)
4,645.7	663.9	1.9	596.4	287.9	156.8	-	-	5,688.7	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור (1)
5,033.3	700.3	2.0	626.4	299.2	175.6	-	-	6,136.5	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
23.3	-	-	20.7	-	-	-	-	44.0	יתרת חובות שאינם צוברים
1.0	-	-	-	-	-	-	-	1.0	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
8,488.1	582.5	220.6	633.7	187.8	355.7	36.4	249.9	10,172.2	יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
7,905.6	-	220.4	625.9	184.1	353.8	36.4	-	9,326.2	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור (1)
8,000.7	-	232.3	728.2	141.5	238.0	5.9	-	9,346.6	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
4,131.5	1,156.0	7.7	662.9	331.0	124.4	0.5	914.3	6,172.3	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (1),(2)
4,363.7	1,157.9	9.8	720.8	346.3	157.7	0.7	814.4	6,413.4	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח (2)
3,181.6	-	533.7	131.5	136.8	682.0	2.4	-	4,668.0	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול (1) (3)
									פיצול הכנסות ריבית נטו
177.5	2.3	-	18.5	8.2	2.6	-	-	206.8	- מרווח מפעילות מתן אשראי
69.1	-	1.8	6.6	2.0	3.5	0.3	-	83.3	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
-	-	-	-	-	-	-	17.1	17.1	- אחר
246.6	2.3	1.8	25.1	10.2	6.1	0.3	17.1	307.2	סך הכנסות ריבית, נטו

ראה הערות בסוף הבאור.

באור 12א: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הערות:

- (1) יתרות ממוצעות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
- (2) נכסי משוקללים בסיכון- כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראת ניהול בנקאי תקין 201).
- (3) נכסים בניהול- קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 12ב: מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות. חלוקה זו משמשת את הנהלת הבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הבנק. לפירוט בדבר שיוך הלקוחות למגזרים לפי גישת ההנהלה וכללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים, ראה באור 24ב' בדוחות הכספיים לשנת 2021.

ב. מידע על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023					(בלתי מבוקר)
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מסחרי/ עסקי	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד	
89.0	11.5	12.0	(0.7)	111.8	הכנסות ריבית נטו:
					מחיצוניים
14.4	6.7	2.7	(3.6)	20.2	הכנסות מימון שאינן מריבית:
					מחיצוניים
103.4	18.2	14.7	(4.3)	132.0	סך הכנסות
6.2	-	6.1	-	12.3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
40.7	5.0	5.9	0.5	52.1	הוצאות תפעוליות ואחרות
56.5	13.2	2.7	(4.8)	67.6	רווח לפני מיסים
19.8	4.6	0.9	(1.7)	23.6	הפרשה למיסים על הרווח
36.7	8.6	1.8	(3.1)	44.0	רווח נקי
4,873.0	100.9	1,088.7	5,122.4	11,185.0	יתרה ממוצעת של נכסים*
5,020.2	97.2	1,043.6	-	6,161.0	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
6,596.3	2,059.4	627.7	-	9,283.4	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

*יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת חודש.

באור 12ב: מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. מידע על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022					(בלתי מבוקר)
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מסחרי/ עסקי	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד	
62.0	6.4	9.2	2.6	80.2	הכנסות ריבית נטו:
					מחיצוניים
14.0	6.7	2.6	0.2	23.5	הכנסות מימון שאינן מריבית:
					מחיצוניים
76.0	13.1	11.8	2.8	103.7	סך הכנסות
(0.5)	-	1.5	-	1.0	הוצאות בגין הפסדי אשראי
43.0	4.9	5.1	0.4	53.4	הוצאות תפעוליות ואחרות
33.5	8.2	5.2	2.4	49.3	רווח לפני מיסים
12.0	2.9	1.9	0.9	17.7	הפרשה למיסים על הרווח
21.5	5.3	3.3	1.5	31.6	רווח נקי
4,653.0	128.8	1,010.8	5,384.4	11,177.0	יתרה ממוצעת של נכסים*
4,859.4	125.8	997.5	-	5,982.7	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
6,498.6	2,213.0	723.9	-	9,435.5	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023					(בלתי מבוקר)
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מסחרי/ עסקי	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד	
264.7	34.5	35.8	(5.6)	329.4	הכנסות ריבית נטו:
					מחיצוניים
43.0	21.0	7.6	(18.2)	53.4	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית:
					מחיצוניים
307.7	55.5	43.4	(23.8)	382.8	סך הכנסות
10.3	-	3.8	-	14.1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
127.2	15.5	18.8	1.4	162.9	הוצאות תפעוליות ואחרות
170.2	40.0	20.8	(25.2)	205.8	רווח לפני מיסים
59.4	13.9	7.2	(8.8)	71.7	הפרשה למיסים על הרווח
110.8	26.1	13.6	(16.4)	134.1	רווח נקי
4,819.0	109.5	1,081.7	5,164.8	11,175.0	יתרה ממוצעת של נכסים*
5,020.2	97.2	1,043.6	-	6,161.0	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
6,596.3	2,059.4	627.7	-	9,283.4	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

*יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת חודש.

באור 12ב: מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום					(בלתי מבוקר)
30 בספטמבר 2022					
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מסחרי/ עסקי	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד	
159.5	11.2	24.2	18.6	213.5	הכנסות ריבית נטו:
					מחיצוניים
41.5	21.6	7.8	2.0	72.9	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית:
					מחיצוניים
201.0	32.8	32.0	20.6	266.4	סך הכנסות
(2.2)	-	1.3	-	(0.9)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
124.2	14.6	16.1	1.5	156.4	הוצאות תפעוליות ואחרות
79.0	18.2	14.6	19.1	130.9	רווח לפני מיסים
27.8	6.4	5.2	6.7	46.1	הפרשה למיסים על הרווח
51.2	11.8	9.4	12.4	84.8	רווח נקי
4,518.6	128.6	974.0	5,381.8	11,003.0	יתרה ממוצעת של נכסים*
4,859.4	125.8	997.5	-	5,982.7	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
6,498.6	2,213.0	723.9	-	9,435.5	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022					(מבוקר)
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מסחרי/ עסקי	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד	
234.2	21.0	34.9	17.1	307.2	הכנסות ריבית נטו:
					מחיצוניים
55.3	28.1	10.1	2.0	95.5	הכנסות מימון שאינן מריבית:
					מחיצוניים
289.5	49.1	45.0	19.1	402.7	סך הכנסות
3.2	-	1.9	-	5.1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
167.4	19.7	21.7	2.0	210.8	הוצאות תפעוליות ואחרות
118.9	29.4	21.4	17.1	186.8	רווח לפני מיסים
42.1	10.4	7.5	6.0	66.0	הפרשה למיסים על הרווח
76.8	19.0	13.9	11.1	120.8	רווח נקי
4,572.3	127.6	988.8	5,338.3	11,027.0	יתרה ממוצעת של נכסים*
4,982.5	120.9	1,033.1	-	6,136.5	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
6,540.8	2,156.3	649.5	-	9,346.6	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

*יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת חודש.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾, אגרות חוב לפדיון ואגרות חוב זמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום						בלתי מבוקר
30 בספטמבר 2022			30 בספטמבר 2023			
הפרשה להפסדי אשראי			הפרשה להפסדי אשראי			
אשראי לציבור			אשראי לציבור			
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	
1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות						
80.6	64.2	16.4	86.7	68.8	17.9	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
1.0	(0.7)	1.7	12.3	6.2	6.1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(3.5)	(3.4)	(0.1)	(4.1)	(4.0)	(0.1)	מחיקות חשבונאיות
2.7	2.5	0.2	4.3	4.0	0.3	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(0.8)	(0.9)	0.1	0.2	-	0.2	מחיקות חשבונאיות נטו
80.8	62.6	18.2	99.2	75.0	24.2	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה*
מזה:						
4.6	1.3	3.3	3.6	1.7	1.9	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום						בלתי מבוקר
30 בספטמבר 2022			30 בספטמבר 2023			
הפרשה להפסדי אשראי			הפרשה להפסדי אשראי			
אשראי לציבור			אשראי לציבור			
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	
1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות						
70.3	55.7	14.6	85.0	66.1	18.9	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה התאמה ליתרת פתיחה בשל השפעת היישום לראשונה**
12.8	10.5	2.3	-	-	-	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(0.9)	(2.3)	1.4	14.1	10.3	3.8	מחיקות חשבונאיות
(9.6)	(8.8)	(0.8)	(10.9)	(10.6)	(0.3)	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
8.2	7.5	0.7	11.0	9.2	1.8	מחיקות חשבונאיות נטו
(1.4)	(1.3)	(0.1)	0.1	(1.4)	1.5	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה *
80.8	62.6	18.2	99.2	75.0	24.2	*מזה:
4.6	1.3	3.3	3.6	1.7	1.9	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

**השפעת היישום לראשונה של הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים.

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾, אגרות חוב לפדיון ואגרות חוב זמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

בלתי מבוקר					30 בספטמבר 2023	
2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾ , ועל החובות ⁽¹⁾ בגינם היא חושבה:		אשראי לציבור			בנקים וממשלות סך הכל	סך הכל
		מסחרי	פרטי אחר	סך הכל		
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾		1,040.1	-	1,040.1	3,820.6	4,860.7
שנבדקו על בסיס פרטני						
שנבדקו על בסיס קבוצתי		67.5	5,149.0	5,216.5	-	5,216.5
סך הכל חובות ⁽¹⁾		1,107.6	5,149.0	6,256.6	3,820.6	10,077.2
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾		21.2	-	21.2	-	21.2
שנבדקו על בסיס פרטני						
שנבדקו על בסיס קבוצתי		1.1	73.3	74.4	-	74.4
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי		22.3	73.3	95.6	-	95.6

בלתי מבוקר					30 בספטמבר 2022	
		אשראי לציבור			בנקים וממשלות סך הכל	סך הכל
		מסחרי	פרטי אחר	סך הכל		
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾		993.0	-	993.0	3,924.4	4,917.4
שנבדקו על בסיס פרטני						
שנבדקו על בסיס קבוצתי		74.7	4,991.3	5,066.0	-	5,066.0
סך הכל חובות ⁽¹⁾		1,067.7	4,991.3	6,059.0	3,924.4	9,983.4
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾		14.0	-	14.0	-	14.0
שנבדקו על בסיס פרטני						
שנבדקו על בסיס קבוצתי		0.9	61.3	62.2	-	62.2
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי		14.9	61.3	76.2	-	76.2

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות (1), אגרות חוב לפדיון ואגרות חוב זמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2022				
הפרשה להפסדי אשראי				
		אשראי לציבור		
בנקים וממשלות	סך הכל	סך הכל	פרטי אחר	מסחרי
4,959.4	3,937.9	1,021.5	-	1,021.5
5,115.0	-	5,115.0	5,035.3	79.7
10,074.4	3,937.9	6,136.6	5,035.3	1,101.2
14.5	-	14.5	-	14.5
65.5	-	65.5	64.5	1.0
80.0	-	80.0	64.5	15.5

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות, ועל החובות בגינם היא חושבה

יתרת חוב רשומה של חובות שנבדקו על בסיס פרטי שנבדקו על בסיס קבוצתי סך הכל חובות הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטי שנבדקו על בסיס קבוצתי סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

ב. אשראי לציבור

1. איכות אשראי ופיגורים

30 בספטמבר 2023						בלתי מבוקר
חובות צוברים - מידע נוסף		בעייתיים (1)				פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
בפיגור של 30 ועד 89 ימים(3)	בפיגור של 90 ימים או יותר(2)	סך הכל	לא צוברים	צוברים	תקינים	
-	-	252.5	5.6	0.3	246.6	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	130.8	-	-	130.8	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	71.4	-	-	71.4	שרותים פיננסיים
0.1	-	652.9	0.3	10.4	642.2	מסחרי - אחר
0.1	-	1,107.6	5.9	10.7	1,091.0	סך הכל מסחרי
5.2	0.9	5,149.0	20.9	35.2	5,092.9	אנשים פרטיים - אחר
5.3	0.9	6,256.6	26.8	45.9	6,183.9	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
						הערות בעמוד הבא.

הערות בעמוד הבא.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור

1. איכות אשראי ופיגורים

בלתי מבוקר						30 בספטמבר 2022	
פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי						חובות צוברים - מידע נוסף	
						בעייתיים (1)	
						תקינים	צוברים
						לא צוברים	סך הכל
בינוי ונדל"ן - בינוי	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	שרותים פיננסיים	מסחרי - אחר	סך הכל מסחרי	אנשים פרטיים - אחר	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	235.3
							0.3
							18.9
							254.5
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	שרותים פיננסיים	מסחרי - אחר	סך הכל מסחרי	אנשים פרטיים - אחר	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	סך הכל	122.5
							-
							30.4
							0.1
שרותים פיננסיים	מסחרי - אחר	סך הכל מסחרי	אנשים פרטיים - אחר	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	סך הכל	סך הכל	646.0
							13.2
							1.1
							660.3
מסחרי - אחר	סך הכל מסחרי	אנשים פרטיים - אחר	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	1,034.2
							20.0
							4,991.3
							4.5
סך הכל מסחרי	אנשים פרטיים - אחר	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	5,975.3
							39.0
							44.7
							6,059.0

בלתי מבוקר						31 בדצמבר 2022	
פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי						חובות צוברים - מידע נוסף	
						בעייתיים (1)	
						תקינים	צוברים
						לא צוברים	סך הכל
בינוי ונדל"ן - בינוי	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	שרותים פיננסיים	מסחרי - אחר	סך הכל מסחרי	אנשים פרטיים - אחר	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	252.4
							0.3
							18.7
							271.4
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	שרותים פיננסיים	מסחרי - אחר	סך הכל מסחרי	אנשים פרטיים - אחר	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	סך הכל	122.4
							-
							31.4
							-
שרותים פיננסיים	מסחרי - אחר	סך הכל מסחרי	אנשים פרטיים - אחר	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	סך הכל	סך הכל	662.8
							11.2
							2.0
							676.0
מסחרי - אחר	סך הכל מסחרי	אנשים פרטיים - אחר	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	1,069.0
							20.7
							5,035.3
							7.5
סך הכל מסחרי	אנשים פרטיים - אחר	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	6,055.5
							37.0
							44.0
							6,136.5

(1) אשראי לציבור לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(2) מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.

(3) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 5.3 מיליוני ש"ח (30.9.22 - 4.6 מיליוני ש"ח ו- 31.12.22 - 7.6 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים צוברים.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור

1.1. איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי

30 בספטמבר 2023								פעילות לווים בישראל
יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב								
2023	2022	2021	2020	2019	קודם	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות	סה"כ	
83.4	109.5	37.2	17.8	35.2	33.2	67.0	383.3	בינוי ונדל"ן - סה"כ
83.2	106.1	35.3	15.9	35.2	33.2	67.0	375.9	אשראי בדירוג ביצוע
-	1.5	-	-	-	-	-	1.5	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
0.2	-	-	0.1	-	-	-	0.3	אשראי בעייתי צובר
-	1.9	1.9	1.8	-	-	-	5.6	אשראי שאינו צובר
168.3	123.5	51.3	25.1	63.7	93.0	199.4	724.3	מסחרי - אחר - סה"כ
167.5	120.6	51.3	25.0	63.5	73.3	174.9	676.1	אשראי בדירוג ביצוע
0.7	2.9	-	-	-	17.7	16.2	37.5	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
0.1	-	-	-	-	2.0	8.3	10.4	אשראי בעייתי צובר
-	-	-	0.1	0.2	-	-	0.3	אשראי שאינו צובר
1,344.1	808.9	556.4	391.4	287.6	1,301.3	459.3	5,149.0	אנשים פרטיים- אחר-סה"כ
1,324.7	786.7	533.9	372.7	269.7	1,217.9	434.5	4,940.1	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
19.1	21.8	21.9	18.3	16.6	82.2	22.9	202.8	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
0.3	0.3	0.5	0.3	1.2	1.0	1.6	5.2	בפיגור 30-89 יום
-	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.3	0.9	בפיגור מעל 90 יום
1.8	1.6	2.7	2.4	1.6	10.4	0.4	20.9	מזה-אשראי שאינו צובר
1,595.8	1,041.9	644.9	434.3	386.5	1,427.5	725.7	6,256.6	סך הכל אשראי לציבור- פעילות בישראל

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 ספטמבר 2022							
יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב							
ס"ח	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות	קודם	2018	2019	2020	2021	2022
377.0	84.6	6.3	8.7	31.2	8.4	106.0	131.9
348.5	67.6	6.3	8.7	25.5	4.5	105.0	131.0
9.3	9.0	-	-	-	-	-	0.3
0.3	-	-	-	-	-	-	0.1
18.9	8.0	-	-	5.7	3.9	0.1	0.2
690.7	176.8	54.6	12.6	72.4	64.9	177.6	191.5
675.5	168.0	54.4	10.3	71.8	64.4	116.6	189.9
0.9	0.3	-	-	-	0.2	0.2	0.2
13.2	8.4	0.2	2.3	0.1	-	0.9	1.4
1.1	-	-	-	0.8	0.3	-	-
5,016.0	417.7	224.7	299.8	375.7	698.0	1,086.5	1,983.4
4,760.6	391.4	199.5	208.8	345.6	649.3	1,032.7	1,933.2
224.7	24.6	21.3	18.4	26.7	44.4	47.5	41.8
4.5	1.2	0.3	0.3	0.3	0.6	0.9	0.9
1.5	0.2	0.3	0.2	0.3	0.3	0.1	0.1
24.7	0.4	3.3	2.2	2.8	3.4	5.2	7.4
6,083.6	679.2	285.6	251.1	479.6	771.3	1,310.1	2,306.8

פעילות לווים בישראל

בינוי ונדל"ן - סה"כ

אשראי בדירוג ביצוע

אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי

אשראי בעייתי צובר

אשראי שאינו צובר

מסחרי - אחר - סה"כ

אשראי בדירוג ביצוע

אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי

אשראי בעייתי צובר

אשראי שאינו צובר

אנשים פרטיים - אחר-סה"כ

אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע

אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע

בפיגור 30-89 יום

בפיגור מעל 90 יום

מזה-אשראי שאינו צובר

סך הכל אשראי לציבור- פעילות בישראל

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2022							
יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב							
סה"כ	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות	קודם	2018	2019	2020	2021	2022
393.3	85.4	27.3	13.6	30.7	21.8	58.1	156.5
366.4	69.4	27.2	13.6	25.1	18.0	57.1	156.0
8.0	7.7	-	-	-	-	-	0.3
0.1	-	-	-	-	-	-	0.1
18.8	8.3	0.1	-	5.6	3.8	1.0	0.1
707.8	165.9	72.1	20.2	75.2	51.3	90.9	232.3
693.7	156.7	71.7	17.1	74.8	51.1	90.9	231.4
1.0	0.3	0.2	0.3	-	-	-	0.2
11.4	8.2	0.2	2.7	-	-	-	0.3
1.8	0.7	-	-	0.4	0.2	-	0.5
5,035.3	436.6	996.5	446.5	352.3	494.5	713.2	1,595.8
4,821.2	408.7	923.8	419.4	333.9	472.3	688.6	1,574.5
205.6	23.7	71.0	26.3	18.0	21.6	24.1	21.0
7.5	4.1	1.3	0.6	0.4	0.5	0.5	0.3
1.0	0.2	0.4	0.1	0.1	0.1	0.1	-
23.3	0.4	9.8	3.4	2.7	2.7	2.1	2.1
6,136.5	687.9	1,095.8	480.3	458.1	567.6	862.2	1,984.6

פעילות לווים בישראל

בינוי ונדל"ן - סה"כ

אשראי בדירוג ביצוע

אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי

אשראי בעייתי צובר

אשראי שאינו צובר

מסחרי - אחר - סה"כ

אשראי בדירוג ביצוע

אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי

אשראי בעייתי צובר

אשראי שאינו צובר

אנשים פרטיים - אחר-סה"כ

אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע

אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע

בפיגור 30-89 יום

בפיגור מעל 90 יום

מזה-אשראי שאינו צובר

סך הכל אשראי לציבור- פעילות בישראל

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור

2. מידע נוסף על חובות לא צוברים

30 בספטמבר 2023						בלתי מבוקר
הכנסות ריבית שגרשמו ⁽²⁾	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	סך הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות לא צוברים	יתרת ⁽¹⁾ חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה	יתרת הפרשה	יתרת ⁽¹⁾ חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
0.1	31.7	5.6	1.2	0.4	4.4	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	8.6	0.3	-	-	0.3	מסחרי - אחר
0.1	40.3	5.9	1.2	0.4	4.7	סך הכל מסחרי
0.3	130.4	20.9	2.7	6.0	18.2	אנשים פרטיים - אחר
0.4	170.7	26.8	3.9	6.4	22.9	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל *
-	-	5.9	1.2	0.4	4.7	* מזה: נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
-	-	20.9	2.7	6.0	18.2	נמדד על בסיס קבוצתי

30 בספטמבר 2022						בלתי מבוקר
הכנסות ריבית שגרשמו ⁽²⁾	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות לא צוברים	יתרת ⁽²⁾ חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה	יתרת הפרשה	יתרת ⁽²⁾ חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
-	40.8	18.9	1.1	0.8	17.8	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	11.9	1.1	-	0.2	1.1	מסחרי - אחר
-	52.7	20.0	1.1	1.0	18.9	סך הכל מסחרי
0.2	123.0	24.7	4.6	6.5	20.1	אנשים פרטיים - אחר
0.2	175.7	44.7	5.7	7.5	39.0	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל *
-	-	43.9	5.7	7.4	38.2	* מזה: נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
-	-	0.8	-	0.1	0.8	נמדד על בסיס קבוצתי

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) סכום הכנסות הריבית שגרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.

אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו גרשמות הכנסות ריבית בסך 0.6 ו- 1.9 מיליוני ש"ח לשלושה ותשעה חודשים שנתיים ב- 30.9.23, (בסך 0.6 ו- 1.3 מיליוני ש"ח לשלושה ותשעה חודשים שנתיים ב- 30.9.22).

מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים בשלושת החודשים האחרונים שהסתיימו ביום 30.9.23 וביום 30.9.22 הינה 26.6 ו- 45.1 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור

2. מידע נוסף על חובות לא צוברים

31 בדצמבר 2022						בלתי מבוקר
פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי	יתרת (2) חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה		יתרת (2) חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה		יתרת (2) סך הכל חובות (2) יתרת קרן חוזית של ריבית שנרשמו (3) לא צוברים	הכנסות ריבית שנרשמו (3)
	יתרת הפרשה	יתרת הפרשה	יתרת הפרשה	יתרת הפרשה		
בינוי ונדל"ן - בינוי	17.6	0.9	1.1	18.7	41.9	-
מסחרי - אחר	2.0	0.2	-	2.0	13.1	0.1
סך הכל מסחרי	19.6	1.1	1.1	20.7	55.0	0.1
אנשים פרטיים - אחר	19.1	5.8	4.2	23.3	126.1	0.4
סך הכל ציבור- פעילויות בישראל *	38.7	6.9	5.3	44.0	181.1	0.5
* מזה: נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים נמדד על בסיס קבוצתי	19.6	1.1	1.1	20.7		
	19.1	5.8	4.2	23.3		

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.

אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 3.1 מיליוני ש"ח. מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים בשנה שהסתיימה ביום 31.12.2022 הינה 46.0 מיליוני ש"ח.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור

ב.2. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי

30 בספטמבר 2023			בלתי מבוקר
			פעילות לווים בישראל
			ציבורי-מסחרי
			בינוי ונדל"ן - בינוי
			מסחרי - אחר
			סך הכל מסחרי
			אנשים פרטיים - אחר
			סך הכל פעילויות בישראל
סך הכל	צובר ⁽¹⁾ , לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית	
1.4	0.1	1.3	
0.4	0.4	0.0	
1.8	0.5	1.3	
21.6	6.6	15.0	
23.4	7.1	16.3	

30 בספטמבר 2022			בלתי מבוקר
			פעילות לווים בישראל
			ציבורי-מסחרי
			בינוי ונדל"ן - בינוי
			מסחרי - אחר
			סך הכל מסחרי
			ים פרטיים - אחר
			סך הכל פעילויות בישראל
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽¹⁾ , לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית	
1.4	0.1	1.3	
0.9	0.9	-	
2.3	1.0	1.3	
19.4	0.6	18.8	
21.7	1.6	20.1	

31 בדצמבר 2022			בלתי מבוקר
			פעילות לווים בישראל
			ציבורי-מסחרי
			בינוי ונדל"ן - בינוי
			מסחרי - אחר
			סך הכל מסחרי
			אנשים פרטיים - אחר
			סך הכל פעילויות בישראל
סך הכל	צובר ⁽¹⁾ , לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית	
1.4	0.1	1.3	
1.2	0.7	0.5	
2.6	0.8	1.8	
18.5	0.8	17.7	
21.1	1.6	19.5	

(1) צובר הכנסות ריבית.

ליום 30.9.23 חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי בסך 2.9 מיליוני ש"ח סווגו כחובות בעייתיים. ליום 30.9.22 סך של 21.7 מיליוני ש"ח וליום 31.12.22 סך של 29.9 מיליוני ש"ח.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור

2.ב. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי

ארגונים מחדש שבוצעו			בלתי מבוקר
בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
44	2.4	1.4	אנשים פרטיים - אחר
44	2.4	1.4	סך הכל פעילות בישראל
ארגונים מחדש שבוצעו			בלתי מבוקר
בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
1	0.1	-	מסחרי אחר
1	0.1	-	סך הכל מסחרי
48	2.6	1.9	אנשים פרטיים - אחר
49	2.7	1.9	סך הכל פעילות בישראל

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור

2.2. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי

ארגונים מחדש שבוצעו			בלתי מבוקר
בתשעת חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי אנשים פרטיים - אחר סך הכל פעילות בישראל
153	9.6	6.6	
153	9.6	6.6	

ארגונים מחדש שבוצעו			בלתי מבוקר
בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי בינוי ונדל"ן - בינוי מסחרי אחר סך הכל מסחרי אנשים פרטיים - אחר סך הכל פעילות בישראל
3	0.4	0.3	
3	0.3	-	
6	0.7	0.3	
158	9.5	7.7	
164	10.2	8.0	

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו (ו)				
תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)		שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)		
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן מסחרי - אחר סך הכל מסחרי אנשים פרטיים - אחר סך הכל פעילויות בישראל
-	-	-	-	
-	-	-	-	
-	-	-	-	
27	0.6	19	0.5	
27	0.6	19	0.5	

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור

ב.2. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו (1)				פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)		שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)		
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	
1	-	1	-	
-	-	-	-	
1	-	1	-	
26	0.7	18	0.6	
27	0.7	19	0.6	

בינוי וגדל"ן - פעילויות בגדל"ן
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל פעילויות בישראל

(1) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ג.2. מידע נוסף על אשראי לא צובר בפיגור

30 בספטמבר 2023 (לא מבוקר)						
אינו בפיגור של 90 יום או יותר	בפיגור של 90 ימים עד 180	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	סה"כ	
3.7	-	-	0.8	1.4	5.9	מסחרי
19.9	1.0	-	-	-	20.9	אנשים פרטיים - אחר
23.6	1.0	-	0.8	1.4	26.8	סך הכל

30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)						
אינו בפיגור של 90 יום או יותר	בפיגור של 90 ימים עד 180	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	סה"כ	
11.9	0.2	5.5	2.4	-	20.0	מסחרי
22.6	0.9	0.3	0.8	0.1	24.7	אנשים פרטיים - אחר
34.5	1.1	5.8	3.2	0.1	44.7	סך הכל

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור

ג. מידע נוסף על אשראי לא צובר בפיגור

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)					
סה"כ	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של 90 ימים עד 180 ימים	אינו בפיגור של 90 יום או יותר
מסחרי	20.7	-	8.0	-	12.7
אנשים פרטיים - אחר	23.3	0.1	0.6	0.5	21.3
סך הכל	44.0	0.1	8.6	0.5	34.0

ג. מכשירים פיננסיים חוץ - מאזניים

31.12.2022	30.9.2022	30.9.2023	31.12.2022	30.9.2022	30.9.2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי (2)			יתרות החוזים (1)			
-	-	-	0.8	-	-	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:
-	-	-	-	-	-	אשראי תעודות
0.8	0.7	0.8	166.8	174.3	140.5	ערבויות להבטחת אשראי
0.1	0.1	0.1	59.5	48.1	52.4	ערבויות לרוכשי דירות
2.3	2.4	1.0	110.1	81.1	98.4	ערבויות והתחייבויות אחרות
-	-	-	0.7	0.6	0.8	מסגרות לפעולות למכשירים נגזרים שלא נוצלו
-	-	-	-	-	-	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
0.7	0.6	0.8	1,054.5	1,009.2	1,146.9	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות
0.8	0.7	0.8	912.9	903.7	950.2	בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
0.3	0.1	0.1	24.6	21.3	22.2	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
-	-	-	29.6	16.2	20.7	התחייבות להוצאות ערבויות
5.0	4.6	3.6	2,359.5	2,254.5	2,432.1	סך הכל

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(2) יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה.

באור 14: נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)	מטבע ישראלי		מטבע חוץ (1)			פריטים שאינם כספיים (2)	סך הכל	
	לא צמוד	צמוד למדד	המחירים	דולר	אירו			אחר
נכסים								
מזומנים ופקדונות בבנקים	2,698.7	373.1	269.2	66.7	17.7	-	3,425.4	
ניירות ערך	696.8	135.4	23.4	115.6	-	-	971.2	
אשראי לציבור, נטו (3)	5,778.8	367.5	5.6	9.1	-	-	6,161.0	
אשראי לממשלה	-	691.5	-	-	-	-	691.5	
בניינים וציוד	-	-	-	-	-	21.1	21.1	
נכסים בגין מכשירים נגזרים	-	-	3.8	4.5	-	-	8.3	
נכסים אחרים	57.5	2.5	0.4	1.3	-	39.8	101.5	
סך כל הנכסים	9,231.8	1,570.0	302.4	197.2	17.7	60.9	11,380.0	
התחייבויות								
פקדונות הציבור	8,163.0	613.8	297.5	193.4	15.7	-	9,283.4	
פקדונות מבנקים	17.0	432.0	1.6	0.9	-	-	451.5	
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	-	-	0.1	-	-	-	0.1	
התחייבויות אחרות	522.9	2.0	1.1	0.3	-	-	526.3	
סך כל ההתחייבויות	8,702.9	1,047.8	300.3	194.6	15.7	-	10,261.3	
סך הכל כללי	528.9	522.2	2.1	2.6	2.0	60.9	1,118.7	

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 14: נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)	מטבע ישראלי		מטבע חוץ ⁽¹⁾			פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	סך הכל
	לא צמוד	צמוד למדד	דולר	אירו	אחר		
נכסים							
מזומנים ופקדונות בבנקים	3,083.3	264.5	290.9	39.7	15.8	-	3,694.2
ניירות ערך	662.9	14.5	22.2	99.0	-	-	798.6
אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾	5,710.3	257.8	5.9	8.8	-	-	5,982.8
אשראי לממשלה	-	719.8	-	-	-	-	719.8
בניינים וציוד	-	-	-	-	-	22.9	22.9
נכסים בגין מכשירים נגזרים	0.5	-	3.3	5.6	-	-	9.4
נכסים אחרים	59.4	2.5	-	1.4	-	41.5	104.8
סך כל הנכסים	9,516.4	1,259.1	322.3	154.5	15.8	64.4	11,332.5
התחייבויות							
פקדונות הציבור	8,339.2	594.0	318.1	169.9	14.3	-	9,435.0
פקדונות מבנקים	31.7	417.8	1.7	0.8	-	-	452.0
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	0.5	-	0.4	0.7	-	-	1.6
התחייבויות אחרות	500.5	3.2	0.9	0.1	-	-	504.7
סך כל ההתחייבויות	8,871.9	978.1	321.1	171.5	14.3	-	10,393.8
הפרש	644.5	244.1	1.2	(17.0)	1.5	64.4	938.7
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	(16.6)			16.6		-	
סך הכל כללי	627.9	244.1	1.2	(0.4)	1.5	64.4	938.7

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 14: נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2022 (בלתי מבוקר)	מטבע חוץ (1)			מטבע ישראלי		סך הכל
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
נכסים						
מזומנים ופקדונות בבנקים	-	16.2	34.4	267.2	311.8	2,946.4
ניירות ערך	-	-	108.0	22.7	14.6	649.7
אשראי לציבור, נטו (3)	-	-	8.7	5.7	277.9	5,764.2
אשראי לממשלה	-	-	-	-	707.3	-
בניינים וציוד	22.5	-	-	-	-	-
נכסים בגין מכשירים נגזרים	-	-	8.9	2.9	-	-
נכסים אחרים	39.8	-	1.1	0.2	2.5	55.3
סך כל הנכסים	62.3	16.2	161.1	298.7	1,314.1	9,415.6
התחייבויות						
פקדונות הציבור	-	14.7	175.2	294.6	597.8	8,264.3
פקדונות מבנקים	-	-	0.9	1.8	420.5	22.8
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	-	-	1.8	0.2	-	-
התחייבויות אחרות	-	-	0.1	0.9	3.3	497.1
סך כל ההתחייבויות	-	14.7	178.0	297.5	1,021.6	8,784.2
הפרש	62.3	1.5	(16.9)	1.2	292.5	631.4
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	-	-	16.6	-	-	(16.6)
סך הכל כללי	62.3	1.5	(0.3)	1.2	292.5	614.8

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 15א: יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2023					(בלתי מבוקר)
שווי הוגן ⁽¹⁾					
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
נכסים פיננסיים					
3,382.7	1,637.3	1,696.6	48.8	3,425.4	מזומנים ופקדונות בבנקים
959.0	-	139.0	820.0	971.2	ניירות ערך ⁽²⁾
6,090.1	6,090.1	-	-	6,161.0	אשראי לציבור, נטו
681.7	681.7	-	-	691.5	אשראי לממשלה
8.3	-	8.3	-	8.3	נכסים בגין מכשירים נגזרים
11.0	11.0	-	-	11.0	נכסים פיננסיים אחרים
11,132.8	8,420.1	1,843.9	868.8	11,268.4 ⁽³⁾	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
9,035.6	2,771.4	6,264.2	-	9,283.4	פקדונות הציבור
428.5	408.9	19.6	-	451.5	פקדונות מבנקים
0.1	-	0.1	-	0.1	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
464.7	464.7	-	-	467.2	התחייבויות פיננסיות אחרות
9,928.9	3,645.0	6,283.9	-	10,202.2 ⁽³⁾	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
1.0	1.0	-	-	1.0	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
99.8	99.8	-	-	99.8	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו-פיצויים ⁽⁴⁾

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה ביאור 5, "ניירות ערך".

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 842.1 מיליוני ש"ח ובסך 0.1 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאור 15ב.

(4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 15א: יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2022					(בלתי מבוקר)
שווי הוגן ⁽¹⁾					
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
נכסים פיננסיים					
3,640.1	1,929.9	1,657.1	53.1	3,694.2	מזומנים ופקדונות בבנקים
786.7	-	121.2	665.5	798.6	ניירות ערך ⁽²⁾
5,913.6	5,913.6	-	-	5,982.8	אשראי לציבור, נטו
702.4	702.5	-	-	719.8	אשראי לממשלה
9.4	0.5	8.9	-	9.4	נכסים בגין מכשירים נגזרים
10.1	10.1	-	-	10.1	נכסים פיננסיים אחרים
11,062.4	8,556.6	1,787.2	718.6	10,914.9 ⁽³⁾	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
9,219.0	2,175.9	7,043.1	-	9,435.5	פקדונות הציבור
437.1	403.0	34.1	-	452.0	פקדונות מבנקים
1.6	-	1.6	-	1.6	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
452.3	452.3	-	-	453.8	התחייבויות פיננסיות אחרות
10,110.0	3,031.2	7,078.8	-	10,342.9 ⁽³⁾	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
0.9	0.9			0.9	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
95.9	95.9			95.9	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו-פיצויים ⁽⁴⁾

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה ביאור 5, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 663.3 מיליוני ש"ח ובסך 1.6 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאור 15ב'.
 (4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 15א: יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2022				
שווי הוגן ⁽¹⁾				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן
נכסים פיננסיים				
3,519.5	2,017.6	1,450.1	51.8	3,576.0
782.1	-	130.7	651.4	795.0
5,980.1	5,980.1	-	-	6,056.5
682.4	682.4	-	-	707.3
11.8	-	11.8	-	11.8
9.8	9.8	-	-	9.8
10,985.7	8,689.9	1,592.6	703.2	11,156.4 ⁽³⁾
התחייבויות פיננסיות				
9,103.7	2,380.3	6,723.4	-	9,346.6
425.0	399.6	25.4	-	446.0
2.0	-	2.0	-	2.0
443.1	443.1	-	-	445.1
9,973.8	3,223.0	6,750.8	-	10,239.7 ⁽³⁾
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
1.2	1.2	-	-	1.2
97.5	97.5	-	-	97.5

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה ביאור 12, "ניירות ערך".

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 669.0 מיליוני ש"ח ובסך 2.0 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים 15-10.

(4) ההתחייבויות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים.

לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה ברביית נכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הנכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי

באור 15א': יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית.

בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן את השפעת המס. יתרה מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון.

בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים ואשראי לממשלה - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית שבו הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

אשראי לציבור - השווי ההוגן נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלה הונו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני, לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

פקדונות הציבור - השווי ההוגן נאמד בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק מגייס פקדונות דומים.

תזרימי המזומנים בגין פקדונות עם דרישה (עו"ש) נפרסו בהתבסס על מודל סטטיסטי לחיזוי יתרות יציבות. תזרימי המזומנים בגין פקדונות הציבור הוערכו על פי תחזית לפרעון מוקדם המבוסס על מודל סטטיסטי.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק הפעיל ביותר.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בעסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיוכות האשראי של הצד הנגדי. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא בזה).

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיוכות האשראי של הצד הנגדי.

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2023			(בלתי מבוקר)
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -			
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	סך הכל שווי הוגן	
640.5	139.0	779.5	אגרות חוב זמינות למכירה:
54.3	-	54.3	איגרות חוב של ממשלת ישראל
694.8	139.0	833.8	איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
-	8.3	8.3	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
694.8	147.3	842.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
			סך כל הנכסים
-	0.1	0.1	התחייבויות
-	0.1	0.1	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
			סך כל ההתחייבויות

138

באור 15ב': פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2022				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	סך הכל שווי הוגן		
			פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה	
			נכסים	
			אגרות חוב זמינות למכירה:	
			איגרות חוב של ממשלת ישראל	
			איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל	
			סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה	
			נכסים בגין מכשירים נגזרים	
			סך כל הנכסים	
472.9	130.7	603.6		
53.6	-	53.6		
526.5	130.7	657.2		
-	11.8	11.8		
526.5	142.5	669.0		
			התחייבויות	
			התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
			סך כל ההתחייבויות	
-	2.0	2.0		
-	2.0	2.0		

באור 15ג': שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

נכון ליום 30 ספטמבר 2023 אין לבנק פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר):				
(בלתי מבוקר)				
שווי הוגן ליום 30 ביוני 2022	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2022	רווחים נטו שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד (1)	רווחים נטו שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2022	רווחים נטו שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2022
נכסים				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
-	0.5	-	0.5	0.5
חוזי מטבע חוץ				
-	0.5	-	0.5	0.5
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים				
-	0.5	-	0.5	0.5
סך כל הנכסים				

(1) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

באור 15ג': שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
 סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר):				
רווחים נטו שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2022	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2022	סילוקים	רווחים נטו שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 1 בינואר 2021
נכסים				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
0.5	0.5	(0.9)	0.6	0.8
חוזי מטבע חוץ				
0.5	0.5	(0.9)	0.6 ⁽¹⁾	0.8
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים				
0.5	0.5	(0.9)	0.6	0.8
סך כל הנכסים				

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022:				
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2022	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2022	סילוקים	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו והפסד	שווי הוגן ליום 1 בינואר 2022
נכסים				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
-	-	(1.4)	0.6	0.8
חוזי מטבע חוץ				
-	-	(1.4)	0.6 ⁽¹⁾	0.8
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים				
-	-	(1.4)	0.6	0.8
סך כל הנכסים				

(1) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

באור 15 ד' - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3
 סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2022				(לא מבוקר)
טכניקות הערכת שווי	נתונים לא נצפים	שווי הוגן	טווח	
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה				
נכסים				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
חוזי מטבע חוץ				
היוון תזרימי מזומנים	סיכון אשראי- צד נגדי	0.5	1.23%-4.52%	

באור 16 - השפעת התפתחויות בטחוניות ומאקרו כלכליות על הדיווח הכספי

בעקבות המצב הבטחוני בישראל, ההתקפות על ישראל ותחילת מלחמת "חרבות ברזל" ביום 7 באוקטובר 2023, מדינת ישראל נכנסה למצב חירום לאומי. הממשלה הכריזה על מצב מלחמה, הוכרז גיוס מילואים נרחב, אנשים פונו מבתיהם, מקומות עבודה הושבתו ועובדים הוצאו לחל"ת על ידי מעסיקים מסוימים. כבר בתחילת המלחמה התרחשו ירידות חדות במחירי ניירות ערך בבורסה בתל אביב, עלייה במחירי הנפט והדלקים ופיחות בשער השקל מול מטבעות אחרים.

נוכח אי הוודאות השורר באשר להתפתחות במצב הבטחוני והצטברות השלכותיו השליליות עשויה כלכלת ישראל להיקלע להאטה. השיבוש הקשה בשגרת החיים וההשפעות על המצב הבטחוני והכלכלי בישראל גרמו לבנק ישראל לפרסם הנחיות לתאגידים הבנקאיים, על מנת להקל על לקוחותיהם וביניהם האפשרות לחרוג ממסגרת האשראי, או לאפשר הקלות ללווים כמו קביעת הסדרי פירעון חדשים לטווח הקצר בנוסף להנחיות שפורסמו על ידי בנק ישראל, הבנק נרתם לסייע ללקוחותיו שנפגעו כתוצאה מהמלחמה והציע הקלות נוספות. ההקלות שניתנו צפויות להשפיע בעיקר על תוצאות הרבעון הרביעי של שנת 2023.

עקב ההשפעות השליליות של המלחמה על המשק הישראלי, סוכנויות דירוג האשראי הבינלאומיות, מודי'ס ופיץ', הודיעו כי הן מכניסות את מדינת ישראל למעקב דירוג שלילי. סוכנות הדירוג הבינלאומית, S&P הודיעה על הורדת תחזית דירוג האשראי של מדינת ישראל מיציבה לשלילית, אך הדירוג עצמו נותר ברמה של AA-. המלחמה צפויה להביא להרעה בפעילות הכלכלה בישראל, אליה חשופה פעילות הבנק, לרבות עלייה בסיכון האשראי וקשיי נזילות של לוויים, הן במגזר העסקי והן במגזר הפרטי. חלו ירידות חדות במחירי ניירות ערך, אולם תיק ניירות הערך של הבנק לא הושפע באופן משמעותי. נכון ליום 12 בנובמבר 2023 יתרת ההפסדים, נטו (לפני השפעת המס) הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר, בגין הפער בין השווי ההוגן של אגרות החוב בתיק הזמין למכירה לבין עלותן המופחתת, הסתכמה בכ-22.7 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-29.0 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2023.

המלחמה גרמה לחוסר יציבות ואי ודאות משמעותית במשק. הבנק מעריך בשלב זה, בהתבסס על המידע הזמין נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, כי לאירועים הנוכחיים ולהסלמה הביטחונית בישראל, עלולה להיות השפעה מהותית על תוצאותיו העסקיות, עקב ירידה בהיקפי הפעילות במשק, שתביא לצמצום רוחבי בפעילויות הבנק. צמצום זה עשוי לקבל ביטוי בקיטון הכנסות מרבית, גידול בהפסדי אשראי, ירידה בגביית עמלות ובפעילויות עסקיות אחרות. היות שמדובר באירוע אשר אינו בשליטת הבנק והתפתחויות בשטח עשויות להשפיע על הערכות הבנק, נכון למועד הדוח, אין ביכולתו לאמוד את היקף ההשפעה הצפויה של המלחמה על תוצאותיו בטווח הבינוני והארוך. הבנק עוקב אחרי המצב באופן שוטף ומבצע התאמות בפעילות ובניהול הסיכונים, בהתאם להתפתחויות.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח

142	ממשל תאגידי
143	הביקורת הפנימית
143	ישיבות הדירקטוריון וועדותיו
143	שינויים בהרכב הדירקטוריון
144	פרטים נוספים
144	חקיקה ויוזמות רגולטוריות
שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	דירוג הבנק על ידי חברת דירוג
153	נספח
153	נספח 1- שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד

רשימת לוחות - ממשל תאגידי

153	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית
-----	---

הביקורת הפנימית

פרטים בדבר המבקרת הפנימית הראשית של הבנק, ובכלל זה, תכנית העבודה של הביקורת הפנימית, עריכת הביקורת ודוחות הביקורת הפנימית, פורסמו בדוחות הכספיים לשנת 2022. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2022 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 2 באפריל 2023. הדיווח של הביקורת הפנימית למחצית הראשונה של שנת 2023 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 3 בספטמבר 2023.

ישיבות הדירקטוריון וועדותיו

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 התקיימו 9 ישיבות של מליאת הדירקטוריון, 9 ישיבות של ועדת אשראי ועסקים, ו-9 ישיבות של ועדת ביקורת ומאזן.

שינויים בהרכב הדירקטוריון

גב' שולמית (שולי) גרבורג החלה לכהן כחברה בדירקטוריון הבנק ביום 10 בינואר 2023. מר שמריהו בן צור סיים לכהן בדירקטוריון הבנק ביום 13 במרס 2023. גב' דלית שטאובר החלה לכהן בדירקטוריון הבנק ביום 20 באפריל 2023.

פרטים נוספים

דירוג הבנק

בוצע על ידי חברת מידרוג בע"מ במהלך חודש ינואר 2023. דירוג הבנק נותר Aa3 והערכת האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק נותרה על כנה. דירוג הפקדונות לזמן ארוך נותר Aa1 ואופק הדירוג נותר יציב. דרוג הפקדונות לזמן קצר נותר P-1.

חקיקה ויוזמות רגולטוריות

להלן, בתמצית, פירוט של הוראות דין ויוזמות רגולטוריות אשר פורסמו ו/או נכנסו לתוקף במהלך תקופת הדוח, אשר משפיעות או עשויות להשפיע באופן מהותי על פעילות הבנק. הבנק בוחן את המשמעויות הכוללות של ההוראות והיוזמות האמורות על הכנסות הבנק והוצאותיו כמו גם את המשמעויות העסקיות והתפעוליות ארוכות הטווח. לחלק מהיוזמות יכולה להיות השפעה לרעה על הכנסות הבנק ו/או הוצאותיו. השפעה זו אינה ניתנת לכימות בשלב זה, הואיל והיא תלויה בגורמים שונים, לרבות התנהגות הלקוחות, פעילות המתחרים ושינויים רגולטוריים נוספים, וביחס להוראות המצויות בשלבים לא סופיים, לא ניתן להעריך האם תפורסמה ומה תהיינה ההוראות הסופיות שיקבעו.

אין באמור בפרק זה כדי לגרוע מהאמור ביתר פרקי וסעיפי הדוח, מקום שקיימת בו התייחסות נוספת להוראות הדין והיוזמות הרגולטוריות המפורטות להלן או לאחרות. בעיקר, לאמור בפרק סיכונים מובילים ומתפתחים לעניין ריבוי היוזמות הרגולטוריות הרלוונטיות למערכת הבנקאית בתקופה האחרונה.

מלחמת "חרבות ברזל"

נוכח המתקפה הרצחנית של ארגון הטרור חמאס על ישראל ביום 7 באוקטובר 2023, הוכרז על מצב חירום מיוחד בשטח המדינה כולה והחלה מלחמת "חרבות ברזל". המצב האמור השליך על כלכלת ישראל ובעקבות זאת פורסמו על ידי הפיקוח על הבנקים ועל ידי רגולטורים נוספים הוראות, הקלות והנחיות בנושאים שונים בכדי לסייע ללקוחות הבנקים ולמערכת הבנקאית להתמודד עם המצב. להלן העיקריות שבהן:

הוראת נב"ת מס' 251 - התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם מלחמת חרבות ברזל (הוראת שעה)

- ההוראה, מתעדכנת מעת לעת ובהתאם לצרכים. הנוסח האחרון המעודכן התפרסם ביום 31 באוקטובר 2023, והוא כולל הקלות שעיקריהן להלן. ככלל ההוראה תהיה בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2023, למעט הקלות מסוימות שלגביהן נקבעו תקופות תחולה שונות:
- נקבעו סכומי החריגות, בהתאם לסוג לקוח, בהו רשאי תאגיד בנקאי שלא להגדיר ולהסכים מראש ובכתב על מסגרת בתוך יום עסקים אחד, ובלבד שיפעל להסדרת המסגרת בהקדם האפשרי.
 - הרשאה לתאגיד בנקאי לשלוח בערוצי בנקאות בתקשורת, ללקוחות שאינם צד להסכם בנקאות בתקשורת, הודעות בעלות השפעה מהותית, ובלבד שיש דחיפות בקבלת המסר עבור הלקוחות.
 - הורחבה לסכומים גבוהים יותר, בתנאים מסוימים, האפשרות לנקוט בהליכי זיהוי חלופיים בעת מתן שירותי תשלום עבור מקבל השירות.
 - ביחס להלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, הובהר כי עלייה בשיעור מימון מעל רף של 80%, הנובעת מריבית שתיצבר עד ליום 31 בדצמבר 2023 כתוצאה מ"תקופת גרייס" שניתנה לאחר יום 7 לאוקטובר 2023, לא תובא בחשבון בחישוב שיעור המימון.
 - הקלות המאפשרות לנציב תלונות הציבור בתאגיד הבנקאי להתמקד במענה לפניות דחופות ובפרט ללקוחות שנפגעו וללקוחות שנקלעו לקשיים כלכליים על רקע מצב המלחמה.
 - הווארכו בשלושה חודשים התקופה בה יחשב דוח כספי כמעודכן והתקופה להמצאת נתונים כספיים חצי שנתיים

לצורך אישור אשראי לתאגיד.

- ניתנה הרשאה לדחיית מועדי ביצוע רוטציה למנהל או עובד בתפקידים רגישים ולניצול חופשה רציפה.
- ניתנה הקלה לקיום חובת הגילוי הנאות בהתאם להוראת נב"ת מס' 449 - פישוט הסכמים במועד בקשת לקוח לדחיית תשלומי הלוואות במסגרת מתווה הסיוע ללקוחות בהתמודדות עם השלכות המלחמה.
- ניתנה דחייה של חודש במשלוח דו"ח בהתאם להוראת נב"ת מס' 460 - הצגת נתוני פעילות בפקדון ני"ע.
- נקבע כי לא תידרש חתימת לקוח לצורך ביצוע בקשה לדחיית תשלומים לפי מתווה הסיוע, ובלבד שתתקבל הסכמה מתועדת של הלקוח.
- נדחו מועדי התחילה של תיקונים שונים לחלק מהוראות ניהול בנקאי תקין שעיקרם מפורט להלן.

מתווה מקיף של בנק ישראל שאומץ על ידי הבנקים לסיוע ללקוחות בהתמודדות עם השלכות מלחמת "חברות ברזל"

המתווה, אשר פורסם ביום 15 באוקטובר 2023, כולל הקלות בתחומי האשראי והעמלות ללקוחות "המעגל הראשון" (משקי הבית והעסקים המתגוררים ופועלים בטווח של 30 ק"מ מרצועת עזה, לאזרחים שפנו מביתם על ידי גורם רשמי, למי שגויס למילואים בצו 8 ולבעלי קרבה ראשונה לחללי המלחמה, לחטופים או לנעדרים) והן לשאר הלקוחות המתווה מציג את תנאי המינימום וכל בנק יהיה רשאי להרחיבו לטובת לקוחותיו ולבקשתם. ביום 8 לנובמבר 2023 הודיע בנק ישראל על הרחבת לקוחות המעגל הראשון במתווה, על ידי הכללת האוכלוסייה המתגוררת ביישובי צפון הארץ, או בעלת עסק ביישובי הצפון, אשר פונו ע"י גורם מדינתי רשמי נכון לתאריך 7 בנובמבר 2023, והמתגוררים באחד מהיישובים המופיעים ברשימות המפורסמות באתר בנק ישראל.

הודעת הפיקוח על הבנקים על פעילות סניפי המערכת הבנקאית לאור המצב הביטחוני

ההודעה, שפורסמה ביום 8 באוקטובר 2023, מאפשרת למערכת הבנקאית לפעול במתכונת מצומצמת מבחינת קבלת קהל - לסגור את מערך הסניפים בטווח של עד 40 ק"מ מרצועת עזה, ולפתוח סניפים במתכונת מצומצמת של "סניפי גרעין" (סניף שנערך מבעוד מועד לשעת חירום ואשר מראש הוחלט לגביו כי יפתח בשעת חירום) בטווח של 40-80 ק"מ מהרצועה, וכן לשנות את שעות פעילות הסניפים, ככל שהנסיבות מחייבות זאת. בנוסף, ביום 12 לאוקטובר 2023 פורסם מכתב בנק ישראל המפורט להלן, הכולל התייחסות לעניין חשיבות שימור זמינות ורציפות השירותים הבנקאיים ככל הניתן, וכן ההיתר המאפשר מתן שירותים בנקאיים באמצעות סניפים ניידים.

מכתב בנק ישראל בעניין "דגשי הפיקוח על הבנקים למערכת הבנקאית בעקבות מלחמת "חברות ברזל"

המכתב, מיום 12 לאוקטובר 2023, מפרט את הציפיה הפיקוחית במגוון נושאים לנוכח המצב, לרבות שימור זמינות ורציפות השירותים הבנקאיים ככל הניתן ובהתאם למגבלות השעה; טיפול, סיוע ומענה לפניות לקוחות על רקע המלחמה, בדגש על פניות דחופות ופניות על רקע הומניטרי; הקלה בנטל וסיוע ללקוחות בעמידה בהתחייבויותיהם; היערכות להתגברות ניסיונות ותקיפות סייבר ולהתגברות תופעות של הונאות עובדים ולקוחות; בחינת כלל הסיכונים בניטור גובר, התאמת המדיניות והמודלים לתרחישי קיצון מחמירים יותר ובחינת רמת הנזילות הנדרשת, ובחינת נאותות האמצעים והכלים לניהול הסיכונים, תוך חיזוק מנגנוני השליטה, הניהול, הביקורת והבקרה בכלל נתיבי הפעילות העיקריים; קיום דיונים בדיקטוריון בדבר מתווה ההיערכות הנדרש למצב, ועוד.

מכתב בנק ישראל בעניין תכנוני הון ומדיניות חלוקת רווחים

בהתאם למכתב מיום 12 לנובמבר 2023, התאגידים הבנקאיים הונחו לבחון מחדש את מדיניות חלוקת הדיבידנד וביצוע רכישות עצמיות של מניות לתקופה הקרובה.

חוק דחיית מועדים (הוראת שעה-חברות ברזל) (חוזה, פסק דין או תשלום לרשות) התשפ"ד-2023

החוק פורסם ביום 18 לאוקטובר 2023, ותוקן ביום 7 לנובמבר 2023, במטרה לסייע לקבוצות אוכלוסייה מסוימות (בעיקר נפגעי המלחמה הישירים, תושבי העוטף וחלק מכוחות הביטחון) והוא מאפשר דחיית מועד בת 60 ימים או עד ליום 31 לדצמבר 2023, לפי המוקדם לעשיית פעולה שנקבעה בחוזה, דחיית מועד שנקבע בפסק דין חלוט או בהחלטה

סופית, ודחיית מועד לתשלום לרשות, הכול ביחס למועדים החלים ב"תקופה הקובעת" (מיום 7 באוקטובר 2023 ועד ליום 7 בדצמבר 2023), ולמי שהוגדר כ"זכאי לדחיית מועד", לתקופה ובתנאים מסוימים.

תקנות מושכי שיקים ללא כיסוי (סייגים לתחולת החוק), התשפ"ד - 2023

התקנות, אשר פורסמו ביום 26 לאוקטובר 2023, קובעות כי שיקים שסורבו לכלל האוכלוסייה, בתקופה שבין 7 באוקטובר 2023 ועד 31 לאוקטובר 2023, ייגרעו לצמיתות ממניין השיקים המסורבים לעניין חוק שיקים ללא כיסוי. כמו כן, שיקים שיסורבו בתקופה שבין 1 לנובמבר 2023 ועד 30 לנובמבר 2023, ייגרעו לצמיתות ממניין השיקים המסורבים לעניין חוק שיקים ללא כיסוי אם נמשכו ע"י יחידים או תאגידים, אשר מתקיימים בהם אחד מהתנאים המפורטים בתקנות, ובהם מען רשום או מען להמצאת דברי דואר, המופיע ברישומי הבנק, הנכלל ברשימת היישובים הזכאים להקלה לפי התוספת לחוק דחיית מועדים (הוראת שעה-חרבות ברזל) (חזזה, פסק דין או תשלום לרשות) התשפ"ד-2023, שירות מילואים, ועוד.

עמדת אי אכיפה - ייעוץ פנסיוני על ידי תאגיד בנקאי שלא בסניפי הבנק ללקוחות קיימים בתחום הייעוץ הפנסיוני

רשות שוק הון ביטוח וחסכון פרסמה, ביום 1 בנובמבר 2023, עמדה לפיה לא תאכוף את האיסור שלא לייעץ מחוץ לסניפי הבנק, אם הייעוץ הפנסיוני יינתן באמצעי דיגיטלי או באמצעות הטלפון, בתקופת מלחמת חרבות ברזל, ללקוחות קיימים, המקבלים שירות בסניפים שבהם הפעילות הבנקאית מצומצמת או שאין בהם קבלת קהל נוכח המצב הביטחוני, או שהם תושבי יישובים שהתפנו המפורטים בתוספת לחוק דחיית מועדים (הוראת שעה-חרבות ברזל) (חזזה, פסק דין או תשלום לרשות) התשפ"ד-2023. העמדה תהיה בתוקף עד לתום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד ליום 1 בינואר 2024, המוקדם מבניהם, וזאת כל עוד לא ניתנה הוראה אחרת על ידי הרשות.

מכתב הממונה על שיתוף בנתוני אשראי בעניין "הבהרות בנוגע לדיווחים למערכת נתוני אשראי"

במסגרת המכתב, אשר נשלח ביום 19 לאוקטובר 2023 למקורות המידע הפיננסיים, והבנק בכללם, התבקשו מקורות המידע להקפיד על כך שהקלות עסקיות הניתנות ללקוחות בגין התחייבויותיהם ידווחו למערכת נתוני אשראי באופן שאינו מבטא אינדיקציה שלילית לגבי הלקוח. במכתב נכללה התייחסות, בין השאר, לדחיית או הקפאת תשלומי הלוואות, ולשיקים חוזרים. עוד צוין, כי במקרים שבהם מקור המידע סבור כי ההקלות שבכוונתו לתת עלולות להשתקף בדיווח למערכת כאינדיקציה שלילית, עליו לשקף זאת ללקוח, טרם מתן ההקלה. בנוסף, בהתאם להוראת שעה זמנית, שפורסמה ע"י הממונה ביום 19 לנובמבר 2023, פיגור בתשלום חוב למקור מידע פיננסי ידווח למאגר רק לאחר שעברו 60 ימים מהמועד שבו נוצר הסכום שלא שולם, ולא 30 ימים, כקבוע כיום.

בנקאות

הוראת נב"ת מס' 345 - עקרונות לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים

ההוראה פורסמה ביום 12 ביוני 2023, על רקע המודעות הגוברת בארץ ובעולם לקיומם ולהיקפם של סיכונים פיננסיים שנובעים מפוטנציאל הנזק של אירועים ותהליכים שקשורים לשינויי האקלים, ובמטרה לחזק את היציבות הפיננסית של המערכת הבנקאית אל מול סיכונים אקלים. ההוראה מבוססת על מסמך שפרסמה ועדת באזל ביוני 2022, והיא קובעת שנים עשר עקרונות על לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים. העקרונות עוסקים בהיבטי ממשל תאגידי, מסגרת הבקרה הפנימית, הלימות ההון והנזילות, תהליך ניהול הסיכונים, ניטור ודיווח, ניהול מקיף של סיכונים אשראי, שוק, נזילות, סיכון תפעולי וסיכונים אחרים, וניתוח תרחישים. תחילתה של ההוראה תוך 24 חודשים מיום פרסומה.

תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 434 - חשבונות משותפים - תנאי "היוותרות בחיים" וטיפול בחיובים קיימים לאחר הפטירה

התיקון, שפורסם ביום 11 ביוני 2023, קובע הוראות שמטרתן להגביר את המודעות של השותפים בחשבון לקיומו של תנאי היוותרות בחיים בהסכמי פתיחת החשבון ולמשמעויותיו וכן להקל על הנותר בחיים לטפל בהתחייבויות קיימות באמצעי תשלום שהונפקו לשימוש השותף שנפטר, בין על ידי הבנק ובין באמצעי תשלום חוץ בנקאיים (בשיתוף עם תאגידים בנקאיים אחרים).

ההוראה הייתה צפויה להיכנס לתוקפה שנה מיום הפרסום, אולם כניסתה לתוקף נדחתה ליום 11 לספטמבר 2024 בהתאם להוראת השעה.

כמו כן נדחה לכל המאוחר ליום 11 למרס 2024 המועד לביצוע פניה יזומה לבעלי חשבונות קיימים, שלא בחרו שסעיף היוותרות בחיים יחול לגביהם, על מנת להסב את תשומת לבם לנושא, ועל הבנק לנקוט מאמצים סבירים להשלים את התהליך מול הלקוחות עד שנה מיום פרסום ההוראה.

תיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981

בהתאם לתיקון, שבוצע במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2023, אשר פורסם ביום 6 ביוני 2023, הבנקים נדרשים לשלוח לכל לקוח, בתחילת כל חודש קלנדר, הודעה המפרטת את סכום העמלות הכולל (למעט עבור הלוואה לדיוור, ככל שישינה בחשבון הלקוח), שגבה הבנק מהלקוח, בחודש הקודם למועד שליחת ההודעה, את סכום הרביות (למעט עבור הלוואה לדיוור) שנגבו מהלקוח, בחודש הקודם למועד משלוח ההודעה, ואת סכום העמלות והרביות שנגבו בחודש הקודם בגין הלוואה לדיוור. על ההודעה להישלח באמצעי שמאפשר תקשורת מידית ונגישה, ככל האפשר, והמפקח על הבנקים הוסמך לקבוע הוראות לעניין זה (לצורך כך הפיץ בנק ישראל ביום 20 באוגוסט 2023, טיוטה לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 420 - משלוח הודעות בתקשורת). ההודעה תשלח החל מיום 2 ביוני 2024, למעט המידע בדבר סכום העמלות הכולל (למעט בגין הלוואות לדיוור), אשר ישלח כבר החל מיום 1 בינואר 2024.

עוד נקבע, כי הבנקים יידעו את לקוחותיהם, במסגרת התעריפונים, כי הם רשאים לגבות סכומים או שיעורים נמוכים יותר מאלו הנקובים בהם, נוסף איסור על גביית עמלה בסכום או בשיעור גבוהים מאלו הקבועים בתעריפונים, ונקבע, כי תאגיד בנקאי לא יגבה עמלה מלקוח אלא בעד שירות שניתן בפועל. כמו כן נקבע, כי בגין הפרה של כל אחת מההוראות החדשות המתייחסות לגבייה לפי תעריפוני הבנק, המפקח יהיה רשאי להטיל על הבנק עיצום כספי בסך 750,000 ש"ח.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 501 - ניהול מערך שירות ותמיכה ללקוחות

ההוראה פורסמה ביום 26 במרס 2023, כחלק ממערך רוחבי מתוכנן של בנק ישראל שמטרתו לקבוע עקרונות וסטנדרטים להתנהלות הוגנת והגונה של הבנקים כלפי לקוחותיהם. ההוראה מעגנת עקרונות למתן שירות ותמיכה ללקוחות המערכת הבנקאית בערוצי השירות השונים, וקובעת חובות בתחום הממשל התאגידי ותהליכי העבודה, לרבות קביעת אסטרטגיה, מדיניות, תכנית ותהליכי עבודה, הקצאת משאבים ופיתוח מנגנוני פיקוח ובקרה, אשר יבטיחו קידום של עמידת הבנק בעקרונות האמורים. כמו כן, נדרשים התאגידים הבנקאיים לפעול באופן שיטתי, מתמיד ומתמשך לצורך שיפור עמידתם בעקרונות, תוך הפעלת שיקול דעת וקביעת תעודף בהתאם למהותיות ללקוח. על עיקרי העקרונות המעוגנים בהוראה נמנים, בין היתר, קיום מערך שירות ותמיכה מיטבי שייתן מענה הולם במגוון ערוצי שירות, הן באופן שוטף והן במקרים דחופים; קיום תקשורת מועילה שתאפשר קבלת מידע והסברים פשוטים וברורים בעיתוי המתאים; מניעת חסמים בשירות, נזק או הטעיה, קושי או השתת עלויות עודפות; זמינות ואיכות לאורך כל תקופת ההתקשרות עם הלקוח; מתן שירות ותמיכה מותאמים ללקוחות ומתן מענה לצרכים מגוונים של קבוצות לקוחות שונות, ומתן שירות נאות ואיכותי במגוון ערוצים. כמו כן, נדרש התאגיד הבנקאי לקבוע אמנת שירות ולפרסם פרטים אודות מערך השירות והתמיכה ללקוחות. ההוראה הייתה צפויה להיכנס לתוקפה שנה מיום הפרסום, (למעט חובות מסוימות לעניין פרסום אמנת השירות והפרטים אודות מערך השירות והתמיכה, לגביהן נקבעו מועדי תחולה שונים). אולם כניסתה לתוקף נדחתה ליום 26 ליוני 2024 בהתאם להוראת השעה.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 422 - פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות וניהול חשבון

ביום 26 במרס 2023 פורסם עדכון להוראה, וזאת, לדברי בנק ישראל לאור החשיבות והצורך במתן שירותים בנקאיים בסיסיים לכלל קבוצות האוכלוסייה. במסגרת העדכון, בין היתר, הורחבה החובה למתן שירותים בסיסיים במסגרת ניהול חשבון עו"ש במט"י גם לחשבון המצוי ביתרת חובה שאינה חורגת ממסגרת האשראי המאושרת; הורחבה תחולת ההוראה גם על עובד זר המתגורר בישראל כדין; לאמצעי תשלום בסיסיים שהבנק מחויב לתת ללקוחותיו, בהיעדר סיבה לסירוב סביר, נוסף גם כרטיס חיוב שהינו כרטיס בנק לחיוב מידי או כרטיס בנק למשיכת מזומן, המאפשר ביצוע פעולות בסכום מוגבל לתקופה; הורחבו הפעולות שיש לאפשר את ביצוען באמצעות ערוצי בנקאות בתקשורת; הובהר כי לא תתקבל טענת "סירוב סביר" לפתיחת חשבון עו"ש ביתרת זכות ולניהול חשבון באמצעות שירותי תשלום בסיסיים רק בשל השתייכותו של הלקוח לקבוצת אוכלוסייה מסוימת, מבלי לגרוע מזכותו של בנק לקבוע מגבלות ובקורות הנדרשות בהתאם לנסיבות העניין; נוספה חובה למסור ללקוח בכתב את ההחלטה בדבר סירוב למתן השירותים המנויים בהוראה, ולפרט את הנימוקים לה, בכפוף לכל דין, בתוך 10 ימי עסקים ממועד הגשת הבקשה; ונוספה חובת נימוק לחובת ההודעה על הפסקת מתן שירות המנוי בהוראה. ההוראה הייתה צפויה להיכנס לתוקפה שנה מיום הפרסום, אולם כניסתה לתוקף נדחתה ליום 26 ליוני 2024 בהתאם להוראת השעה.

טיוטת צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירותי מסלול בסיסי, מסלול מורחב, מסלול מורחב פלוס, פעולה בערוץ ישיר ופעולה על ידי פקיד), התשפ"ב-2022 וטיטה לעדכון כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), תשס"ח-2008

בהתאם לטיטות, אשר פורסמו ביום 5 בדצמבר 2022, עיקרי השינויים המוצעים הם כדלקמן -
- עדכון שיטת החיוב בעמלות עו"ש וחובו של הבנק לחשב עבור לקוחות יחידים ועסקים קטנים מהי שיטת התשלום הזולה ביותר עבורם מידי חודש, בהתאם לפעולות העו"ש (פעולה על ידי פקיד ופעולה בערוץ ישיר) שבוצעו על ידם בפועל באותו חודש, והתשלום שיגבה מהם יהיה בהתאם.
- הרחבת קבוצת העסקים הקטנים שהתעריפון המוזל יחול עליהם, מתאגיד שמחזור העסקים שלו הוא עד 5 מיליון ש"ח לתאגיד שמחזור העסקים שלו הוא עד 10 מיליון ש"ח, ושינוי ברירת המחדל בצירוף עסק קטן לתעריפון המוזל, כך שכל התאגידים יוגדרו כעסק קטן, והתאגיד הבנקאי יהיה רשאי לבקש דוח שנתי במקרים בהם יש לו יסוד סביר להניח, כי מחזור העסקים של התאגיד עולה על 10 מיליון ש"ח.
- עדכון מסלול מורחב פלוס, שמיועד ללקוחות המנהלים פעילות בנקאית ענפה, והמעוניינים במסלול אשר נותן להם ערך נוסף, מעבר לשירותים הבסיסיים של פעולה בערוץ ישיר ופעולה מול פקיד. מסלול זה יורחב כך שכמות פעולות הפקיד ובערוץ ישיר הנכללות בו יהיו ללא הגבלה (כיום מסלול זה אינו מוצע בבנק).
תחילתו המוצעת של הצו היא 6 חודשים מיום פרסומו.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 362 - מחשוב ענן

על רקע התפתחות ושדרוג טכנולוגיית מחשוב הענן, פורסם ביום 13 ביוני 2022 עדכון להוראה. במסגרת העדכון, בין היתר, הוגדרו "מחשוב ענן" ו"מחשוב ענן מהותי", בוטל האיסור לשימוש בשירותי מחשוב ענן עבור פעילויות ליבה ו/או מערכות ליבה, נקבע כי מחשוב ענן הוא מקרה פרטי של מיקור חוץ ולפיכך נוספו חובות ייחודיות לדירקטוריון ולהנהלה הבכירה בהקשר של שימוש בשירותי מחשוב ענן, אשר אינן מופיעות בהוראת ניהול בנקאי תקין A359, לרבות חובת הדירקטוריון לאשר מדיניות ותכנית עבודה רב שנתית לשימוש בשירותי מחשוב ענן, וחובה להגדיר גורם הכפוף למנהל חטיבת טכנולוגיית המידע, אשר יכיר באופן מעמיק את הסיכונים הכרוכים בשימוש בשירותי מחשוב ענן ואת השירותים הטכנולוגיים הניתנים על ידי כל נותני שירותי מחשוב הענן עמם התקשר התאגיד הבנקאי. עוד נוספו דרישות חדשות במסגרת הערכת הסיכונים של התאגיד הבנקאי, כגון חובת ביצוע סקר סיכונים למחשוב ענן מהותי, נוספו דרישות והוראות ביחס להתקשרות עם נותני שירותי מחשוב ענן מהותי, ביחס להתמודדות עם אירועי סייבר בשירותי מחשוב ענן, לרבות קיום תרגילי סייבר, וביחס לניהול המשכיות עסקית. ההוראה נכנסה לתוקפה ביום 1 בינואר 2023, אולם תאגיד בנקאי היה רשאי ליישם את ההוראה בכללותה לפני מועד התחילה, וכן נקבעו הוראות

מעבר לעניין חוזים עם נותני שירותי מחשוב ענן שנכרתו לפני מועד פרסום ההוראה ולעניין חוזים כאמור שנכרתו לאחר מועד פרסום ההוראה ועד למועד התחילה הנ"ל.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 420 - משלוח הודעות בתקשורת

בהתאם לעדכון להוראה, שפורסם ביום 6 ביוני 2021, במטרה לשפר את השירות ללקוחות ולהוזיל עלויות נקבע, בין היתר, כי על תאגיד בנקאי לבחור את ערוץ התקשורת המתאים למשלוח הודעה מסוימת ללקוח שהצטרף לשירות משלוח הודעות בערוצי תקשורת, בהתאם לרמת מהותיות המידע והמהירות הנדרשת למסירתו. לצורך כך, על התאגיד הבנקאי לבחון את צרכי הלקוחות בהתאם לנסיבות ובהתחשב בהיבטי הגנת הפרטיות, ובין היתר לבחון האם קיים צורך לאפשר ללקוח לקבל את המידע באופן מידי ונגיש והאם קיים ללקוח צורך במעקב, שמירה והדפסה של ההודעה. כמו כן, נקבעה רשימה סגורה של הודעות אותן הבנק נדרש לשלוח ללקוח הן בערוץ תקשורת המאפשר ללקוח מעקב, שמירה והדפסה של ההודעה והן בערוץ תקשורת המאפשר מסירת הודעות באופן מידי ונגיש, כדוגמת מסרונים. בעקבות תיקון, מיום 13 ביוני 2022, נכנס העדכון לתוקפו ביום 1 בינואר 2023.

שוק הון

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 461 - פעילות תאגיד בנקאי כברוקר דילר

ההוראה, אשר פורסמה ביום 19 ליולי 2023, מסדירה את פעילות התאגידים הבנקאיים בתחום התיווך הפיננסי - קבלה והעברה של הוראות לשם ביצוע פעולות בניירות ערך ונגזרי מט"ח (למעט עסקאות SPOT) עבור לקוחות, הן בפעילותם כמתווכים והן בדרך של מסחר לחשבונם העצמי. מטרת ההוראה להגן על המשקיעים תוך שמירה על יעילות, הוגנות, שקיפות וצמצום סיכונים. תאגיד בנקאי נדרש ליישם בפעילויותיו כברוקר דילר עקרונות נאותים של ממשל תאגידי, ניהול סיכונים, בקרה וביקורת פנימית, לרבות כאשר הפעילויות מבוצעות בחדר עסקאות. ההוראה נסמכת על סטנדרטים בעולם שמקורם בחקיקה אירופאית לפעילות בניירות ערך - Mifid II ועקרונות הקוד הגלובלי - FX Global Code וכן על חובות האמון והזהירות החלות על התאגידים הבנקאיים. עיקרי החובות המוטלות על התאגידים הבנקאיים במסגרת ההוראה הם קביעת מדיניות ביצוע הוראות, התאמת הפעילות עבור הלקוח, כשירות והתאמה של עובדים העוסקים בפעילות, קוד התנהגות, דרישות תיעוד, מתן מידע ללקוח וקבלת מידע מהלקוח, גילוי נאות בדבר ניגודי עניינים ויישום בקורות על הפעילות.

ההוראה תכנס לתוקף תוך 18 חודשים ממועד פרסומה ועם כניסתה לתוקף יבוטלו הוראת נוהל בנקאי תקין מס' 461 (בנוסחו הקודם) בנושא עיסוקו של תאגיד בנקאי בניירות ערך על חשבון לקוחותיו, וכן הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 419 בנושא שמירת מסמכים.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 460 - הצגת נתוני פעילות בפקדון ני"ע

ההוראה פורסמה ביום 23 בדצמבר 2021, והיא קובעת פורמט אחיד להצגת מידע ונתונים ללקוח אודות פקדון ניירות הערך שלו בתאגיד הבנקאי, במטרה לשפר את יכולתו של הלקוח לקבל החלטה מושכלת באשר לאפיק ההשקעה המיטבי עבורו ביחס לחלופות השקעה אחרות.

ההוראה כוללת, בין היתר, פירוט של סוגי המידע והנתונים שעל התאגיד הבנקאי להציג ללקוח, לרבות שיעור התשואה, וככל שמדובר בלקוח המקבל שירותי ייעוץ השקעות, נדרש להציג בין היתר גם את מידת החשיפה של פקדון ניירות הערך שלו, וכן קובעת ההוראה את המועדים והפורמט בהם יוצג המידע. ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 בינואר 2023.

הגברת התחרות

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 473 - הפצת כרטיסי אשראי של מנפיקים הקשורים עם תאגיד בנקאי בהסכם הפצה

ההוראה פורסמה ביום 29 ביוני 2023, בהמשך לסעיף 17 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 ("הסעיף") הקובע כי בעת פנייה של לקוח לתאגיד בנקאי בבקשה להתקשר עמו בחוזה כרטיס אשראי, או בעת פנייה של תאגיד בנקאי ללקוח בהצעה להתקשרות כאמור, על התאגיד הבנקאי להפיץ את כרטיסי האשראי של המנפיקים הקשורים עמו בהסכם הפצה, כהגדרתו בסעיף. הסעיף גם קובע כי תאגיד בנקאי לא יסרב סירוב בלתי סביר להתקשר עם מנפיק בהסכם הפצה, וכי המפקח על הבנקים ייתן הוראות לעניין יישום הסעיף. הוראת המפקח כעת קובעת הוראות לעניין תהליכי הפצת כרטיסי אשראי לפי הסעיף, לרבות תנאי הסכם הפצה, אופן ההפצה, הפרטים שהתאגיד הבנקאי מחויב להציג ללקוח, ותנאים שייחשבו סירוב בלתי סביר להתקשרות בהסכם הפצה.

חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלומים, התשפ"ג-2023

החוק פורסם ביום 6 ביוני 2023, במטרה להסדיר את העיסוק בשירותי תשלום ובייזום תשלומים, ולאפשר לגורמים חוץ בנקאיים להיכנס לתחום ולהתפתח בו. בהתאם לחוק, העיסוק ב"שירותי תשלום", יחייב קבלת רישיון "חברת תשלומים" מרשות ניירות ערך, למעט גופים פטורים, ובהם הבנקים. "שירותי תשלום" כוללים סליקה של פעולת תשלום, הנפקה של אמצעי תשלום, ניהול חשבון תשלום ושירות ייזום מתקדם [בייזום מתקדם הלקוח מאשר לייזום להעביר בשמו הוראות תשלום, מבלי שהלקוח יידרש לאשר מול מנהל חשבון התשלום שלו]. ייזום בסיסי אינו נחשב שירות תשלום, והעיסוק בו יחייב רישיון אחר, שדרישותיו מקלות יותר (בייזום בסיסי היוזם מזין את פרטי ההוראה, והלקוח נדרש לאשרה מול מנהל חשבון התשלום) חברות כרטיסי האשראי הקיימות נדרשות לרישיון מסוג "נותן שירותי תשלום בעל חשיבות יציבותית", והרישוי והפיקוח ביחס אליהן יתבצע, ככלל, ע"י בנק ישראל.

החוק מבסס גם "חובת קישוריות" - "נותן שירות להעברת כספים בין יחידים" (נכון להיום, רק אפליקציות תשלום עונות להגדרה שבחוק), בעל "היקף פעילות רחב" (חלקו בקבלת/העברת הכספים בדרך זו הוא מעל 20%), חויב לאפשר ללקוחותיו שהם יחידים, לקבל ולהעביר כספים מ/אל אפליקציית תשלום אחרת, על סמך פרט מזהה. בנוסף, מנהל חשבון תשלום למוטב, חויב לאפשר ללקוח לקבל כספים ממשלם שהוא לקוח של בנק אחר/אפליקציית תשלום, על סמך פרט מזהה (למעט אם מנהל חשבון התשלום הוא בעל היקף פעילות קטן. לעניין בנק או תאגיד עזר - בעל שווי נכסים שאינו עולה על 5% משווי נכסי הבנקים בישראל).

החוק כולל הוראות רבות נוספות, ביניהן, איסור על גביית תמורה בידי מנהל חשבון התשלום, בעד מתן הגישה לייזום תשלום, ניהול מרשם של נותני שירותי תשלום ע"י הרשות, והגדרת חובותיה של חברת תשלומים בשלל נושאים: אבטחת מידע וניהול סיכונים, ניהול כספי הלקוחות, ואיסור על שימוש בכספים לצורך מתן אשראי, והגבלות על עיסוקים נוספים. לפי החוק, חברות תשלומים יוכלו להשתתף במערכות התשלומים המבוקרות שאינן מיועדות, ויורשו לשלם ריבית על יתרות זכות, בתנאים שנקבעו. בחוק נקבעו סנקציות, לרבות פליליות, בגין הפרתו.

חוק שירות מידע פיננסי, התשפ"א-2021

החוק, אשר פורסם ביום 18 בנובמבר 2021, יוצר הסדרה מקיפה ואחידה של פעילות שירות מידע פיננסי. בהתאם לחוק, מתן השירות יהיה טעון רישיון או אישור מאת המאסדר הרלוונטי של נותן השירות (המפקח על הבנקים, לעניין בנק, סולק ותאגיד עזר). עוד נקבע, כי לא יתאפשר לנותן שירות לעסוק בשירותי השוואת עלויות או תיווך, כהגדרתם בחוק, ביחס למוצרים ושירותים פיננסיים אותם הוא (או צדדים קשורים אליו) מספק ללקוחותיו. החוק כולל הוראות ביחס לפעילותם וחובותיהם של הגופים נותני שירותי המידע הפיננסי ושל "מקורות המידע" (הכוללים, בהתאם לחוק, בנקים, סולקים, תאגידי עזר, גוף מוסדי (קופות גמל וחברות ביטוח), בעל רישיון למתן שירותי פקדון ואשראי, בעל רישיון למתן אשראי ובעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי), לרבות בעניין הגנת הפרטיות, השימוש במידע, אבטחתו וקבלת הסכמות לשימוש בו, גביית תמורה, מניעת ניגודי עניינים והוראות צרכניות. החוק קובע מועדי תחולה מדורגים למקורות מידע וסוגי מידע שונים. מועד התחולה המאוחר ביותר שנקבע ביחס לכלל סוגי המידע הנדרשים

ממקורות מידע שהם בנקים או תאגידי עזר הינו ה-14 בדצמבר 2023. ביום 12 ביוני 2023 פורסם צו שירות מידע פיננסי (דחיית יום התחילה של החוק לעניין מקור מידע שהוא בנק, תאגיד עזר או סולק לגבי סל ניירות ערך וחשבונות של תאגידים גדולים), התשפ"ג-2023, הדוחה את כניסתו לתוקף של סל ניירות ערך ליום 15 בספטמבר 2023, ואת כניסתה לתוקף של החובה להנגשת מידע לגבי חשבונות של תאגידים גדולים ליום 14 באפריל 2024.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 368 - יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל

ההוראה פורסמה ביום 24 בפברואר 2020, בהמשך להוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, ובמטרה לקדם את רפורמת הבנקאות הפתוחה, המאפשרת ללקוחות לתת לצדדים שלישיים גישה למידע הפיננסי שלהם, באופן דיגיטלי ומאובטח.

ההוראה חלה על בנקים וחברות כרטיסי אשראי, וכוללת הוראות לגבי יישום בנקאות פתוחה (הן לגבי העברת מידע והן לגבי הוראות תשלום), בעניין: ממשל תאגידי, אופן קבלת הסכמת הלקוח להעברת מידע או למתן הוראת תשלום, כללים לרמת שירות, עקרונות לניהול סיכונים אבטחת מידע והגנת הסייבר, החובות החלות על בנקים וחברות כרטיסי אשראי שיבחרו לפעול גם כצרכן מידע או כיוזם תשלומים, אופן הטיפול בפניות לקוחות והדיווחים הנדרשים לפיקוח. בעקבות חקיקת חוק שירות מידע פיננסי, התשפ"ב-2021 ("החוק"), פרסם בנק ישראל, ביום 23 בפברואר 2022, תיקון להוראה, במטרה להתאימה להוראות החוק, לרבות הרחבת סוגי נותני שירות מידע פיננסי אשר יוכלו לקבל גישה למידע פיננסי של לקוח, בהסכמתו. ביום 15 במאי 2022, פרסם בנק ישראל תיקון נוסף להוראה, הכולל הוראות לעניין תמורה המתקבלת מאחר, בקשר עם מתן שירות מידע פיננסי ללקוח. ההוראות נועדו למנוע חשש לניגוד עניינים, ומחייבות, בין היתר, קביעת נהלים שיבטיחו, כי הסדר התמורה עם הגורם האחר לא ישפיע על טיב השירות הניתן ללקוח.

ביום 23 בינואר 2023, פרסם בנק ישראל עדכון להוראה הכולל, בין היתר, תיקונים המאפשרים העברת מידע אודות ניירות ערך בחשבון הלקוח, כחלק מיישום השלב הבא בבנקאות הפתוחה.

כל מועדי התחולה שנקבעו בהוראת הנב"ת נכנסו לתוקף, למעט העברת מידע ביחס לחשבונות תאגידים גדולים- שצפוי להכנס לתוקף ביום 14 באפריל 2024 (בהתאם לצו שירות מידע פיננסי (דחיית יום התחילה של החוק לעניין מקור מידע שהוא בנק, תאגיד עזר או סולק לגבי סל ניירות ערך וחשבונות של תאגידים גדולים), התשפ"ג-2023.

הגנת הפרטיות

תקנות הגנת הפרטיות (הוראות לעניין מידע שהועבר לישראל מהאזור הכלכלי האירופי), התשפ"ג-2023
התקנות, אשר פורסמו ביום 7 למאי 2023, מטילות על בעלי מאגרי המידע בישראל, ביחס למידע שהועבר לישראל מהאזור הכלכלי האירופי (ולמעט מידע שהועבר במישרין על ידי נושא המידע עצמו), מספר חובות, ובהן החובה לאפשר לנושא המידע לדרוש מחיקת המידע אודותיו שאינו חוקי או שאינו נחוץ עוד למטרה שלשמה נמסר, החובה להפעיל מנגנון שיבטיח שלא מוחזק במאגר מידע שאינו נחוץ, כהגדרתו בתקנות, החובה להפעיל מנגנון שיבטיח כי המידע שמצוי במאגר נכון, שלם, ברור ומעודכן, והחובה ליידיע את נושאי המידע, בנסיבות מסוימות, ביחס לקבלת המידע והעברתו. התקנות יחולו גם על מאגרים המכילים הן מידע שהתקבל מהאזור והן מידע שהתקבל מישראל. התקנות נכנסו לתוקף ביום 7 באוגוסט 2023 לגבי מידע שהתקבל מהאזור לאחר פרסום התקנות, ותיכנסנה לתוקף תוך שנה מפרסומן לגבי מידע מהאזור שהיה קיים במאגר מידע בישראל במועד פרסומן. לגבי מידע שלא התקבל מהאזור, ואשר נשמר במאגר מידע ישראלי שבו קיים גם מידע מהאזור - התחילה תהיה ביום 1 בינואר 2025.

טיוטת הנחיה של הרשות להגנת פרטיות לגבי תפקידו של הדירקטוריון בקיום תקנות אבטחת מידע

בהתאם לטיוטה, אשר פורסמה להערות הציבור ביום 7 בספטמבר 2023, עמדת הרשות היא כי בחברות שעבוד מידע אישי מצוי בליבת פעילותן, או שפעילותן יוצרת סיכון מוגבר לפרטיות, ביצוען של דרישות מסוימות, פיקוחיות באופיין, המוטלות בתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז-2017 על בעל המאגר או על מחזיק במאגר שהוא תאגיד, צריכות להתבצע בידי דירקטוריון החברה. חובות אלה כוללות את אישור מסמך הגדרות המאגר, אישור העקרונות

המרכזיים בנוהל אבטחת המידע הארגוני, קיום דיון בתוצאות סקר סיכונים ומבדקי חדירות ואישור הפעולות לתיקון ליקויים, קיום דיונים תקופתיים באירועי אבטחת המידע שהתרחשו בארגון, וקיום דיון בתוצאות הביקורת התקופתית בנוגע לעמידה בתקנות.

**נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית**

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2022			2023		
הכנסות (הוצאות) שיעור הכנסה (%)	יתרה ממוצעת (1) ריבית		שיעור הכנסה (%)	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת (1)
5.86	77.9 ⁽⁵⁾	5,318.5	8.56	118.5 ⁽⁵⁾	5,538.7
3.80	6.9	726.0	2.01	3.5	697.3
1.55	10.0	2,577.6	2.68	15.8	2,359.7
1.54	3.3	856.1	6.30	12.7	805.9
0.81	1.7	839.1	2.86	6.2	866.8
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
3.87	99.8	10,317.3	6.10	156.7	10,268.4
		474.0			524.0
		441.4			468.1
3.55	99.8	11,232.8	5.57	156.7	11,260.5

נכסים נושאי ריבית בישראל

אשראי לציבור⁽²⁾

אשראי לממשלה

פקדונות בבנקים

פקדונות בבנקים מרכזיים

אג"ח מוחזקות לפדיון וזמינות
למכירה⁽³⁾

אג"ח למסחר⁽³⁾

נכסים אחרים

סך כל הנכסים נושאי ריבית

חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם
נושאי ריבית

נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית
⁽⁴⁾

סך כל הנכסים

ראה הערות בסוף נספח 1.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2022			2023			
הוצאות	יתרה	יתרה	שיעור	הוצאות	יתרה	
שיעור (הכנסות)	ממוצעת (1)	ממוצעת (1)	הכנסה (%)	ריבית	ממוצעת (1)	
הכנסה (%)						
1.86	15.3	3,123.9	3.72	42.5	4,572.7	התחייבויות נושאות ריבית בישראל
4.01	4.3	429.1	2.00	2.4	479.3	פקדונות הציבור
-	-	20.5	-	-	24.2	פקדונות מבנקים
						התחייבויות אחרות
2.19	19.6	3,573.5	3.54	44.9	5,076.2	סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית
		297.7			330.4	זכאים בגין כרטיסי אשראי
		6,378.3			4,695.9	שאינם נושאים ריבית
		41.2			49.3	פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
0.76	19.6	10,290.7	1.77	44.9	10,151.8	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁶⁾
		942.1			1,108.7	סך כל ההתחייבויות
		11,232.8			11,260.5	סך כל האמצעים ההוניים
1.68			2.57			סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
3.11	80.2	10,317.3	4.36	111.8	10,268.4	פער הריבית
						תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית⁽⁷⁾

ראה הערות בסוף נספח 1.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2022			2023		
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות ריבית (1)	שיעור הכנסה (%)	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות ריבית	שיעור הכנסה (%)
5,177.9	203.2 ⁽⁵⁾	5.23	5,517.0	347.1 ⁽⁵⁾	8.39
738.5	26.1	4.71	700.8	16.9	3.22
2,546.1	27.4	1.43	2,431.7	47.1	2.58
914.9	4.6	0.67	841.2	31.0	4.91
796.1	4.3	0.72	826.0	12.8	2.07
-	-	-	-	-	-
0.1	-	-	0.5	-	-
10,173.6	265.6	3.48	10,317.2	454.9	5.88
443.3			493.2		
460.9			446.6		
11,077.8	265.6	3.20	11,257.0	454.9	5.39

נכסים נושאי ריבית בישראל

אשראי לציבור⁽²⁾

אשראי לממשלה

פקדונות בבנקים

פקדונות בבנקים מרכזיים

אג"ח מוחזקות לפדיון וזמינות
למכירה⁽³⁾

אג"ח למסחר⁽³⁾

נכסים אחרים

סך כל הנכסים נושאי ריבית

חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם
נושאי ריבית

נכסים אחרים שאינם נושאים
ריבית⁽⁴⁾

סך כל הנכסים

ראה הערות בסוף נספח 1.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2022			2023		
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות ריבית	שיעור הכנסה (%)	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות ריבית	שיעור הכנסה (%)
4,256.0	114.3	3.58	2,957.4	36.7	1.66
469.6	11.2	3.18	441.1	15.4	4.66
17.7	-	-	11.6	-	-
4,743.3	125.5	3.53	3,410.1	52.1	2.04
315.9			284.5		
5,053.8			6,380.3		
82.0			88.5		
10,195.0	125.5	1.64	10,163.4	52.1	0.68
1,062.0	-	-	914.4	-	-
11,257.0			11,077.8		
	2.35		1.44		
10,317.2	329.4	4.26	10,173.6	213.5	2.80

התחייבויות נושאות ריבית בישראל

פקדונות הציבור

פקדונות מבנקים

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית

זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית

פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית

התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית (6)

סך כל ההתחייבויות

סך כל האמצעים ההוניים

סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים

פער הריבית

תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית (7)

ראה הערות בסוף נספח 1.

נספח 1- שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2022			2023		
הכנסות (הוצאות) שיעור ממוצעת (1) ריבית (%)	יתרה ממוצעת (1) ריבית		הכנסות (הוצאות) שיעור ממוצעת (1) ריבית (%)	יתרה ממוצעת (1) ריבית	
3.95	84.4	8,552.2	6.70	137.9	8,236.4
(1.23)	(7.6)	2,469.9	(3.69)	(35.8)	3,884.0
2.72			3.01		
4.45	13.9	1,250.8	3.04	11.6	1,526.4
(4.74)	(11.9)	1,005.1	(2.84)	(7.4)	1,041.6
(0.29)			0.20		
1.17	1.5	514.3	5.70	7.2	505.6
(0.41)	(0.1)	98.5	(4.52)	(1.7)	150.6
0.76			1.18		
3.87	99.8	10,317.3	6.10	156.7	10,268.4
(2.19)	(19.6)	3,573.5	(3.54)	(44.9)	5,076.2
1.68			2.57		

ראה הערות בסוף נספח 1.

נספח 1- שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2022			2023			
הכנסות (הוצאות) שיעור הכנסה (הוצאה) (%)	יתרה ממוצעת (1) ריבית		הכנסות (הוצאות) שיעור הכנסה (הוצאה) (%)	יתרה ממוצעת (1) ריבית		
3.38	212.5	8,375.1	6.25	393.7	8,395.1	מטבע ישראלי לא צמוד
(0.62)	(10.9)	2,328.9	(3.38)	(90.7)	3,580.7	סך נכסים נושאי ריבית
2.76			2.88			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
5.29	49.6	1,249.0	4.12	44.2	1,431.4	מטבע ישראלי צמוד למדד
(5.55)	(41.1)	986.9	(4.03)	(31.2)	1,032.3	סך נכסים נושאי ריבית
(0.26)			0.09			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
0.85	3.5	549.5	4.62	17.0	490.7	מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)
(0.14)	(0.2)	94.3	(3.68)	(3.6)	130.3	סך נכסים נושאי ריבית
0.71			0.94			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
3.48	265.6	10,173.6	5.88	454.9	10,317.2	סך פעילות בישראל
(2.04)	(52.1)	3,410.1	(3.53)	(125.5)	4,743.3	סך נכסים נושאי ריבית
1.44			2.35			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית

ראה הערות בסוף נספח 1.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית ובהוצאות ריבית

תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2023			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2023		
לעומת תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2022			לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2022		
גידול (קיטון) בגלל שינוי			גידול (קיטון) בגלל שינוי		
שינוי	מחיר	כמות	שינוי	מחיר	כמות
נטו			נטו		
נכסים נושאי ריבית בישראל					
143.9	122.8	21.1	40.6	36.0	4.6
45.4	49.8	(4.4)	16.3	18.5	(2.2)
189.3	172.6	16.7	56.9	54.5	2.4
התחייבויות נושאות ריבית בישראל					
77.6	42.8	34.8	27.2	13.9	13.3
(4.2)	(5.0)	0.8	(1.9)	(2.2)	0.3
73.4	37.8	35.6	25.3	11.7	13.6
115.9	134.8	(18.9)	31.6	42.8	(11.2)

הערות:

- (1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבע ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה הוספה היתרה הממוצעת של הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן" לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.23 בסך 28.6 מיליוני ש"ח והוספה היתרה הממוצעת של הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן" לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.23 בסך 36.5 מיליוני ש"ח (לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.22 הוספה יתרה בסך 27.4 מיליוני ש"ח ולתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.22 הוספה יתרה בסך 16.4 מיליוני ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (5) עמלות בסך 3.5 ו- 3.7 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום- 30.9.23 וביום 30.9.22, בהתאמה. עמלות בסך 11.4 ו- 10.4 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.23 וביום 30.9.22, בהתאמה.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים.
- (7) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

מילון מונחים

א	אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים.
ב	ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כאחברה בארגון במאי 2010. אשראי חוץ מאזני - התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).
ג	באזל - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.
ה	גידור - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.
ה	הון עצמי רובד 1 - הון על בסיס מתמשך (going concern capital) כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מונוטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים. הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי ההון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.
ח	הון רגולטורי - הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד), רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).
	הסכמי ISDA ונספחי CSA - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמצעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.
	חבות - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לוויים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC).
	חוב בהשגחה מיוחדת - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בגינם. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של הנהלה. צורך כזה יתכן שיווצר נוכח שיקולים הקשורים בהתפתחויות ענפיות או אזוריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באיתנותו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונות, פיגורים בפרעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'.
	חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג לא צובר, לרבות חוב שאורגן מחדש.
	חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפרעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותו, או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי.

חוב לא צובר - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר צפוי כי הבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב.

חוב נחות - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר מוגן באופן לא מספק על ידי השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של הביטחון ששועבד, אם קיים. לחוב נחות קיימת חולשה/חולשות מוגדרות היטב, אשר מסכנות את מימוש החוב. חוב נחות מאופיין בכך שקיימת אפשרות ברורה שהתאגיד הבנקאי יספוג הפסד מסוים אם הליקויים לא יתוקנו.

חוב שאורגן מחדש - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בנסיבות אחרות ואשר מכונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאים החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק.

חובות שנבחנים על בסיס פרטני - חובות אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינם נקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ובהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המהווה בשיעור הריבית המקורית של החוב, או כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כחוב לא צובר, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם.

ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.

חובות שנבחנים על בסיס קבוצתי - חובות אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינם מחושבת עבור קבוצות גדולות של חובות בעלי מאפייני סיכון דומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

חוזה SWAP - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.

חוזה אקדמה (FORWARD) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה זה אינו חוזה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צורכי הלקוח.

חוזה עתידי (FUTURE) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה עתידי זה הוא חוזה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים.

חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT). חוזה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חוזה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.

יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.

יחס כיסוי נזילות (LCR) - יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.

יחס מינוף - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוטא באחוזים.

כ **כושר החזר** - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה.

כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.

ל **לווה** - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לווים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".

מ **משך חיים ממוצע (מח"מ)** - הממוצע המשוקלל של זמן פרעון הקרן ותשלומי הריבית של החוב.

נ **נגזר אשראי** - חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון.

נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מייעדת אותו כמגדר ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזהה ספציפית.

ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כניירות ערך המוחזקים לפדיון או כניירות ערך למסחר.

ניירות ערך למסחר (Trading securities) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי ASK-I BID, הפרשים בין מחירי retail-I wholesale, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.

ס **סיכון אשראי** - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן.

סינדיקציה - עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות, כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.

ע **ערבויות להבטחת אשראי** - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים:

1. ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנותן האשראי או למי שערב למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי;
2. ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר;
3. ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק.
4. ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.

פ **פקדונות לזמן קצוב** - פקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.

פקדונות לפי דרישה - פקדון שאינו פקדון לזמן קצוב.

ק **קבוצת לווים** - הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית). לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.

ר	רווח בסיסי למניה - הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.
	ריבית בנק ישראל - ריבית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים/למאת התאגידים הבנקאים.
	ריבית פריים - ריבית הנקבעת בכל בנק על בסיס ריבית בנק ישראל.
ש	שווי הוגן - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:
	רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;
	רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;
	רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.
	שווי הוגן ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.
	שווי הוגן ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.
	שוק המעוץ - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב.
	שיעור התשואה הפנימי (ש"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.
	שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.
ת	תהליך הסקירה הפיקוחי SREP (Supervisory Review Process) - התהליך נועד להבטיח, כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכוניהם.
	תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם לסך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.
	תשואה לפדיון - התשואה שתתקבל מאיגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קרן וריבית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של ריבית שנתית אפקטיבית.
ABC	ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח, כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.
	FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.
	LDC - Less Developed Countries - ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.
	LTV - Loan To Value Ratio - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).
	Middle Market - פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.

Var - Value at Risk - מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרות המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוני השוק בפעילויות שונות.

ESG - (Environmental, Social and Governance) - בשנים האחרונות חלה עליה בחשיבות שהסביבה העסקית והרגולטורית מייחסת לסוגיות סביבתיות, חברתיות וממשל תאגידי (ESG). סוגיות אלו הינן סוגיות מגוונות, והעליה בחשיבות שלהן עולה בקנה אחד עם המגמה הגלובלית של שילוב היבטים אלו בפעילות העסקית השוטפת.

אינדקס

א	אומדנים חשבונאיים קריטיים	58	מ	מאזן	67
	אסטרטגיה עסקית	10		מגזרי פעילות	27,25
	אקטואריה	89		מדד המחירים לצרכן	55,11
ב	באזל	95,26,25		מדינות זרות	46
		161,96		מדיניות חשבונאית	72
	בקריות	60		מדיניות ניהול סיכונים	35
ג	גידור	52,73,102,105		מזומנים ושוי מזומנים	70
ד	דוח רווח והפסד	64		מינוף	99,27
	דוח על הרווח הכולל	66		מסגרות אשראי	131,19
	דוח על השינויים בהון	68		מפקידים גדולים	57
	דוח תזרים מזומנים	70	ו	נגזרים	160,107,53
	דוח רואי החשבון המבקרים	6		נזילות	56,100
ה	הון והלימות הון	95,25		ניירות ערך	162,77,23
	הון מניות	68		ניתוח תרחישי קיצון	35
	הון עצמי רובד 1	161,96,26		נכסי סיכון	96,26
	הון רובד 2	161,96,26	ס	סיכון אשראי	117,83,35
	היבטי סביבה, חברה וממשל (ESG)	164,10		סיכון נזילות	56
	הסדרי חוב וארגון מחדש של חובות בעייתיים	128,121,87,72,36		סיכון ריבית	51
	הפרשה למסים על הרווח	20		סיכון שוק	51
	הפרשה להפסדי אשראי	161,125,87,57,40,16		סיכונים אחרים	57
ח	חובות בעייתיים	125,87,34	ע	עמלות	19
	חובות לא צוברים	125,87,34		ענפי משק	41
י	יחסי הון	161,96,26		ערך בסיכון (VAR)	51
	יחס כיסוי נזילות	56,100	פ	פקדונות הציבור	88
	יחס מימון יציב	56,100		פנסיה	89
	יעד הון	96,26	ש	שווי הוגן	134
ל	לקוחות עסקיים	27,33	ת	תיאבון לסיכון	35
	לקוחות קמעונאיים	27,31		תיק למסחר	162,77
				תשואה להון	16

11/10/2023

לכבוד
מר אלון שפירא, סמנכ"ל
בנק מסד בע"מ

הערכת שווי הטבות עובדים – מאזן 30/09/2023

הצהרת אקטואר

נתבקשתי על ידי בנק מסד להעריך את ההתחייבות שלו כלפי פנסיונרים ועובדים בגין תקופת הפרישה והטבות (להלן- "ההתחייבות"), בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים וכללי חשבונאות מקובלים בישראל.

פרט לביצוע הערכה אקטוארית זו, ולדו"ח "אקטואר מתקף" שערכתי בעבר, אין לי כל קשרים עסקיים עם בנק מסד, חברות הבנות שלו, חברות קשורות לבנק, בעל עניין בבנק או כל גורם אחר העלולים להעלות ספקות באשר לאובייקטיביות שלי. לא קיימת תלות ביני ובין הבנק ועבודתי לא לוותה בהגבלות או בהתניות כלשהן אשר היו עשויות להשפיע על התוצאות.

היקף חוות הדעת האקטוארית

לצורך חישוב ההתחייבויות של הבנק, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי הבנק. בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההתחייבות בדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים ובכלל זה השוויתי את הנתונים האמורים לנתוני השנה אליה מתייחס הדוח ולנתוני תקופות קודמות.

ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההתחייבות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן.

השכלה

תואר BA בסטטיסטיקה מאוניברסיטת חיפה
תואר BA בשירותי אנוש מאוניברסיטת חיפה
תואר MA בסטטיסטיקה, מגמת אקטואריה מאוניברסיטת חיפה

חבר מלא F.I.L.A.A באגודת האקטוארים הישראלית, הינה חברה באגודת האקטוארים הבינלאומית IAA.
CERA) Certified Enterprise Risk Actuary (מטעם האגודה הבינלאומית CGA.

ניסיון מקצועי

- בשנים 2005-2007 – כלכלן בחברת ביטוח כלל.
- בשנים 2007-2022 – אקטואר בחברת אליאור ויסברג בע"מ, אקטואר יועץ בתחומי ייעוץ אקטוארי, פנסיוני וביטוחי.
- מ-07/2022 ועד היום – מייסד של חברת Actra Consulting, ייעוץ במגוון תחומים:
 - ❖ הערכות שווי הטבות עובדים לבנקים, חברות ביטוח וחברות ציבוריות (תקנים IAS19, US GAAP).
 - ❖ מתן חוות דעת מומחה לבתי המשפט בנושאים אקטואריים וכלכליים.
 - ❖ הערכת שווי של עסקים, חברות פרטיות וסוכנויות ביטוח.
 - ❖ הערכות שווי התחייבות פנסיונית לקיבוצים (הוראה 4).
 - ❖ תמחור וזרבות לכיסוי הסיעודי לקיבוצים ומושבים.
 - ❖ תמחור סיכוני שוק לקביעת כרית ביטוח לעמידות קרנות נכסים לסיכוני פיננסיים של שוק ההון.
 - ❖ תמחור סיכונים פיננסיים (ריבית, תשואה, אינפלציה).

חוות הדעת

הערכתי את ההתחייבויות בהתאם לכללים אקטואריים מקובלים, הוראות הדיווח לציבור וכללי חשבונאות מקובלים.

לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים לעיל, הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי. ההנחות והשיטות להערכת ההתחייבות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להנחיות וכללים המפורטים לעיל.

ההתחייבות המפורטת בדין וחשבון האקטוארי, מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי התחייבות הולמת לכיסוי ההתחייבויות הבנק כלפי פנסיונרים ועובדים בגין תקופת הפרישה והטבות אחרות וכן את התחייבותו בגין עתודה לפיצויים מוגדלים ופנסיה תקציבית לעובדים בכירים.

אני מסכים שחוות דעתי זו תפורסם כחלק מהדוחות הכספיים למאזן הנוכחי.

ביקשתם שאחשב את ההתחייבות כלפי העובדים של הבנק בגין חובת פיצויים, שי לחג, הטבות לפנסיונרים, ימי מחלה, מענק ותק, המבוססת על הנתונים שנמסרו לי על ידכם, בהתאם להוראות בנק ישראל. ההתחייבות ליום המאזן היא כדלקמן:

לאחר תקופת העסקת העובד (כלל הטבות, חוץ ממענק יובל שמשולם בטרם סיום יחסי עובד מעביד) –
התחייבות ברוטו: 118,686 אלפי ₪
נכסי תכנית: 94,102 אלפי ₪

במהלך תקופת ההעסקה (מענקי יובל):
התחייבות ברוטו: 762 אלפי ₪.

רצ"ב טבלאות מפורטות בהמשך.

ההתחייבות העתידית ביום החישוב כלולה בהתחייבות האקטוארית הנ"ל.

בכבוד רב,

אלכסיי טרקשינסקי

אקטואר CERA F.I.L.A.A

תיאור של כל אחת מההטבות

• פיצויים פיטורין:

הנחת הבנק היא שכל עובד שיעזוב או יפרוש לפנסיה יקבל פיצויי פיטורין כחוק (שכר אחרון כפול ותק) או הנכס הנצבר לזכותו. נכסי עובדים מעבר לחובת הפיצויים נחשבים "נכסים עודפים" ואינם כלולים החישוב האקטוארי.
בהתאם לסקר העזיבה וצפי ההנהלה, במקרים מסוימים המעביד נוהג לשלם פיצויים מעל למינימום המתחייב עפ"י החוק.

• שי לחג:

מתנה שמועברת לעובדים ולאוכלוסייה בפרישה כל שנה בפסח ובראש השנה. העלות הנוכחית לבנק הינו 865 ₪ בחג הפסח ועוד 200 ₪ בראש השנה. ערך השי לחג אינו מוצמד למדד וזאת עקב הסכם עם העובדים שנחתם ב 01/07/2020, כאשר גובה ההטבה משקפת את ניסיון העבר או מדיניות הבנק נכון ל 09/2023. על הטבה זו יש להוסיף מס שכר (17%) בגין עובדים ופנסיונרים, אבל לא בני הזוג. שי לחג ניתן גם לבן זוגו של פנסיונר לאחר פטירתו. ההתחייבות הרשומה כוללת את בן הזוג.

• הבראה:

הפנסיונרים (אבל לא לבני זוג) שפרשו לפני 1/7/2014 זכאים לקבל כל שנה שווי של 9 ימים של תעריף הבראה יומי 543.9 ₪, נכון ליום החישוב (עודכן לאחרונה ב- 09/2023).
סכום זה משולם פעם אחת בשנה (ההנחה היא שהתשלום מתבצע בסוף הרבעון השני בכל שנה).
בעקבות הסכם שנחתם במהלך רבעון שלישי של 2009 עם העובדים, שונתה ההנחה לגבי הטבה זו באופן הבא: כל עוד גובה ההטבה מעל המינימום הנדרש לפי חוק, ההטבה לא צמודה למדד ותישאר בגובה הנומינלי הנוכחי. ברגע שהסכום על פי חוק (עקב הצמדתו למדד) משתווה לגובה של ההטבה, הסכום יוצמד למדד מאותו רגע והלאה.
על ההטבה יש להוסיף מס שכר בשיעור 17%.

• קאנטרי קלאב:

פנסיונר זכאי להשתתפות של הבנק בחברות של עובד בתרבות פנאי (קאנטרי, מכון כושר, בריכת שחיה) יש תקרה בהשתתפות לעובד ובנוסף יש מגבלת תקציב לתשלום הטבה זו לעובדים. עלות ההטבה הממוצעת לפנסיונרים, היא 293.03 ₪ (מבוסס על ניסיון העבר של ניצול ההטבה בשנים 2022 ו- 2021).
להטבה זו יש להוסיף מס שכר בשיעור של 17%.
ההטבה ניתנת גם לבן זוג של הפנסיונר לאחר פטירתו. ההתחייבות הרשומה כוללת את בן הזוג.

• קייטנות:

פנסיונר שפרש לפני 1/7/2014 זכאי לקבל השתתפות הבנק בשליחת 2 ילדים / נכדים לקייטנות בקיץ.
הטבה זו מאוד תלויה במצב המשפחתי של הפנסיונר, מספר וגיל הילדים ונכדים של הפנסיונר.
על בסיס הנתונים שנמסרו לנו חישובנו את ההטבה הממוצעת שמשולמת לעובד שמנצל זכות זאת וסכום זה עומד על 650 ₪ לשנה נכון ליום החישוב, כאשר עיתוי התשלום הוא אמצע אוגוסט (רבעון שלישי).
בדומה לשי לחג גם הטבה זו בעבר הייתה צמודה למדד והצמדה זו בוטלה בשנת 2010 בעקבות ההסכם שנחתם עם עובדים.
נכון למועד המאזן, עלות המימון בפועל של הטבה זו עומדת על 309.97 ₪ לשנה, (מבוסס על ניסיון העבר של ניצול ההטבה בשנים 2022 ו- 2021).
לעלות ההטבה יש להוסיף מס שכר בשיעור של 17%. ההטבה ניתנת גם לבן זוג של הפנסיונר לאחר פטירתו. ההתחייבות הרשומה כוללת את בן הזוג.

• **נופש לגימלאי:**

גמלאי הבנק זכאי להחזר בגין נופש עד לסך 400 ₪ כנגד הצגת חשבונית. הנופש חייב להיות בארץ. עלות ההטבה הממוצעת לפנסיונרים, על פי ניסיון העבר שמבוסס על שנים 2021 ו-2022, היא 88.22 ₪. אין להוסיף מס שכר על הטבה זו.

• **מנוי לתאטרון:**

לתיאטרונאות שבהסדר חיוב של 65% מעלות המנוי, לתיאטרונאות שאינם בהסדר החזר של 33% מעלות המנוי עד לתקרה של 400 ₪. עלות הטבה ממוצעת לפנסיונרים, על פי ניסיון העבר שמבוסס על שנים 2021 ו-2022, היא 22.28 ₪. ההטבה כוללת זקיפת מס שכר.

• **מתנות לרגל אירועים:**

הולדת ילד/ה, בר/בת מצווה של בן/בת נכד/נכדה, בן/בת התחתן/ה, הולדת נכד/ה שווי ההטבה 350 ₪. עלות ההטבה הממוצעת לפנסיונרים, על פי ניסיון העבר שמבוסס בשנים 2021 ו-2022, היא 60.87 ₪. אין להוסיף מס שכר על הטבה זו.

• **מתנת גיוס:**

גמלאי הבנק זכאי לקבל תיק לנכדו/נכדתו (2 נכדים בלבד) בעת גיוסו/ה לצה"ל. עלות משוערת 200 ₪. בהעדר מידע אחר, הנחתי שהמתנות ייתנו בהגיע הגימלאי לגיל 75 ולגיל 80. אין להוסיף מס שכר.

• **סל אבלים:**

במקרה של מוות מדרגה ראשונה, עלות משוערת 1,100 ₪, אין להוסיף מס שכר. לצורך החישוב ובהעדר מידע אחר, הנחנו שהמתנות ייתנו בהגיע הגימלאי לגיל 75 ולגיל 80.

• **ימי מחלה:**

העובדים צוברים זכאות לימי מחלה של 25 יום בשנה (30 יום במקרה של עובד שעובד 6 ימים בשבוע), אין תקרה לימי מחלה. ימים אלו ניתן להשתמש בהם/לנצלם או, במידה והניצול של ימי מחלה היה נמוך, ניתן לקבל פיצוי/מענק בפרישה לפנסיה מוקדמת או פנסיה לפי גיל. במקרה מוות ימי מחלה ניתנים כפיצוי/מענק אם העובד נפטר.

מענק ימי מחלה הינו 20% משווי ימי המחלה הלא מנוצלים אם שיעור הניצול הוא מתחת ל-36%, או 15% אם שיעור הניצול נע בין 36% ל-65%. אם שיעור הניצול עולה על 65%, העובד אינו זכאי למענק כלל. החישוב מבוסס על שיעור ניצול ימי מחלה הנוכחי של כ"א מהעובדים ובהתאם לשיעור הניצול זה מותאם מפתח התשלום לפי התנאים לעיל.

עלות יום מחלה נכון ליום החישוב מדווחות ע"י הבנק. הפרשה להטבה זו כוללת העמסות של מס שכר.

• **מענק 25 שנה:**

כל עובד בנק זכאי לקבל מענק בגובה משכורת חודשית אחת בהגיעו לוותק של 25 שנים בניכוי תקופות חל"ת. רכיבי משכורת לצורך הטבה נקבע ע"י הבנק. עלות המענק לבנק כוללת ביטוח לאומי והפרשות סוציאליות (ביחד כ-26%). הפרשה להטבה זו כוללת העמסות של מס שכר וביטוח הלאומי.

• **בדיקות רפואיות וביטוח רפואי:**

ההטבה כוללת השתתפות של הבנק בבדיקות רפואיות שנתיות. החל מ-12/2013, נערך חישוב בדומה להטבות האחרות. עלות ההטבה הממוצעת לעובד, על פי ניסיון העבר שמבוסס בשנים 2021 ו-2022, היא 50 ₪.

• **צבירת זכויות על פני תקופת העבודה:**

ההתחייבות בגין זכויות העומדות לתשלום בעת הפרישה או לאחר מכן (פדיון ימי מחלה והטבות לפנסיונרים) פרוסה לפי קו ישר על פני התקופה מכניסת העובד לעבודה ועד למועד הפרישה הצפוי. ההתחייבות בגין מענק ותק פרוסה על פני תקופת המענק.

אוכלוסייה הרלוונטית לכל אחת מההטבות:

פעילים (זכאים לכל ההטבות, למעט דמי הבראה וקייטנות): 249
 חברי הנהלה (זכאים להטבות פנסיונרים. אינם זכאים למענק ותק, הבראה, ימי מחלה וקייטנה): 4
 פנסיונרים: (זכאים להטבות פנסיונרים, אבל לא למענק ותק יומי מחלה): 69
 שאירי פנסיונרים (חלק מההטבות): 12

הנחות דמוגרפיות וכלכליות:

- **לוח חיים:**
 בהתאם להנחיית המפקח על הבנקים, ההערכה מבוססת על לוחות תמותה עדכניים לחברות הביטוח ושיטת החישוב כפי שמפורט בחוזר האוצר, ביטוח 2022-9-18 שפורסם ע"י אגף שוק ההון, ביטוח והחסכון.
- **נכות:**
 כפי שמפורט בחוזר האוצר, ביטוח 2013-3-6 שפורסם ע"י אגף שוק ההון, ביטוח והחסכון.
- **תחלופת העובדים:**
 הנחת עזיבת העובדים מבוססת על מחקר לשנים 2014-2019 מוצגים להלן, שיעור משוקלל של עזיבה עם / ללא מוגדלים הינו כ 1.0%.

אחוז עזיבה מוגדלים	גיל	אחוז העזיבה רגילה	וותק	אחוז העזיבה רגילה	וותק
0.00%	15	1.7%	12	23.9%	1
0.05%	41	1.5%	13	19.2%	2
0.11%	51	1.4%	14	15.2%	3
0.58%	58	1.3%	15	11.8%	4
1.54%	61	1.1%	16	9.1%	5
1.82%	64	0.8%	17	6.9%	6
0.00%	66	0.8%	18	5.2%	7
		0.8%	19	3.9%	8
		0.8%	20	3.0%	9
		0.0%	21+	2.4%	10
				1.9%	11

- שיעור היוון נומינלי שנתי:
ריבית אג"ח ממשלתית שקלית בתוספת מרווח קונצרני, על פי הנחיית המפקח על הבנקים.
שיעור ההיוון נומינלי שנתי למכלול ההטבות ליום המאזן הוא 4.95%.
- שיעור אינפלציה צפויה:
מבוסס על פער בין אג"ח ממשלתי שקלי לצמוד (שתואם ששת"פ של כ"א מהם) עומד על 2.79%.
- הנחת גידול השכר העתידית (משקף הסכם שכר שנחתם ב-1/2020):
שיעור גידול שכר נומינלי שנתי הינו 3.02%.
- ניצול ימי מחלה: בהתאם לניצול ימי המחלה האישי של כל אחד מהעובדים.
- גיל פרישה צפוי: להערכת הבנק, 67 לגברים ו- 65 לנשים.
- שיעור מס שכר: 17%, כפי שהיה במועד החישוב.

ריכוז התחייבויות ונכסים, באלפי ₪:

התחייבויות	מועד הדיווח	פיצויים	פיצויים מוגדלים	פדיון מחלה	הטבות לפנסיונרים	מענק פרישה	סה"כ	מענק 25
יתרת פתיחה	30/6/23	(91,869)	(5,667)	(9,716)	(7,169)	(2,696)	(117,117)	(750)
יתרה סגירה	30/9/23	(94,299)	(5,556)	(9,609)	(5,761)	(2,699)	(117,924)	(762)
שינוי		(2,430)	111	107	1,408	(3)	(807)	(12)

נכסים	מועד הדיווח	פיצויים	פיצויים מוגדלים	פדיון מחלה	הטבות לפנסיונרים	לפנסיונרים	סה"כ	מענק 25
יתרת פתיחה	30/6/23	91,487					91,487	
יתרה סגירה	30/9/23	94,102					94,102	
שינוי		2,615					2,615	

חבות נטו - י.פ.	30/6/23	(382)	(5,667)	(9,716)	(7,169)	(2,696)	(25,630)	(750)
חבות נטו - י.ס.	30/9/23	(197)	(5,556)	(9,609)	(5,761)	(2,699)	(23,822)	(762)

השפעת מבחני רגישות של סטיות, בשינוי של 1% (לא כולל מענקי יובל):

מבחן	פיצויים נטו	פיצויים מוגדלים	פדיון מחלה	הטבות פנסיונרים	מענק פרישה	סה"כ שינוי
היוון + 1.0%	122	467	839	658	201	2,287
היוון - 1.0%	(449)	(542)	(972)	(818)	(229)	(3,010)

בכבוד רב,

אלכסיי טרקשינסקי

אקטואר CERA F.I.L.A.A

